

—: વિષયાનુક્રમ :—

★

વિષય:	૨૦૮
પ્રાર્થનાવિધિ	૩
શુદ્ધિધર્મ	૪
નવપદ મહિમા	૧
નવપદ ૨૧૩૫	૨
નવપદની આરાધનાનાં રાત્રિ	૧૧
.. આત્મે તેનાં પણાં	૮
.. એવાં કરનારને સખના	૮
.. ની વિધિના વિષયોને, મહાકાવ્ય	૧૦
.. .. આત્મિક વિધિ	૧૧
પદોનાં વિષય	૧૩
જાતિનાં વિષય	૧૩
જાતિનાં વિષય	૧૪
૩.૨. વિષય	૧૬

પાયમો દિવસ

છટો દિવસ

સાતમો દિવસ

આઠમો દિવસ

નવમો દિવસ

નવપદ મહાત્માની રચના વિધિ

પાશ્વના દિવસની વિધિ

પશ્ચિમ-દેવપદની વિધિ

પશ્ચિમ-પાશ્વના દિવસની વિધિ

જમણા પદો એવાં કરવાનો વિધિ

મન્દિરના પાશ્વના દિવસની વિધિ

નવમો દિવસની વિધિ

પશ્ચિમ-પાશ્વના

નવમો દિવસ

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

દેવપદ-પાશ્વના-દેવપદ-પાશ્વના

મોદ સુરે તપ વિધિ	૧૧૧
તપાસ તપ વિધિ	૧૧૨
તપાસ તપ વિધિ	૧૧૪
તપાસ તપ વિધિ	૧૧૭
તપાસ તપ વિધિ	૧૨૪
તપાસ તપ વિધિ	૧૨૬
તપાસ તપ વિધિ	"
તપાસ તપ વિધિ	"
તપાસ તપ વિધિ	૧૨૭
તપાસ તપ વિધિ	"
તપાસ તપ વિધિ	૧૨૮
તપાસ તપ વિધિ	૧
તપાસ તપ વિધિ	૨૬

शुद्धिपत्रक

पैद्य	पंक्ति	अशुद्धि	शुद्धि
१	१६	सत्रधी	सुत्रधी
८	२१	करवाधी	करवाधी
६	१५	रात्राद्वेष	रात्राद्वेष
११	१८	भयारित पदेगां	सूर्यारित पदेला
१२	२०	अग्र तोय	संयुताय
१५	१३	अग्रग्राह	अग्रग्राह
१६	१७	कृदगा	कृदगा
१८	२३	ही	ही
१८	२३	अग्रजित	अग्रजित
१८	१६	वया	वया
१६	१७	वय	वय
१८	२३	अग्रज	अग्रज
१८	६०	अभिनि	अभिनि
१८	६०	निर्वाण	निर्वाण
१८	११	अग्र	अग्र
१८	१०	अग्रजित	अग्रजित

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଆକାର	ମାପ
୨୨	୮	୩୦୦	୩୦୦
୨୩	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୨୪	୧୦	୩୦୦	୩୦୦
୨୫	୪	୩୦୦	୩୦୦
୨୬	୮	୩୦୦	୩୦୦
୨୭	୩	୩୦୦	୩୦୦
୨୮	୮	୩୦୦	୩୦୦
୨୯	୮	୩୦୦	୩୦୦
୩୦	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୧		୩୦୦	୩୦୦
୩୨	୩୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୩	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୪	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୫	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୬	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୭	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୮	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୩୯	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୦	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୧	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୨	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୩	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୪	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୫	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୬	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୭	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୮	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୪୯	୧୩	୩୦୦	୩୦୦
୫୦	୧୩	୩୦୦	୩୦୦

પેજ	પાંદત	અગુધિ	ગુધિ
૯૦	૪	દાયે	દોયે
૯૦	૧૧	જન	જિન

શ્રી શ્રીપાલચરિત્ર

૭	૧૭	નમ	નમી
૭	૧૧	ત્ય	ત્યા
૧૦	૧૫	રીતિ	નીતિ
૧૧	૮		પ
૧૧	૧૮	તતજ	તતજ
૧૩	૧૭	આત્મીવાદ	આત્મીસીદ
૧૬	૬	ગાત્ર	ગાત્ર
૧૯	૭	દત્ય	દત્ય
૩૦	૮	રતન	રતન
૩૦	૫	ભાત્ર	ભાત્ર
૩૨	૬	તિયન	તિયન

ધર્મ, સમાજ, સાહિત્ય અને સંસ્કારોના
પુણ્ય મંદિર ઘેર ઘેર પહોંચવું કરવું—

છેલ્લા ૬ વર્ષથી નિયમિત

સાહિત્યસેવા આપવું

જેન સમાજનું લોકપ્રિય માસિક

‘કલ્યાણ’ ના

આજેજ આદર બનો !

વર્ગ દરમ્યાન પદ દુરબા સહિત ૮ પેન્ડાંઃ
સુંદર કાગળોઃ બારી છપાઈઃ અનનીય વાંચનઃ
છતાં વાર્ષિક સવાળા રૂ. ૫૦ (પાંચદશ રૂપિયા)

લખો—શ્રી કલ્યાણ પ્રકાશન મંદિર

અમલિયામલી મંદિર બાંડીવાડા મો. ૫૩

જૈન દેરાસરોમાં તેમજ ધર્મસ્થાનોમાં ઉપયોગી
પવિત્ર, તેમજ ચોકખી વસ્તુઓ સસ્તાભાવે
ક્યાંથી મેળવશે ?

❶

નોંધી રાખો કે; શ્રી જૈન ઉપકરણ ભંડાર-અમદાવાદ
એ સ્થાને તમને પૂજા, પ્રતિકમણ, સામાયિક, તપ, વ્રત
કે ઉજમણાના ઉપયોગી ઉપકરણો; સસ્તા ભાવે શુદ્ધ,
સ્વચ્છ અને સારાં મળશે.

અમારે ત્યાં શુભ, ચોકખો અને ખાત્રીવાળો નીચે
મુજબનો માલ છટક અને જથ્થાબંધ મળશે.

કેમર, કસ્તૂરી, અંબર, ખરામ, વાસણેપ, દશાંગધૂપ,
વાળાકુંચી, મોચીંછી, ચામર, અગરબત્તી, સુખડ, નાની
મોટી પૂજાળી, ચોના ચાંદીના વરણ, બાદલું, દરેક જાતની
મોકાચવાળીઓ, માપડા, ખુસ્તકો, સુખડ, દાંડા, ઠવાળી
ઠાડીઓ, કટાચળા, ચરવળા, ફળીઓ, ઉન, પાત્રા, તરપાળી
ચેતના, પાત્રા સગવાનો ગામાન, ટાકળા, પાતરાની ગાંધવાળી
ટબલ, ગરમ રેગની કાગળીઓ, ચંચાનીઆ, બનાત, રેગમ,
આગન, પાટા, તથા ધાર્મિક ઉપકરણો વગેરે બધું મળશે.

તથા પૂજ્ય સાંત્રી ગાંધીજીએ ઉપયોગમાં આવતી
દરેક વસ્તુ, અને દેરાસરમાં વપરાતી દરેક વસ્તુ તેમજ દરેક

નવપદ મહિમા અને સ્વરૂપ

આરે અનિચ્છા જાણે છે એવું જાણીએ છીએ. પણ આવી
પેઠે અનિચ્છાના સૂચી આપી જાય છે. એ અનિચ્છાને અનિચ્છા
જાણવા દેવામાં આવે છે. એવું, એવું, એવું, એવું. એવું, એવું, એવું, એવું.
નિચ્છાની આરંભના સૂચી છે, નિચ્છાની આરંભના સૂચી છે. એવું
એવું, એવું, એવું, એવું, એવું, એવું, એવું, એવું. એવું, એવું, એવું, એવું.
એવું, એવું, એવું, એવું, એવું, એવું, એવું, એવું. એવું, એવું, એવું, એવું.

આ નવે પદો ઉત્તમ તરવો છે, અને તેથી જ જિનેશ્વરદેવના શાસનનું સર્વસ્વ છે. તેનું બહુમાન, ભક્તિ અને વિધિ પૂર્વકનું આગાધન સર્વ વાચ્છિક એટલે એદિક, પારલૌકિક અને પરંપરાએ મોક્ષકલની પ્રાપ્તિ કરાવી આપનાર પ્રબલ સાધન છે.

આ નવપદનું સ્વરૂપ વિસ્તારથી સમજવા જેવું છે, તેથી તે મંગલધીના અન્ય અથો વાચી શુદ્ધગમપૂર્વક મમજી લેવાનો પ્રયત્ન કરવો. આ પદોનું મહત્વ ઉત્તમ પ્રકારનું છે, એનું યથાર્થ વિધિપૂર્વક આગાધન કરનાર દેવ અને મનુષ્યના ઉત્તમ બવો પામી ઉત્કૃષ્ટ નવમે બવે મિદ્ધિ પદને પામે છે.

એક વર્ષમાં કાર્તિક ચોમાસુ, ફાગણ ચોમાસુ, આઠાડ ચોમાસુ એમ ચોમાસાની ગણ તથા પર્વુષણપર્વની અને આમો તથા ચૈત્ર માસની ત્રી નવપદ આગાધનની બે મળી છ અદ્રાષ્ટઓ આવે છે.

આ દિવસો દિનમ દિવસોની કોટિમાં ગણાય છે તેમાં પણ નવપદ આગાધનની બે અદ્રાષ્ટઓ શાશ્વત ગણાય છે આ દિવસો ધર્મગાધનને અંગે વિશેષ મહત્વના છે એ દિવસોમાં આગાધન કરી પાપનાયો બધા ગણવામાં આવે છે અને મનુષ્ય અત્તમ એ આગાધન તપ આપે ત્રી નવપદનું સિવિરિયન પૂર્વક આગાધન કરે છે, અને એ આગાધન કરી અનેક નવપદો પ્રાપ્ત કરી મનુષ્યનું મનુષ્યની અને ત્રી શ્રીપાત્ર મહાગાત્રના અર્થે આગાધન કરે છે, અને દિનમ દિવસો પદો ગણવાની કૃતિ કરી આગાધન કરી મનુષ્યને મનુષ્યની

શ્રી નવપદ આરાધન વિધિ

૧. શ્રી અરિયંત પદ

શ્રી તિલાગમના આજ્ઞાનુસાર યોગ્ય પદોથી મહામંથમાં
આ પદ ગ્રુહ્ય છે. શ્રી તિલપતિનાની શુદ્ધ આશયથી દ્રવ્ય
નેમજ જાવડું જે બળિ કરવી, શ્રી તિલાગાનું પાદન કરવું
અને તિલકારોપનાં હાથાળના રિયોનો પિંડેય પ્રસારે બળિ
કરી પડેરોરી આ પદનું આરાધન થાય છે.

૨. શ્રી તિલપદ

નકલ અંગુલ કરી સીદમા નુલુપદનકમે અને મરિ
મનરોમે બાળે, જેવું તોડે તોડે રીડે ન રીડે ન રીડે, જેવું તિલ
પદમાગાનું નેમના મુદ્દા મરિડે ન રીડે ન રીડે, દ્રવ્ય નેમજ
જાવડું જેવું બળિ કરી પડેરોરી આ પદનું આરાધન
થાય છે.

૩. શ્રી આનિયંત પદ

નકલ અંગુલ કરી સીદમા નુલુપદનકમે અને મરિ
મનરોમે બાળે, જેવું તોડે તોડે રીડે ન રીડે ન રીડે, જેવું તિલ
પદમાગાનું નેમના મુદ્દા મરિડે ન રીડે ન રીડે, દ્રવ્ય નેમજ
જાવડું જેવું બળિ કરી પડેરોરી આ પદનું આરાધન
થાય છે.

ધ્યાતા, ગચ્છના મુનિઓને ચાર પ્રકારની શિક્ષા આપનાર ઇત્યાદિ ગુણોએ યુક્ત એવા આચાર્ય મહારાજની દ્રવ્ય અને ભાવથી ભક્તિ કરવાથી આ પદનું આરાધન થઈ શકે છે.

૪. શ્રી ઉપાધ્યાયપદ

નિર્મળ જિનાગમના જોધ સહિત ચારિત્રપાલનમાં સદાય સાવધાન રહી, કેવળ ઉપકાર દષ્ટિથી સાધુ સમુદાયને સૂત્રાર્થનું દાન આપનાર, પથથર જેવા જડગુદ્ધિવાળા શિષ્યને પણ સુવિનીત બનાવવાની શક્તિ ધરાવનાર તથા નિરંતર સન્નિધિ ધ્યાનમાં વર્તનાર શ્રી ઉપાધ્યાય મહારાજની ભક્તિ વગેરે કરવાથી આ પદનું આરાધન થઈ શકે છે.

૫ શ્રી સાધુપદ

ધ્યાતા, ગચ્છના મુનિઓને ચાર પ્રકારની શિક્ષા આપનાર ઈત્યાદિ ગુણોએ યુક્ત એવા આચાર્ય મહારાજની દ્રવ્ય અને સાવથી ભક્તિ કરવાથી આ પદનું આરાધન થઈ શકે છે.

૪. શ્રી ઉપાધ્યાયપદ

નિર્મળ જિનાગમના બોધ સહિત ચારિત્રપાલનમાં સદાય સાવધાન રહી, કેવળ ઉપકાર દષ્ટિથી સાધુ સમુદાયને સૂત્રાર્થનું દાન આપનાર, પથ્થર જેવા જડબુદ્ધિવાળા શિષ્યને પણ સુવિનીત બનાવવાની શક્તિ ધરાવનાર તથા નિરંતર સન્નિધિ ધ્યાનમાં વર્તનાર શ્રી ઉપાધ્યાય મહારાજની ભક્તિ વગેરે કરવાથી આ પદનું આરાધન થઈ શકે છે.

૫ શ્રી સાધુપદ

સમ્યગ્જ્ઞાન, સમ્યગ્દર્શન અને સમ્યક્ચારિત્રરૂપ મોક્ષ માર્ગનું સાધન કરે તે સાધુ કહેવાય છે. પથ મહાગતોનું પાલન તથા છઠ્ઠા ગતિભોજનનો ત્યાગ, એ મુનિના મહા-મનો છે. સાધુના મત્તાવીશ ગુણો તથા ચરિત્રગિત્તરિ અને કરણગિત્તરિના ગુણો પ્રાપ્ત કરવાને તેઓ મત્તા ઉચ્ચમવન્ન દાય છે. ક્ષત્ર ચત્રિગ્રાધન માટે હોંતાવીશ દોષ ગરિત આપનાર પ્રવૃત્તિ કરતો છે, જિનાગ્રાપાતક આનુ મારાગજની ભક્તિ કરવાથી એ પદનું આરાધન થઈ શકે છે.

૬ શ્રી દર્શનપદ

શ્રી મહાદર્શનનું ઉચ્ચ ઉત્પત્તિ નવ તત્ત્વોનું તથા મુદ્ધ

દેવ, ગુરૂ અને ધર્મ એ ત્રણ તત્ત્વનું શ્રદ્ધાન તે સમ્યક્ત્વ. ૧. અઠાર રૂપણથી રહિત વીતરાગ પરમાત્માને દેવ તરીકે. ૨. પચ મહાવ્રતોને ધારણ કરનાર, કંચન કામિનીના ત્યાગી અને શ્રી જિનાજાનુસાર સંયમ માર્ગમા યથાશક્તિ વીર્ય ફેરવનારને ગુરૂ તરીકે તથા ૩. શ્રી વીતરાગકથિત દયામય ધર્મને ધર્મ તરીકે માની સમકિતના સહસ્રક લેહનું સ્વરૂપ સમજી, મિથ્યાત્વનો ત્યાગ કરી સમ્યક્ત્વ અંગીકાર કરવું તથા તેનું શુદ્ધ રીતે પાલન કરવું. ઇત્યાદિથી આ પદનું આરાધન ધર્મ શકે છે.

સમ્યક્ત્વ સહિત વ્રત અને અનુષ્ઠાનો આત્માને હિત-કર્તા થાય છે. આ પદ મોક્ષ પદપ્રાપ્તિમાં બીજરૂપ છે, એટલું જ નહિ-પરંતુ સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્ત કરનારનો સંસારબ્રમણ-કાળ મર્યાદિત ધર્મ જાય છે, એટલે કે વધારેમાં વધારે અર્ધ-પુદ્ગલ પરાવર્તન કાળમાં તે ચોક્કસ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે.

૭. શ્રીજ્ઞાનપદ

સર્વજનપ્રણીત આગમમાં વર્ણવેલાં તત્ત્વોનો જે શુદ્ધ અવબોધ, તે સમ્યક્જ્ઞાન કહેવાય છે. એ જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ માટે અભ્યસનોએ જ્ઞાનાચારના નિરતિચારપણે પાલનપૂર્વક જ્ઞાન લણવું, લણાવવું, સાંલજવું, જ્ઞાન લખાવવું, જ્ઞાનની પૂજા કરવી. એકદંર જેથી જ્ઞાનાવરણીયકર્મ નાશ પામે, એવી કોઈ પણ યોગ્ય પ્રવૃત્તિ કરવી. જ્ઞાન અને જ્ઞાનીની ભક્તિ કરવી-ઈત્યાદિથી એ પદનું આરાધન ધર્મ શકે છે.

૪ ઉપાધ્યાય	„	વજ્રસ્વામીવામીના શિષ્યો દેવ થયા.
૫ સાધુ	„	રોહિણી સતી શિરોમણિ થઇ
૬ દર્શન	„	સુલસા તીર્થકર થશે.
૭ જ્ઞાન	„	શીલવતી પ્રકૃષ્ટ પુણ્યભાક્ષ થઇ.
૮ ચારિત્ર	„	શિવકુમારના ભવે આરાધનાર જંબુ- કુમાર ચરમ કેવળીથયા.
૯ તપ	„	વીરમતીના પૂર્વભવે આરાધનાર દમ- યંતી પ્રકર્ષ પુણ્યવતી થઇ.

શ્રી નવપદજી અને તેના વર્ણો.

અરિહંત	પદ	શ્વેત.
સિદ્ધ	પદ.	લાલ.
આચાર્ય	પદ.	ખીત.
ઉપાધ્યાય	પદ.	નીલ.
સાધુ	પદ.	શ્યામ.
સમ્યગ્દર્શન	પદ.	શ્વેત.
સમ્યગ્જ્ઞાન	પદ.	„
સમ્યક્ચારિત્ર	પદ.	„
સમ્યક્તપ	પદ.	„

ઝોળી કરનાર, દરેક ભાઈબહેનોને આવશ્યક સૂચનાઓ.

(૧) આ દિવસમાં જેમ અને તેમ કયાયનો ત્યાગ કરવો
અને વિક્રયા કરવી નહિ.

(૨) આ દિવસે માં આગંઘોનો ત્યાગ કરવો અને કમવચો
તથા બની શકે તેટલી 'અમારિ' પાત્રવી અને પત્રાવવી.

- (૩) દેવપૂજનના કાર્ય સિવાય સચિત્ત પાણીનો ત્યાગ રાખવો.
- (૪) પહેલા અને પાછલા દિવસ સાથે બધા દિવસોમાં મન, વચન અને કાયાથી નિર્મળ પ્રહ્લ્લચર્યનું પાલન કરવું. કુદરિ પણ કરવી નહિ.
- (૫) જતાં આવતાં ધર્મસમિતિનો ખાસ ઉપયોગ રાખવો.
- (૬) પ્રતિક્રમણ, પડિલેહણ, દેવવંદન, પ્રભુપૂજન વિગેરે ક્રિયા કરતાં, શુભલું ગણતાં, આહાર વાપરતાં; માર્ગે જતાં આવતાં, સ્થાંડિલ માનું કરવા જતાં, બોલવું નહિ.
- (૭) કોઇપણ ચીજ લેતાં મૂકતાં, કટાસણું, સંથારીયું પાથરતાં ચતનાપૂર્વક પૂજવા પ્રમાર્જવાનો ઉપયોગ રાખવો.
- (૮) થુંક, બળખો, લીંટ જેમ તેમ નાંખવા નહિ, પણ રૂમાલ રાખીને તેમાં કાઢવા ખાસ ઉપયોગ રાખવો, તેથી પણ હવરક્ષા ઘણી થઇ શકે છે.
- (૯) આયંજિલ કરતી વખતે આહાર મારો ચા ખરાબ હોય તેના ઉપર રાગગદ્દેષ કરવો નહિ. વાપરતાં 'ચખ ચખ' શબ્દ નહિ કરતાં, એકવાડ પડે નહિ તેવી રીતે ઉપયોગપૂર્વક જમવું. અને એંદુ છાંડવું નહિ.
- (૧૦) ચૌક નિયમો હંમેશાં ધારવા ઉપયોગ રાખવો.
- (૧૧) પાણી પીધા પછી ખ્યાલો તુરત જ લૂછી નાખવો, તેમ નહિ કરવાથી બે ઘડી પછી સંમૂર્ધિમ હોવાની ઉત્પત્તિ થાય છે.

(૧૬) દૈવસિક પ્રતિક્રમણ કરવું.

(૧૭) જે દિવસે જે પદની આરાધના હોય તેની વીસ નવ-કારવાડી ગણવી.

(૧૮) રાત્રે શ્રીપાદ રાજનો રાસ સાંભળવો.

(૧૯) એક પ્રહર રાત્રિ વીત્યા બાદ સંધારા પોરિસી સ્ત્રીની ગાથાઓ ભણાવી સંધારે સુઈ રહેવું.

(૨૦) દરરોજનો વિધિ હમેશાં સૂતા પહેલાં પૂર્ણ કરી દેવો. ઉપર મુજબ નવેય દિવસ ક્રિયા કરવાની છે.

દરેક દિવસની ક્રિયાની ખાસ સમજ.

વિધિ:—

પહેલો દિવસ

પદ—શ્રી અરિહંત.

કાઉસગગ—બાર લોગસા.

જાપ—ૐ હ્રીં નમો અરિ-
હંતાય.

સ્વસ્તિકે—બાર

નવકારવાડી—વીસ.

ખમાસમાગ્—બાર.

વાર્ણ—સ્વેત. એક ધાન્યનું

પ્રદક્ષિણા—બાર.

આય બિલ, ઘોળાનું કરવું.

ખમાસમાગ્નો દુહો:—

અરિહંત પદ ધ્યાનો થકો, દગ્ગર, ગુણ પામતયં,
ભેદ છેદ કરી આત્મા, અરિહંત કૃપી શાયર. વીરો

અરિહંત પદના બાર ગુણ:—

૧ અરોહ્યકૃષ્ણ પ્ર નિગૂર્ધમય
તાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ

૨ પુષ્પવૃષ્ટિપ્રાનિવાર્દનં ગુણેય
શ્રી અરિહંતાય નમઃ.

૩ દિવ્યધ્વનિપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિં	૮ છત્રત્રયપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિં
૪ આમરયુગ્મપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિં	૯ જાનાતિશયસંયુતાય શ્રી અરિં
૫ સ્વર્ણસિંહામનપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિં	૧૦ પૂજતિશયસંયુતાય શ્રી અરિં
૬ લામણ્ડલપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિં	૧૧ વચનાતિશયસંયુતાય શ્રી અરિં
૭ દુન્દુભિપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિં	૧૨ અપાયાપગમાતિશયસંયુતાય શ્રી અરિં

બીજો દિવસ

પદ—શ્રી સિદ્ધપદ	કાઉસગ્ગ—આઠ લોગસ્મ
જાપ—ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણં	સ્વસ્તિકે—આઠ.
નવકારવાદી—વીસ	ખમાસમણુ—આઠ.
વાણુ—લાલ. એક ધાન્યનું	પ્રદક્ષિણા—આઠ.
આય બિલ, તે ઘઉંનું કગ્ગુ.	

ખમાસમણુનો દુહો:—

રૂપાતીત સ્વભાવ જે, કેવલ દંત્રણુ-નાણીરે,
તે ધ્યાતા નિજ આતમા. હોય સિદ્ધ ગુણુ. ખાણીરે-વીર.

સિદ્ધપદના આઠ ગુણુ:—

૧ અનન્તજ્ઞાનસંયુતાય શ્રીગિદ્ધાય નમઃ	૩ અન્યાણાધગુણુસંયુતાય શ્રીગિં
૨ અનન્તદર્શનસંયુતાય શ્રીગિં	૪ અનન્તચારિત્રગુણુસંયુતાય શ્રીગિં

૫ અક્ષયસ્થિતિગુણસંયુતાય
શ્રીસિં

૬ અરૂપીનિરંજનગુણસંયુ-
તાય શ્રીસિં

૭ અગુરુલઘુગુણસંયુતાય
શ્રીસિં

૮ અનન્તવીર્યગુણસંયુતાય
શ્રીસિં

ત્રીજો દિવસ

પદ—શ્રીઆચાર્ય.

ભાષ--ૐ હ્રી નમો

આચરિયાણું

નવકારવાદી—વીસ.

વાણુ—પીળો. એક ધાન્યનું

આચ ભિલ. તે ચણાનું કરવું.

કાઉસગગ—લોગસ છત્રીશ.

સ્વસ્તિકે—છત્રીશ

ખમાસમણુ—છત્રીશ.

પદક્ષિણા—છત્રીશ.

ખમાસમણુનો દુહો—

ધ્યાતા આચારજ ભલા, મહા મંત્ર શુભ ધ્યાનીરે,

પ ચ પ્રસ્થાને આતમા, આચારજ હોય પ્રાણીરે.—વીરં

આચાર્ય પદના ૩૬ ગુણ—

૧ પ્રતિરૂપગુણસંયુતાય

શ્રીઆચાર્યાય નમઃ

૨ સૂર્યવત્તેજસ્વિગુણસંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૩ હ્રગપ્રવાનાગમનંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૪ મધુસ્વાદયગુણસંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૫ ગાંધર્વદીગુણસંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૬ ધૈર્યગુણસંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૭ ઉપદેશગુણસંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૮ અપરિશ્રાવિગુણસંયુતાય

શ્રી આચાર્ય

૯ ગૌમ્યપ્રકૃતિગુણસંયુતાય

શ્રીઆચાર્ય

૧૦ શંકરગુણસંયુતાય

આચાર્ય

૧૧ અવિગ્રહગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૨ અવિકલગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૩ અચપક્ષગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૪ પ્રસન્નવદનગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૫ લમ્બાગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૬ મુગ્ધગુણસંયુતાય
આચાં

૧૭ મહુગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૮ સર્વાંગમુક્તિગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૧૯ દ્વાદશવિધતપોગુણસંયુ-
તાય શ્રી આચાં

૨૦ સત્ત્વદશવિધમ્રયમગુણ-
સંયુતાય શ્રી આચાં

૨૧ સત્યવતગુણસંયુતાય શ્રી
આચાં

૨૨ શૌચગુણસંયુતાય શ્રી
આચાં

૨૩ અક્રિધ્યનગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૨૪ બ્રહ્મચર્યગુણસંયુતાય
શ્રી આચાં

૨૫ અનિત્યભાવનાભાવકાય
શ્રી આચાં

૨૬ અશરણભાવનાભાવકાય
શ્રી આચાં

૨૭ સંસારસ્વરૂપભાવનાભાવ-
કાય શ્રી આચાં

૨૮ એકત્વભાવનાભાવકાય
શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૨૯ અન્યત્વભાવનાભાવકાય
શ્રી આં

૩૦ અશુચિભાવનાભાવકાય
શ્રી આં

૩૧ આશ્રવભાવનાભાવકાય
શ્રી આં

૩૨ સંવરભાવનાભાવકાય
શ્રી આં

૩૩ નિર્જરાભાવનાભાવકાય
શ્રી આં

૩૪ લોકસ્વરૂપભાવનાભાવકાય
શ્રી આં

સાધુપદના

૨૭ ગુણ.

- ૧ આણુતિપાતવિરમણુવ્રત-
યુક્તાય શ્રી સાધવે નમઃ
- ૨ મૃપાવાદવિરમણુવ્રતયુક્તાય
શ્રી સાધવે.
- ૩ અદતાદાનવિરમણુવ્રત-
યુક્તાય શ્રી સાં
- ૪ મૈથુનવિરમણુવ્રતયુક્તાય
શ્રી સાં
- ૫ પરિગ્રહવિરમણુવ્રતયુક્તાય
શ્રી સાં
- ૬ રાત્રિભોજનવિરમણુ વ્રત-
યુક્તાય શ્રી સાં
- ૭ પૃથ્વીકાયરક્ષકાય શ્રી સાં
- ૮ અપ્કાયરક્ષકાય શ્રી સાં
- ૯ તેજ કાયરક્ષકાય શ્રી સાં
- ૧૦ વાયુકાયરક્ષકાય શ્રી સાં
- ૧૧ વનસ્પતિકાયરક્ષકાય શ્રી સાં
- ૧૨ વનકાયચ્છકાય શ્રી સાં
- ૧૩ એકેન્દ્રિયજીવચ્છકાયશ્રીસાં

- ૧૪ દ્વીન્દ્રિયજીવરક્ષકાયશ્રી સાં
- ૧૫ ત્રીન્દ્રિયજીવરક્ષકાયશ્રી સાં
- ૧૬ ચતુરિન્દ્રિયજીવરક્ષકાય „
- ૧૭ પચ્ચેન્દ્રિયજીવરક્ષકાય
શ્રી સાં
- ૧૮ લોભનિગ્રહકારકાય શ્રીમાં
- ૧૯ લાભાગણ્યયુક્તાય શ્રી સાં
- ૨૦ શુભભાવનાભાવકાય શ્રીસાં
- ૨૧ પ્રતિભેદનાદિક્રિયાશુદ્ધ
કારકાય શ્રી સાં
- ૨૨ સંયમયોગયુક્તાય શ્રી માં
- ૨૩ મનોગુપ્તિયુક્તાય શ્રી સાં
- ૨૪ વચનગુપ્તિયુક્તાય શ્રીમાં
- ૨૫ કાયગુપ્તિયુક્તાય શ્રી માં
- ૨૬ શીતાદિદાપિ ગતિપન્નિમદ-
મદનતત્પરાય શ્રી માં
- ૨૭ મરણાન્તઉપસર્ગમદન-
તત્પરાય શ્રી સાધવે નમઃ

છઠ્ઠી દિવસ

પદ—શ્રી જ્ઞાન.

વ્રતપ—શ્રી નમો જ્ઞાન મુક્ત

નવકારવાણી—૧૦

વર્ણ—મદન, અપવિત્ર, એક
ધ્યાનનું ને એકાનું.

કાકિમ્ભાગ લોગસ્મ—૧૭

સ્વાસ્ત્યક—૧૭.

અમાસમાગુ—૧૭.

પ્રદક્ષિણા—૧૭.

ખમાસમણનો દુહો—

શમ-સંવેગાદિક ગુણા, ક્ષય ઉપશમ ને આવે રે;
દર્શન તેહીજ આતમા, શું હોય નામ ધરાવે રે. વીર૦

દર્શનપદના ૬૭ ગુણુ:-

૧ પરમાર્થસંસ્તવરૂપ શ્રી	૧૮ “સંસારે શ્રી જિનઃ સારઃ”
સદ્દર્શનાય નમઃ	ઇતિ ચિન્તનરૂપ શ્રી સ૦
૨ પરમાર્થજ્ઞાતૃસેવનરૂપ શ્રી	૧૯ “સંસારે શ્રી જિનમત્
સદ્દર્શનાય નમઃ	સારમ્” ઇતિ ચિન્તન-
૩ વ્યાપક્ષદર્શનવર્જનરૂપ શ્રી	રૂપ શ્રી સ૦
સદ્દર્શનાય નમઃ	૨૦ “સંસારે જિનમતસ્થિત-
૪ કુદર્શનવર્જનરૂપ શ્રી સ૦	શ્રી સાધ્વાદિસારમ્”
૫ શુશ્રૂષારૂપ શ્રી સ૦	ઇતિ ચિન્તનરૂપ શ્રી સ૦
૬ ધર્મરાગરૂપ શ્રી સ૦	૨૧ શંકાહ્યભૂરહિતાય શ્રી સ૦
૭ વેયાવૃત્ત્યરૂપ શ્રી સ૦	૨૨ ક્રંકાહ્યભૂરહિતાય શ્રી સ૦
૮ અર્ધદિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૩ વિચિદ્રિસાહ્યભૂરહિતાય
૯ સિદ્ધવિનયરૂપ શ્રી સ૦	શ્રી સ૦
૧૦ ચેત્યવિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૪ કુદૃષ્ટિપ્રસાદસાહ્યભૂરહિતાય
૧૧ મૃતવિનયરૂપ શ્રી સ૦	શ્રી સ૦
૧૨ ધર્મવિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૫ તત્પરિચયહ્યભૂરહિતાય
૧૩ સાધુવર્ગવિનયરૂપ શ્રી સ૦	શ્રી સ૦
૧૪ આચાર્યવિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૬ પ્રવચનપ્રભાવકરૂપ શ્રી સ૦
૧૫ ઉપાધ્યાયવિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૭ ધર્મકથાપ્રભાવકરૂપ શ્રી સ૦
૧૬ પ્રવચનવિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૮ વાદિપ્રભાવકરૂપ શ્રી સ૦
૧૭ દર્શનવિનયરૂપ શ્રી સ૦	૨૯ નેમિત્તિકપ્રભાવકરૂપ શ્રી સ૦

૩૦ તપસ્વીપ્રભાવકરૂપ શ્રી સં

૩૧ પ્રજ્ઞાત્યાદિવિદ્યાભૂતપ્રભા-
વકરૂપ શ્રી સં

૩૨ ચૂર્ણાન્નનાદિસિદ્ધપ્રભાવક-
રૂપ શ્રી સં

૩૩ કવિપ્રભાવકરૂપ શ્રી સં

૩૪ જિનશાસને દૌશત્યભૂય-
ણરૂપ શ્રી સં

૩૫ પ્રભાવનાભૂષણરૂપ શ્રી સં

૩૬ તીર્થસેવાભૂયણરૂપ શ્રી સં

૩૭ સ્વૈર્યભૂયણરૂપ શ્રી સં

૩૮ જિનશાસને ભક્તિભૂષણ-
રૂપ શ્રી સં

૩૯ ઉપશમશુણરૂપ શ્રી સં

૪૦ મંવેગશુણરૂપ શ્રી સં

૪૧ નિર્વેદશુણરૂપ શ્રી સં

૪૨ અનુક્રમ્યાશુણરૂપ શ્રી સં

૪૩ આસ્તિક્યશુણરૂપ શ્રી સં

૪૪ પદ્મીચિદાદિવદનવર્જન-
રૂપ શ્રી સં

૪૫ પદ્મીચિદાદિનિમગ્નવર્જન-
રૂપ શ્રી સં

૪૬ પદ્મીચિદાદિઆલસવર્જન-
રૂપ શ્રી સં

૪૭ પરતીર્થિકાદિનિમગ્નવર્જન-

નરૂપ શ્રી સં

૪૮ પરતીર્થિકાદિઅશનાદિદા-
નવર્જનરૂપ શ્રી સં

૪૯ પરતીર્થિકાદિગન્ધપુષ્પાદિ-
પ્રેષણવર્જનરૂપ શ્રી સં

૫૦ રાત્રભિયોગાકારયુક્ત શ્રીસં

૫૧ ગણાભિયોગાકારયુક્ત શ્રીમં

૫૨ ણલાભિયોગાકારયુક્ત શ્રીસં

૫૩ સુરાભિયોગાકારયુક્ત શ્રીસં

૫૪ કાન્તારવૃત્ત્યાકારયુક્ત શ્રીસં

૫૫ ગુરુનિઅદ્વાકારયુક્ત શ્રી મં

૫૬ “અમ્યક્ત્વં ચારિત્ર ધર્મ-
સ્ય મૂલમ્” ઇતિચિન્તન-
રૂપ શ્રી સં

૫૭ “અમ્યક્ત્વં ધર્મગુરુસ્ય
દાનમ્” ઇતિચિન્તનરૂપ
શ્રી સં

૫૮ “અમ્યક્ત્વં ધર્મસ્ય પ્રતિ-
દાનમ્” ઇતિચિન્તનરૂપ
શ્રી સં

૫૯ “અમ્યક્ત્વં ધર્મઆધાર”
ઇતિચિન્તનરૂપ શ્રી સં

૬૦ “અમ્યક્ત્વં ધર્મસ્ય ભા-
વનમ્” ઇતિચિન્તનરૂપ
શ્રી સં

૬૧ “અમ્યકલ્પ” ધર્મસ્ય નિધિ-
સન્નિભમ્” ઇતિચિન્તન-
રૂપ શ્રી સં

૬૨ “અસ્તિ હવ” ઇતિ-
અધ્યાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સં

૬૩ “અ ચ હવો નિત્ય” ઇતિ
અદ્વાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સં

૬૪ “અ ચ હવઃ કર્મ્માતિ
કરોતિ” ઇતિ અધ્યાનસ્થા-
નયુક્ત શ્રી સં

૬૫ “અ ચ હવઃ સ્વકૃતકર્મ્મા-
ણિ વેદ્યતિ” ઇતિઅધ્યા-
નસ્થાનયુક્ત શ્રી સં

૬૬ “હવસ્થાસ્તિનિવાણમ્”
ઇતિઅધ્યાનસ્થાનયુક્ત
શ્રી સં

૬૭ ‘અસ્તિ મોક્ષોપાયઃ”
ઇતિઅધ્યાનસ્થાનયુક્ત
શ્રી સદ્દર્શનાય નમઃ

સાતમો દિવસ

પદ—શ્રી જ્ઞાન.

જાપ—ૐ હ્રી નમો નાણુસ્ત.

નવકારવાલી—વીમ્.

ચારુ—સદ્દેહ. આયળિસ એક
ધાન્યતુ તે ચોખાતુ.

કાઉસગ્ગ—લોગ્ગસ્સ ૫૧.

સ્વસ્તિકે—૫૧.

ખમાસમણુ—૫૧.

પ્રદક્ષિણા—૫૧

ખમાસમણુનો દુહો:—

જ્ઞાનાવરણીય જે દર્મ છે, કય ઉપશમ તસ ધાય રે;
તો હુએ એટી જ આતમા, જ્ઞાન અગોધતા જાય રે. વીરં

જ્ઞાનપદના ૫૧ ગુણ:—

૧ સ્પર્શનેન્દ્રિય વ્યજ્જનાવ-
ગ્રહમતિજ્ઞાનાય નમઃ

૨ રસનેન્દ્રિયવ્યજ્જનાવગ્રહ-

મતિજ્ઞાનાય નમઃ

૩ માત્રાનેન્દ્રિયવ્યજ્જનાવગ્રહ-

મતિજ્ઞાનાય નમઃ

૪ શ્રોત્રેન્દ્રિયવ્યઙ્ગનાવગ્રહમ-
તિજ્ઞાનાય નમઃ	૧૭ સ્પર્શેન્દ્રિય-અપાયમતિ
જ્ઞાનાય નમઃ
૫ સ્પર્શનેન્દ્રિય અર્થાવગ્રહમ-
તિજ્ઞાનાય નમઃ	૧૮ રસનેન્દ્રિય-અપાયમતિ
જ્ઞાનાય નમઃ
૬ રસનેન્દ્રિય અર્થાવગ્રહમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ	૧૯ ઘ્રાણેન્દ્રિય-અપાયમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ
૭ ઘ્રાણેન્દ્રિય અર્થાવગ્રહમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ	૨૦ ચક્ષુરિન્દ્રિય-અપાયમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ
૮ ચક્ષુરિન્દ્રિયઅર્થાવગ્રહમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ	૨૧ શ્રોત્રેન્દ્રિય-અપાયમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ
૯ શ્રોત્રેન્દ્રિય-અર્થાવગ્રહમતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ	૨૨ મન અપાયમતિજ્ઞાનાય-
નમઃ
૧૦ માનમાર્થાવગ્રહમતિજ્ઞાનાય
નમઃ	૨૩ સ્પર્શનેન્દ્રિય-ધારણા-
મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૧ સ્પર્શનેન્દ્રિય-ધર્મામતિજ્ઞા-
નાય નમઃ	૨૪ રસનેન્દ્રિય-ધારણામતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ
૧૨ રસનેન્દ્રિય-ધર્મામતિજ્ઞાનાય
નમઃ	૨૫ ઘ્રાણેન્દ્રિય-ધારણામતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ
૧૩ ઘ્રાણેન્દ્રિય-ધર્મામતિજ્ઞાનાય
નમઃ	૨૬ ચક્ષુરિન્દ્રિય-ધારણા-
મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૪ ચક્ષુરિન્દ્રિય ધર્મામતિજ્ઞાનાય
નમઃ	૨૭ શ્રોત્રેન્દ્રિય-ધારણામતિ-
જ્ઞાનાય નમઃ
૧૫ શ્રોત્રેન્દ્રિયધર્મામતિજ્ઞાનાય
નમઃ	૨૮ મનોધારણામતિજ્ઞાનાય
નમઃ
૧૬ મનધર્મામતિજ્ઞાનાય નમઃ	૨૯ અસંચિતજ્ઞાનાય નમઃ

૩૦ અનુસરુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૧ સંશિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૨ અસંશિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૩ અમ્યક્ષુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૪ મિથ્યાશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૫ સાદિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૬ અનાદિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૭ સપર્યવાસિતશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૮ અપર્યવસિતશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૩૯ ગમિક્ષુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૦ અગમિક્ષુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૧ અંગપ્રવિષ્ટશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૨ અનંગપ્રવિષ્ટશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૩ અનુગામિ-અવધિજ્ઞાનાય નમઃ

૪૪ અનુગામિ અવધિજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૫ વર્ધમાન-અવધિજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૬ હીયમાન અવધિજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૭ પ્રતિપાતિ-અવધિજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૮ અપ્રતિપાતિ-અવધિજ્ઞાનાય નમઃ
 ૪૯ ઋતુમતિમનઃપર્યવજ્ઞાનાય નમઃ
 ૫૦ વિપુલમતિમન પર્યવજ્ઞાનાય નમઃ
 ૫૧ લોકાલોકપ્રકાશકેવલજ્ઞાનાય નમઃ

આઠમે દિવસ

૫૬—શ્રી ચારિત્ર
 ૫૭—ૐ હી નમો ચારિત્રસ્ય
 નવકારવાલી—વીજ.
 વર્ણુ—સદૈઃ આયંજિત એક
 ધાન્યતું તે ચોખ્ખાતું.

કાઉમગ્ગ લોગસ્ય—૭૦.
 સ્વસ્તિક—૭૦.
 ખમાસમણુ—૭૦.
 પ્રદક્ષણુ—૭૦.

ખમાસમણુનો દુહો:—

બલ ચારિત્ર તે આતમા, નિજ સ્વભાવમાં રમતો રે;
 તેસ્યા શુદ્ધ અલંકર્યો, મોહ વને નવી બમતો રે. વીર૦

૬૭ ક્રોધનિગ્રહકરણચારિં

૬૮ માનનિગ્રહકરણચારિં

૬૯ માયાનિગ્રહકરણચારિં

૭૦ લોભનિગ્રહકરણચારિં

નવમો દિવસ

પદ—શ્રી તપ.

જાપ—ૐ હૌં નમો તવસ્ત.

નવકારવાણી—વીશ.

વર્ણ—સફેદ. આયંબિલ એક
ધાન્યનું તે ચોખાનું.

કાઉસગ્ગ લોગસ્ત—૫૦.

સ્વસ્તિક—૫૦.

ખમાસમણ—૫૦.

પ્રદક્ષિણા—૫૦.

ખમાસમણનો દુહો:—

ધૃત્યારોધે સંવરી, પરિણતિ સમતા યોગે રે,
તપ તે એટીજ આતમા, વર્તે નિજ ગુણ ભોગેરે,
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, સાંભળજો ચિત્ત લાઘરે;
આતમ ધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઘરે-વીર૦

તપ પદના ૫૦ ગુણ:-

- ૧ યાવત્કથિક તપમે નમં
- ૨ ઈત્તવરકથિક તપમે નમં
- ૩ બાહ્ય-ઔનોદય તપમે
- ૪ અભ્યન્તર-ઔનોદય તપમે
- ૫ દ્રવ્યત-વૃત્તિમદ્દેપ તપમે
- ૬ દેવત-વૃત્તિમદ્દેપ તપમે
- ૭ કાવત-વૃત્તિમદ્દેપ તપમે
- ૮ ભાવત-વૃત્તિમદ્દેપ તપમે

૯ કાયકલેશ તપસે નમઃ

૧૦ રસત્યાગ તપસે નમઃ

૧૧ ઈન્દ્રિય-કષાય-યોગવિપયકસંલીનતા તપસે નમઃ

૧૨ સ્ત્રી-પશુ-પાગુકાદિવર્જિતસ્થાનાવસ્થિત તપસે નમઃ

૧૩ આલોચનપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે૦

૧૪ પ્રતિક્રમણપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે૦

૧૫ મિશ્રપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે નમઃ

૧૬ વિવેકપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે નમઃ

૧૭ કાર્યોત્સર્ગપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે નમઃ

૧૮ તપપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે નમઃ

૧૯ હેતુપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે નમઃ

૨૦ મૂલપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે નમઃ

૨૧ અનવસ્થિતપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે૦

૨૨ પાગંચિતપ્રાયશ્ચિત્ત તપસે૦

૨૩ જ્ઞાનવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૨૪ દર્શનવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૨૫ ચારિત્રવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૨૬ મનોવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૨૭ વચનવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૨૮ કાયવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૨૯ ઉપચારવિનયરૂપ તપસે નમઃ

૩૦ આચાર્યવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ

૩૧ ઉપાધ્યાયવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ

- ૩૨ સાધુવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ
 ૩૩ તપસ્વિવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ
 ૩૪ લઘુશિષ્યાદિવૈયાવૃત્ય તપસે૦
 ૩૫ ગ્જાનસાધુવૈયાવૃત્ય તપસે૦
 ૩૬ શ્રમભોપાસકવૈયાવૃત્ય તપસે૦
 ૩૭ સદુધવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ
 ૩૮ દુલ્લવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ
 ૩૯ ગણવૈયાવૃત્ય તપસે નમઃ.
 ૪૦ વાચના તપસે નમઃ
 ૪૧ પૃચ્છના તપસે નમઃ.
 ૪૨ પરાવર્તના તપસે નમઃ
 ૪૩ અનુપ્રેક્ષા તપસે નમઃ
 ૪૪ ધર્મકથા તપસે નમઃ
 ૪૫ આર્તધ્યાનનિવૃત્તિ તપસે૦
 ૪૬ મૈત્રધ્યાનનિવૃત્તિ તપસે૦
 ૪૭ ધર્મધ્યાનચિન્તન તપસે૦
 ૪૮ શુદ્ધધ્યાનચિન્તન તપસે૦
 ૪૯ ભાગ્યકાયોત્સર્ગ તપસે૦
 ૫૦ અભ્યન્તરકાયોત્સર્ગ તપસે૦

છેલ્લે દિવસે વિશેષમાં નવપદ૭ મરાગમની વિસ્તારથી
 પૂજા જાણવી, તથા કૃત-કૃત નૈવેદ્ય વગેરે વિશેષ ચઠાવવા.
 નવપદ મરાગમની રચના કરવી. સત્તિ જાગરણ કરવું. શ્રીપાળ
 ગજાનો રામ પૂજી કરવો.

નવપદ મંડળની રચનાનો વિધિ

શાલિ [ચોખા] પ્રમુખ પાંચ વર્ણના ધાન્ય એકઠા કરી, સિદ્ધચક્રનાં મંડળની રચના કરવી. અરિહંતાદિક નવેય પદોને વિષે શ્રીકૃષ્ણના ગોળાઓ મૂકવા. બીજેરા, ખારેક, દાઢમ, નારંગી, સોપારી ઇત્યાદિ કૃષ્ણ ગોઠવીને મૂકવા. નવગ્રહ અને દશ દિક્ષાળની રચના કરવી. માંડળું લેમ બને તેમ સુશોભિત ધાય તેવી રીતે સોના રૂપાના વરખથી તથા ધ્વજાઓ વગેરેથી શણગારી આકર્ષક બનાવવું. રચનાની વિશેષ ગોઠવણ તેના જાણકાર પાસેથી શીખી લેવી.

પારણાના દિવસનો વિધિ

પારણાને દિવસે ઓછામાં ઓછું ગિયાસણાનું પચ્ચ-કુખાણું કરવું. હમેશ મુગળ પ્રતિકમણ, પરિવેહણ, દેવવંદન ઇત્યાદિક કરી, નાડી, શુદ્ધ ઘઉં, સ્નાત્ર તથા સત્તરભેટી પૂજા સજાવવી. તે દિવસે કાઉસગ, સ્પસ્તિક, પ્રહણિણા નવ નવ કરવા, તથા ખમાસમણા નવ નવ દેવા. ‘હ્રીં હ્રીં શ્રી વિમલેશ્વર ચક્રેશ્વરીપૂજિતાય શ્રી સિદ્ધચક્રાય નમઃ’ એ પદની વીંચ નવકાન્વાળી ગાવૃંદી.

કાઉસગ કરવાનો વિધિ

ખમાસમણા દહ “ કન્ધિઠાકરેતુ મંદિગહ ભગવન્ (લે દિવસે લે પદ હોય તે પદ) આરાધનાય ” કાઉસગ કરું ? ઇચ્છું છું ” વન્દાશ્રુતિઆઓં અન્નત્યં ”

કહી, (જોટલા લોગસ્સનો હોય તેટલાનો) કાઉસગ્ગ કરવો. કાઉસગ્ગ પારી ને પ્રગટ રીતે એક લોગસ્સ કહેવો.

પડિલેહણનો વિધિ

અમાસમણુ દઇ, ઇરિયાવલિયં પડિક્કમી “ઇરછાકારેણુ સંદિસવ ભગવન્ પડિલેહણુ કરું? ઇરછ” કહી, ક્રિયામાં વપરાતા સર્વ ઉપકરણોની પ્રતિષ્ઠા કરવી, પછી ઇરિયાવલિય પડિક્કમી કાળે લેવો. કાળે જોઈ સામાયિકમાં હોઇએ તો ઇરિયાવલિયં પડિક્કમી “આણુન્નાણુડ જસ્સગ્ગો” કહી, ત્રણ વખત “વોસિરે” કહી, યોગ્ય સ્થાનકે પરઠવવો.

દેવવંદનનો વિધિ

પ્રથમ ઇરિયાવલિયં પડિક્કમી, ઉત્તરાસંગ નાખી ચૈત્યવંદન કરેણું, નમુત્થુણું સુધી કહી, જયત્રીયરાય અઘા કહેવાં. પછી અમાસમણુ દેઇ ચૈત્યવંદનનો આદેશ માગી ચૈત્યવંદન બોલણું. નમુત્થુણું સુધી કહી, ઉમા થઇ “અરિહંતચેઇયાણું વદાણુવત્તિં અનત્યં” કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. પારી, નમોઽર્હતમ્મિદાં કહી, પોદ્દી થાય કોદી. પછી “લોગસ્સં વંદાણું અનત્યં” કહી, એક નવકારનો કાઉસગ્ગ પારી, પીંત થાય કોદી. ને પ્રગટે પુષ્પખરવરં અને નિદાણું બુદ્ધાણું કહી અનુક્રમે પીંત ને ચોટી થાય બોલવી. છઠવી દેવ વખતે કહી “ નમો ઽર્હત” કરેણું. અને વદણુ-

વત્તિં”ને બદલે “ વેવાવચ્ચગરાણું ” કહેવું. પછી નમુત્યુણું કહી પ્રથમની વિધિ પ્રમાણે જીજી આર ઘોયો કહી, નમુત્યુણું, બવંતિ ચેઇયાઇ, બવંત ઠેવિ સાહૂં કહી, સ્તવન બોલવું. પછી જય વીયરાય અડધા કહેવા. ફરી ખમાસમણુ દઈ ત્રીજી ચત્યવંદન નમુત્યુણું સુધી કરવું. પછી જયવીયરાય આખા કહેવા. સવારના દેવવંદન પછી ખમાસમણુ દેઇ, ‘ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સન્ન્યાય કર્ત્ત્વં ? ઇચ્છં.’ કહી એક નવકાર બોલી મન્દ જિજ્ઞાસુની સન્ન્યાય કહેવી.

પચ્ચક્ષુખાણુ પારવાનો વિધિ

ઇચ્છિયાવહિયં પડિક્કમી, જગચિતામણિનું ચત્યવંદન નમુત્યુણું બવંતિ ચેઇયાઇ બવંત ઠેવિસાહૂં નમોઠર્કત્ત્વં ઉવન્નગ્ગહરં ચાવત્તુ જય વીયરાયનું પૂરા પર્યંત કરવું.

પછી સન્ન્યાયનો આદેશ માગી, નવકાર ગાળી, મન્દ-જિજ્ઞાસુની સન્ન્યાય કહેવી. પછી ખમા નમવાડ. ‘ઈ-૭ ૧૦ કહી ગુહપતિ પડિલેકવી. પછી ખમાસમણુ દઈ ‘ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન પચ્ચક્ષુખાણુ પાર્ત્ત્વં ?’ “યથાગ્ગતિ” ખમાન ઇચ્છાન પચ્ચક્ષુખાણુ પાર્ત્ત્વં ” “તદત્તિ” કહી ગુહી વાળી જમણો હાથ ચરવવા ઉપર સ્થાપી, એક નવકાર ગાળી.

“ઉગ્ગચે સૂરે નમુકારચ્ચદિયં પોદિત્તી, આદપોદિત્તી સૂરે ઉગ્ગચે પુરિગુરુ મુદ્ધિસદિયં પચ્ચક્ષુખાણુ ક્યું” એવિદાર, આયંભિત્ત, એકાચ્ચલું, પચ્ચક્ષુખાણુ ક્યું નિવિદાર, પચ્ચક્ષુ-

વોસિરિસુ ઇમાઇ, મુખખમગ્ગસંસગ્ગવિઘ્નમૂઆઇ,
હુમ્મઇનિયંધણાઇ, અદ્દારસ પાવહાણાઇ. ૧૦

એગોહં નત્થિ મે ઠોઇ, નાહમન્નસ્સ કસ્સઇ,
એવં અદ્દીણમણુસો, અપ્પાણમણુસાસઇ. ૧૧

એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણુદંસણુસંજુઓ,
સેસા મે બાહિરા ભાવા, સંવે સંજોગલખખણા. ૧૨

સંજોગમૂલા જીવેણ, પત્તા હુક્ખપરંપરા,
તમ્હા સંજોગસંજાંધં, સંવં તિવિહેણ વોસિરિયાં. ૧૩

અરિહંતો મહાદેવો, જીવજીવં સુસાદુભો ગુરુભો,
ગિણ્ણપણ્ણત્તં તત્તં, ઇથ સમ્મત્તં મએ ગહિયાં. ૧૪

ખમિયા ખમાવિયા મઇ ખમિયા, સંવહ જીવનિકાય,
સિદ્ધહ સાળ આલોચણુહ, મુજ્જહ વહર ન ભાવ. ૧૫

અવે જીવા કમ્મવસ, અહિહ રાજ ભમંત;
તે મે સંવ ખમાવિયા, મુજ્જાવિ તેહ ખમંત. ૧૬

જં જં મણેણ જહ, જં જં વાએણ ભામિયાં પાવં,
જં જં કાએણ કથં, મિચ્છામિ હુક્કં તસ્મ. ૧૭

આયંખિતનું પચ્ચક્કખાગ

ઉગ્ગચે ચૂરે નમ્મકાવ્વનિય પોરિમી આઠપોરિમી, ચૂરે
ઉગ્ગચે પુરિમંદ, અવંદ, મુરિગરિયં પચ્ચક્કખાગ, ઉગ્ગચે
ચૂરે અહિવિહંપિ આહાર અગ્નિ પાણ ખાદ્યમ નાદ્યમ
અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ,
અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ,
અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ, અન્નચખાનેતિ,

આયંબિલં પચ્ચદ્ધાઈ, અનત્યણાભોગેણું, સહસ્રાગારેણું,
 દેવાદેવેણું, ગિહત્યસંચૂં, ઉદ્ધિખત્તવિવેગેણું, પારિક્ષાવણી-
 યાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, એગા-
 સણું, પચ્ચદ્ધાઈxતિવિહંપિ આહારં—અસણું ખાઈમં આઈમં
 અનત્યણાભોગેણું, સહસ્રાગારેણું, સાગારિયાગારેણું, આઉટ-
 લુપ્પારેણું; ગુરુઅબ્બુકાણેણું, પારિક્ષાવણિયાગારેણું, મહત્ત-
 રાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, પાલુસ્સ દેવેણું વા અદે-
 વેણું વા અન્હેણું વા ખટુદેવેણું વા અસિત્યેણું વા અસિત્યેણું
 વા વોસિરઈ.

આયંબિલ કરી મુખગુદ્ધિ કર્યા પછી ઊઠતાં

તિવિહારનું પચ્ચદ્ધાણું

દિવસચરિમં પચ્ચદ્ધાઈ, તિવિહંપિ આહારં અસણું
 ખાઈમં, આઈમં, અનત્યણાભોગેણું, સહસ્રાગારેણું, મહત્તરા-
 ગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરઈ.

પારણાને દિવસે એકાસણા ણિયાસણાનું પચ્ચદ્ધાણું

ઉગ્ગણે સૂદં નચુક્કાન્નહિયં પોરિચ્છી. આહપોરિચ્છી,
 સુહિસસિયં પચ્ચદ્ધાઈ, ઉગ્ગણે સૂદં ગહિવિહંપિ આહારં
 અસણું ખાણું ખાઈમં આઈમં, અનત્યણાભોગેણું, સહસ્રાગા-
 રેણું, પચ્ચત્તકાદેણું, વિસાગોદેણું, આદુવયદેણું, મહત્તરા-

x હામ ચક્રવિહાર કરવો હોય તો—

“ નેગાન્નું પચ્ચદ્ધાઈ ગંધિવિહંપિ આહારં અસણું ખાણું
 ખાઈમં આઈમં ” એ પ્રમાણે વેસણું.

ગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, વિગઈઓ પચ્ચક્ખાઈ,
 અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, લેવાલેવેણું, ગિહત્થસંસઠેણું,
 ઉદ્ધિખત્તવિવેગેણું, પડુચ્ચમકિખએણું, પારિક્કાવણિયાગારેણું,
 મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, એગાસણું,
 બિયાસણું પચ્ચક્ખાઈ, તિવિહંપિ આહારં, અસણું ખાઈમં
 સાઈમં અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, આઉંટણપસારેણું,
 ગુરુઅબ્બુઠ્ઠાણેણું, પારિક્કાવણિયાગારેણું, પાણુસ્સ લેવેણુ વા
 અલેવેણુ વા અચ્છેણુ વા ખહુલેવેણુ વા સસિત્થેણુ વા અસિત્થેણુ
 વા વોસિરઈ.

—૨૫—

પંડિત શ્રી વીરવિજયજી કૃત-

સ્નાત્રપૂજા

પ્રથમ કળગ લગ્ન ઉભા રહેવું

॥ કાવ્ય કૃતવિધિનિત ગનમ ॥

મગ્ગ ગાન્તિ મુધારમ માગરં, ગુચિતરં ગુણરત્ન મહાગરં;
 ભવિકપંકજ બોધ દિવાકરં, પ્રતિદિન પ્રણમામિ જિનેશ્વરં ૧

(અર્ચિ પચ્ચાગ કરવો)

(રેના)

કુસુમાલસણ દિનારીને, પદિમા ધર્મિય વિવેક,

મન્મથનર્પકિ થારીને, કરીએ જગ આભિષેક.

૨

(કુમુમાંજલિની થાળી લઇને ઉભા રહેવું.)

(ગાયા—આર્પા—ગતિ ઢાળ)

નિલુજમ્મસમયે મેરૂ-ચિહ્નરે રચણ કલ્પય કલસેહિ;
હેવાસુરેહિવૃહવિહ, તે ધત્તા જેહિ દિહોચિ. ૩

(પ્રભુના જમણા અંગુઠે ઢાળ બોલીને કુમુમાંજલિ મૂકવી)

નમોઽર્હત્તસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસામુદયઃ

(કુમુમાંજલિ ઢાળ)

નિર્મલજળ કલશે ન્દવરાવે, વસ્ત્ર અમુલજ અંગ ધરાવે
કુમુમાંજલિ મેલો આદિનિલુંદા
સિદ્ધ સ્વરૂપી અંગ પખાલી, આતમ નિર્મળ સુકુમાળી. કુ૦ ૪

ગાયા—આર્પા—ગતિ ઢાળ

મયકુંદયપમાલય, કમલાર્ધપુષ્પચવણાર્ધ;
જગનાથ ન્દવણ સમયે, હેવા કુમુમાંજલી દિગી. ૫

નમોઽર્હત્તસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસામુદયઃ

કુમુમાંજલિ ઢાળ

રચણ ચિદાસણુ નિન થાપીને, કુમુમાંજલિ પ્રણુ ચરણે દીને,
કુમુમાંજલિ મેલો ગાન્તિ નિલુંદા. ૬

(મેલો)

નિલુ તિહુ કાલય તિલની, પદિમા સુભુ બરાગ.
તમુ અગ્ને કુમુમાંજલિ, અવિષ્ઠ દુરિત નરનાર. ૭

નમોઽર્હત્તસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસામુદયઃ

(કુસુમાંજલિ ઢાળ)

કૃષ્ણાગરૂવર ધૂપ ધરીને, સુગંધકાર કુસુમાંજલિ દીને;
કુસુમાંજલિ મેલો નેમિ જિણુંદા. ૮

(ગાથા આર્યા ગીતિ)

જસુ પરિમલખલદહદિસિં, મહુકરઝંકર સદસંગીયા;
જિણુ ચલણોવરિમુક્ષા, સુરનર કુસુમાંજલિસિદ્ધા. ૯
નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

(કુસુમાંજલિ ઢાલ)

પાસ જિણેસર જગ જયકારી, જલથલ કૂલ ઉદક ઠરધારી,
કુસુમાંજલિ મેલો પાર્શ્વજિણુદા ૧૦

(દોહા)

મૂકે કુસુમાંજલિ સુરા, વીરચરણ સુકુમાલ;
તે કુસુમાંજલિ ભવિકનાં, પાપ હરે તણુ કાળ. ૧૧
નમોઽર્હત્ ૦

(કુસુમાંજલિ ઢાળ)

વિવિધ કુસુમ વગ જાતિ ગાંધી, જિનચરણે પણુમંત ઠવેવી,
કુસુમાંજલિ મેલો વીર જિણુદા. ૧૨

(વચ્ચ ૭૨)

જગદગણે જગદગણે, દેવદાત્રીવ ગમુગ્ધિય, કુસુમાંજલિ
તરિ સંઘવિય, પદ્મ ત દિગિ પન્નિમત સુગંધિય, જિનપયકમલે
નિવર્ણ, વિવરૂર જગ નામ મંતો, અનંત ચડીગ જિન,

વાસવ મલિય અન્નેસ. સા કુસુમાન્તલિ મુહુકારો, ચઉવિહ સંધ
વિશેષ. કુસુમાન્તલિ મેલો ચઉવીસ નિષુંદા. ૧૩

॥ નમોઽહંતમ ॥

(કુસુમાન્તલિ - ઢાળ)

અનંત ચઉવીસી જિનજી જુહારું, વર્તમાન ચઉવીસી ચંભારું,
કુસુમાન્તલિ મેલો ચઉવીસ નિષુંદા. ૧૪

(મેલો)

મહાવિદેહે સપ્રતિ, વિહનમાન જિન વીથઃ
ભક્તિ ભરે તે પૂજિયા. કરો સંધ સુન્નીયા. ૧૫

નમોઽહંતમ

(કુસુમાન્તલિ ઢાળ)

અપહર મંડલિ ગીત ઉચ્ચારા, શ્રી શુભવીરવિજય જયકારા,
કુસુમાન્તલિ મેલો સર્વ નિષુંદા. ૧૬

(મનિ શ્રી કુસુમાન્તલિ)

પછી સ્નાત્રીયા ગણ જમાસમજ હોઈ જગદિનામજિનું
ચૈત્યવંદન કરી “ નમસ્તુભ્ય ” કરી જય વીયગય પર્યંત કહે.
પછી સાથ પૂપી મુખકેશ ગાંધી કાશ તેહ ઉભા ઉભા રહીને
નીચે મુજબ મંજર મે.

(અથ મંજર.)

સમગ્ર જિજ્ઞેસર પાપ નમિ, કલ્યાણક વિધિ તાલઃ
વર્તવતાં સ્મૃતાં ચકાં, સંભળી પૂરે આશ. ॥ ૧ ॥

(ઢળ.)

સમકિતગુણઠાણે પરિણમ્યા, વળી વ્રતધર સંયમ સુખ રમ્યા;
 વીરાસ્થાનક વિધિયે તપ કરી, એસી ભાવદયા દીલમાં ધરી. ૧
 બે હવે મુજ શક્તિ ઈસી, સવિ જીવ કંઠે શાસનરસી;
 શુચિરસ ઢળતે તિહાં બાંધતાં, તીર્થકર નામ નિકાચતા. ૨
 સરાગથી સંયમ આચરી, વયમાં એક દેવનો ભવ કરી;
 ચ્યવી પન્નરક્ષેત્રે અવતરે, મધ્યખંડે પણ રાજવી કુલે. ૩
 પટરાણી કુખે ગુણનીલો, જેમ માનસરોવર હંસલો,
 મુખશય્યાયે રજની શેષે, ઉતરતા ચઉદ સુપન દેખે. ૪

(ઢળ—સ્વપ્નની)

પહેલે ગજવર દીઠો, બીજે વૃષભ પછકો; ત્રીજે કેસરી
 સિંહ, ચોથે લક્ષ્મી અભિડ. ૧ પાંચમે કૂલની માળા,
 છે ચંદ્ર વિશાળા, રવિ ગતો દેવજ મહોટો, પૂરણ કળશ
 નહીં છોટો. ૨ દશમે પદ્મ સરોવર, અગિયારમે રત્નાકર
 ભુવનવિમાન રત્નગંજ, અગ્નિશિખા મુમવજ. ૩ સ્વપ્ન
 લઈ જઈ રાયને ભાસે, રાજ્ય અર્થ પ્રકાશે, પુત્ર તીર્થકર
 ત્રિભુવન નમશે, મકળ મનોરથ ફળશે. ૪

(વચ્ચ ૭૬)

અવધિ નામે, અવધિ નામે, ઉપના જિતગજ, જગત
 જગ પરમાત્મા, વિશ્વર્યા વિશ્વજંતુ મુખકાર. મિશ્યાત્ત તારા
 નિર્ગંજા, ધર્મઉદય પરમાત્મ મુંદર, માતા પણ આનદિયા,
 જગતી ધર્મ વિદ્યાન, જાણતી જગતિવદ મમે, દોરે પુત્ર
 પ્રદાન. ૧

દોહા

શુભલગ્ને જિન જનમિયા, નારકીમાં સુખ લ્યોત;
સુખ પામ્યા ત્રિભુવન જના, દુઝો જગત ઉઘોત. ૧

(ઢાળ-કડખાની રેગી)

સાંભળો કળશ જિન, મહોત્સવનો ઇહાં,
છપ્પન કુમરી દિશિ, વિદિશિ આવે તિહાં:
માય સુત નમીય, આલુંદ અધિદો ધરે,
અદ સંવર્ત, વાયુદી કચરો દરે. ૧

વૃદિ ગંધોદકે, અદ કુમરી કરે.
અદ કલશા ભરી, અષ્ટ દર્પણુ ધરે:
અષ્ટ ચામર ધરે, અષ્ટ પંખા લાટી,
ચાર રક્ષા કરી, ચાર દિપક પ્રદી. ૨

ધર કરી દેખના, માય સુત લાવતી,
કરણુ શુચીકર્મ લજ, કળગે નવવગવતી.
કુચુમ પૂજ, અલંકાર પહેરાવતી,
રાખતી ગાંધી જઈ, ચપન પહેરાવતી. ૩

નગીય કલે માય નુજ, ગાળ લીલાવતી,
મેરુ રવિ ચંદ્ર લગે, છગ્ગો જગપતિ.
સ્વામીગુણ ગાવતી, નિજ ધર ભવતી,
તેલે સગે દદ. સંદાસન કપની. ૪

(ઢાળ એવીશાની રેગી)

જિન લગ્યાછ, જિન વેળા જનની ધરે,
તિન વેળાછ, દદ સિદ્ધાસન ધન્યરે;

દાહિણોત્તરણ, જેતા જિન જનમે પદા,
દિશિનાયકણ, સોહમ ઇશાન બેહુ તદા. ૧

(ત્રોટક છંદ)

તદા ચિંતે ઇંદ્ર મનમાં કોણુ અવસર એ બન્યો;
જિનજન્મ અવધિનાણે બાણી, હર્ષ આનંદ લિપન્યો. ૧
સુધોષ આદે ઘંટનાદે, ઘોષણા સુરને કરે,
સવિ દેવી દેવા જન્મ મહોત્સવે, આવળે સુરગિરિવરે. ૨

(અહીં ઘટ વગાડવો)

એમ સાંભળીણ, સુરવર કોડિ આવી મળે,
જન્મ મહોત્સવણ, કરવા મેરુ ઉપર ચક્ષે;
સોહમપતિણ, બહુ પરિવારે આવીયા,
માય જિનનેણ વાંદી પ્રભુને વધાવીયા. ૩

(પ્રભુને યોગ્યાથી વધાવવા)

(ત્રોટક)

વધાવી બોલે હે રત્નદ્રુક્ષી-ધારિણી તુજ સુત તણે,
હું શક એહમ નામે કરશું, જન્મ મહોત્સવ અતિ ઘણે;
એમ કદી જિન પ્રતિજિંઞ સ્થાપી, પચ રૂપે પ્રભુ ગ્રહી,
દેવ દેવી નાચે હર્ષ માયે, સુરગિરિ આગ્યા વડી. ૪

(દાળ)

મેરુ ઉપરણ, પાટુક વનમેં ચિહું દિશે;
શિલા ઉપરણ, ગિદામન મન ઉત્તમે,
નિપા પ્રેમીણ, શકે જિન બોળે ધર્માં;
હરિ પ્રેમકુણ, બીજા નિદાં આવી મળ્યા. ૫

(ત્રોટક)

મળ્યા ચોસઠ ગુરપતિ તિહાં, કરે કળશ ચડ ભતિના;
માગધાદિ વળ તીર્થ ઝોપધિ, મૂપ વળી ગહુ ભાતિના;
અચ્યુતપતિએ હુકમ દીનો, અંભળો દેવા સ્વે;
ખીર વલધિ ગંગાનીર લાવો, ઝટિતિ વિન મહોત્સવે. ૬

(લળ-વિવાદવાની દેશો)

ગુર આલળીને અંચરીયા, માગધ વરદામે ચઢીયા;
પદ્મદ્રુ ગંગા આવે, નિર્મળ વળ કળશ બગવે. ૧
તીરથ વળ ઝોપધી લેતા, વળી ખીરચમુદ્રે ભતા;
વળકળશ ગહુલ ભગવે. કૂલ ચંગેરી યાગા લાવે. ૨
સિદ્ધાન્ત આગર ધારી, મૂપધાણું રંકળી ચારી,
મિદાંતે ભાખ્યાં લેહ, ઉપકરણ મિલાવે તેહ. ૩
તે દેવા ગુરનિદિ આવે, પ્રભુ દેખી ન્યાનંદ પાવે;
કળશાદિ રહુ તિહાં ઠાવે. બહેતે પ્રભુના ગુણ ગાવે. ૪

(લળ-રંગ મંદાળી)

આલમભક્તિ મળ્યા દેઈ દેવા, દેતા મિત્તલુલ્લહ.
નારી પ્રયો વળી નીચ ફુલવટ, ધર્મી ધર્મ સખાઈ;
લોખંડ. સંનન, બુવનપતિના. વંમાનિદ સુદ આવે;
અચ્યુતપતિ, હુકમે મરી કળશા. નાગિદાને નવગવે. આ૦ ૧
ચડ ભતિ કળશ પ્રયોદે. આઠ આઠ સુલસ પ્રમાણે;
ચરિત્ર સુલસ હુઆ અભિષેકે, સદીર્ઘ સુખાકરી બલો;
આઠ લાખ ઉપર એક ઠોડિ, કળશાનો અધિકાર
બાસઃ હંદ તણા નિહાં બાસઃ, લોકપાલના આર. આ૦ ૨

ચંદ્રની પંક્તિ છાસઠ છાસઠ, રવિસેણી નરદોડો;
 ગુરુસ્થાનક સુર કેરો એકજ, સામાનિકનો એકો;
 સોહમપતિ ઇશાનપતિની, ઇદ્રાણીના સોલ;
 અસુરની દશ ઇદ્રાણી નાગની, બાર કરે કલ્લોલ. આ૦ ૩

જ્યોતિષ વ્યંતર ઇદ્રની ચઉચઉ, પર્ષદા ત્રણનો એકો;
 કટકપતિ અંગરદાક કેરો, એક એક સુવિવેકો;
 પરચુરણ સુરનો એક છેલ્લો, એ અઢીસેં અભિષેકો;
 ઇશાનઇદ્ર કહે મુજ આપો, પ્રભુને ક્ષણ અતિરેકો. આ૦ ૪

તવ તસ જોળે ઠવી અરિહાને, સોહમપતિ મનરંગે;
 વૃષભરૂપ કરી શૃંગ જળે ભરી, ન્દવણ કરે પ્રભુઅંગે,
 પુષ્પાદિક પૂજને છાટે, કરી ઠેસર રંગ ગેલે;
 મંગળ દીવો આરતી કરતાં, મુરવર જ્યજ્ય જોલે. આ૦ ૫

ભેરી ભૂંગલ તાલ અન્તવત, વળિયા જિન કરધરી,
 જનનીધર માતાને ચોપી, જોળીપદે વચન ઉચ્ચારી,
 પુત્ર તુમારો સ્વામી હમારો, અમ એવક આધાર,
 પંચધાવી રભાદિક થાપી, પ્રભુ ખેલાવગુદાર. આ૦ ૬

ભત્રીગ દોડિ કનકમણિ માણિક, વસ્ત્રની વૃષ્ટિ કગલે;
 પૂજા દર્પકરેવા કાગળ, દીપ નદીગર જાલે,
 કરીય અર્પાઈ ઉગવ દેવા, નિજ નિજ દક્ષ મધાવે,
 દીપા દેવતમે અભિવાદે, નિત નિત જિન ગુણ ગાવે. આ૦ ૭

તપસવશ્વ ઈન્દ્ર મિત્ર મૂર્તિમત-કેગ શિશ્ય વડેગ,
 અન્યવિજય પન્થાઅંગે પદ, દાગવિજય ગભીના,

ખિમાવિજય તસ મુજસવિજયના, શ્રીશુભવિજય સવાયા;
પહિત વીગવિજય શિષ્યેજિન, જન્મ મહોત્સવ ગાયા. આ૦૮
ઉત્કૃષ્ટ એકસોને સિત્તેર, સંપ્રતિ વિચરે વીર,
અતીત અનાગત કાળે અનંતા, તીર્થંકર જગદીશ;
આધારણ એ કળશ જે ગાવે, શ્રી શુભવીર સવાઈ;
મંગળલીલા મુખભર પાવે, ઘર ઘર હૃદય વધાઈ. આ૦૯

અહીં કળશાભિષેક કરીયે, પછી દૂધ, દહીં, ઘૃત અને
ચક્રંદ્ર એ પંચામૃતનો પખાલ કરીને પછી પૂજા કરીને
ફૂલ ચઢાવીએ. પછી લૂણ ઉતારી આરતી ઉતારવી. પછી
પ્રતિમાજીને આઠો પડદો રાખી સ્નાત્રીઆએ પોતાના નવ
અંગે ઠકુના ચાંદા કરવા, પછી પડદો કાઢી નાંખી મંગળ-
દીવો ઉતારવો.

લૂણ ઉતારવું

લૂણ ઉતારો જિનવર અંગે, નિર્મળ જળધારા મન રંગે લૂણ.૧
ઝમ ઝમ તરતર લૂણ ફૂટે, તિમ તિમ અશુભ કર્મોળંધવટે. લૂ.૨
નયન અશુભાં શ્રીજિનજીના, અનુયમ રૂપ દયારશ બીના. લૂ.૩
રૂપ અશુભું જિનજીનું દીમે લાલચુ લૂણ તે જળમાં પેમે. લૂ. ૪
જગ, પ્રદક્ષિણ દેઈ જલધારા. જલજુ એપવીયે લૂણ ઉતારા. લૂ.૫
જે જિન ઉપર હુમણો પ્રાપ્તી. તે જોમ ચાને લૂણ જ્યુ પાણી લૂ.૬
અગર કૃષ્ણાગર હુંદરે મુગંધે. પુષ કરીજે વિવિધ પ્રગંધે. લૂ.૭

ચૈત્યવંદન-સ્તવન-સ્તુતિ-આદિ.

ચૈત્યવંદનો

(૧)

જો ધુરિ સિરિઅરિહંતમૂલદૃષ્ટીઠપધૃતિઓ,
સિદ્ધ-સૂરિ-ઉવજ્જાય-સાહુ ચિહ્નું સાહુગરિટિઓ,
દંસણુ-નાણુ-ચરિત્તતવહિ પડિસાહાસુન્દરો,
તત્તક્ષખરસરવગ્ગલદ્વિગુરુપયદલદુંખરો,
દિસિપાલજ્ઞપ્તજ્ઞપ્તિપમુહમુરકુસુમેહિ અલંકિઓ,
સો સિદ્ધચક્કગુરુકપ્પતરુ અમ્હ મનવંછિયકલદિઓ. ૧

(૨)

[ઉપગતિ છંદ]

ઉપ્પત્તસન્નાણુમહોમયાણું, સપ્પાટિહેસસણુસ ઠિયાણું
સદેસણાણુ દિયસન્નજાણું, નમો નમો હોઉ સયા જિણાણું. ૧
સિદ્ધાણુમાણુંદરમાલયાણું, નમો નમોણુ તચઉક્કયાણું,
સરીણુ દરીકચકુગ્ગાણુ, નમો નમો સૂરમ્મખપ્પણુ. ૨
ગુત્તત્થવિત્થાણુતપ્પરાણુ, નમો નમો વાયગકુજ્જણુ,
ગાદ્દણુ અંસાણિઅસંજમાણું, નમો નમો મુદ્ધદયાદમાણું. ૩
નિપુત્તત્તને રુદ્ધલકખણુસ્મ, નમો નમો નિમ્મલલદંઅણુસ્મ,
અન્નાણુસ મોદનમોદરસ્મ, નમો નમો નાણુદિવાયસ્મ. ૪
આગાદિયાણુ દિયઅધ્ધિઅસ્મ, નમો નમો મજ્જમત્તીરિયસ્મ,
કમ્મદુમ્મોમ્મલણુકુજ્જસ્મ, નમો નમો નિવ્વત્તયોજસ્મ. ૫

ઇંય નવપયનિદ્ધ, હલ્લિયિજ્જતગમિદ્ધ,

પદ્ધિયનવ્વગ્ગાં પ્રાંનિદ્ધેદામમગ્ગા

દિસિવધમુરસારં, ખોલિપીઠાવયારં.
તિજયવિજયચક્કં, સિદ્ધચક્કં નમામિ.

૬

(૩)

- સકળ મંગળપરમક્રમળાકેલિ મગ્નુલમંદિરં;
ભવઠોટિશંચિતપાપનાશન, નમો નવપદ જયકરં. ૧
- અરિહંત-સિદ્ધ-મૂર્તીશ-વાચક, -સાધુ-દર્શન-મુખકરં;
વરજ્ઞાનપદ-આશિત્ર-તપ એ, -નમો નવપદ જયકરં. ૨
- શ્રીપાળ રાજા, શરીર સાજા, એવતાં નવપદ વરં;
જગમાંલિ ગાજા, કીર્તિ ભાજા, નમો નવપદ જયકરં. ૩
- શ્રી સિદ્ધચક્ર પસાય ચંકટ આપદા નામે સવં;
વળી વિસ્તરે મુખ મનોવાંછિત, નમો નવપદ જયકરં. ૪
- આંખિત નવ દિન દેવદંત, ત્રણુ ટક નિરંતરં;
એ વાર પડિકમળાં પલેવજ, નમો નવપદ જયકરં. ૫
- તણુ કાળ બાવે પૂજીએ. ભવનારકં તીર્થંદરં :
તિમ શુભલું દોય રાજાર ગળીએ, નમો નવપદ જયકરં. ૬
- વિધિ સ્થિત મન વચન કાયા, વથ કરી આરાધીએ;
તપ વર્ષ આરાચાર નવપદ શુદ્ધસાધન આપીએ. ૭
- ગદ-કપૂરે, યમ પૂરે, યમ વિમલે પ્રેરે વનં;
શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપ બાળી, વિજય વિલસે મુખભરં. ૮

(૪)

- શ્રી સિદ્ધચક્ર આગપદાં, શુભ ચંપનિ લલીએ,
સુરસર ને સુરમનિપદી, આધિક્ષ મરિમા કહીએ. ૧

- અષ્ટ કર્મહાષ્ટિ કરી, શિવમંદિર રહીએ,
વિધિ શું નવ પદ ધ્યાનથી, પાતિક સવિ હમીએ. ૨
- સિદ્ધચક્ર જે સેવશે, એકમતા નર નાર,
મનવાંછિત ફળ પામશે, તે સવિ ત્રિભુવન મોબાર. ૩
- અંગ દેશ અંબાપુરી, તસ દેરો ભૂપાલ,
મયણા સાથે તપ તપે, તે કુંવર શ્રીપાલ. ૪
- સિદ્ધચક્રના ન્હવણથકી, જસ નાઠા રોગ;
તત્ક્ષણ લ્યાંથી તે લહે, શિવસુખ સંભોગ.
સાતસે કોઢી હોતા હુવા નિરોગી જેહ,
સોવન વાને ઝલહલે, જેહની નિરુપમ દેહ. ૬
- તેણે કારણ તમે ભવજિનો, પ્રહ ઉઠી ભકતે,
આસો માસ ચત્રચકી, આરાધો ભુગતે. ૭
- સિદ્ધચક્ર ત્રણ કાલના વંદો વડી દેવ,
પરિક્રમણું કરી ઉભય કાલ, જિનવર મુનિ સેવ. ૮
- નવપદ ધ્યાન હૃદે ધરો, પ્રતિપાળો ભવિ ! શીલ,
નવપદ આંખિલ તપ તપો, જેમ હોય લીલમ લીલ. ૯
- પહેલે પદ અરિહ તનું, નિલ્ય કીજે ધ્યાન,
બીજે પદ વડી મિદ્ધના, કરીએ શુભપ્રામ. ૧૦
- આચારજી ત્રીજે પદે, જપતાં જયજયકાર,
ચોથે પદ ઉવજ્જાયના, શુભ ગાઉ ઉદાર. ૧૧
- ચરવ માધુ વંદુ સૂરી, અરીઠીપમાં જોડ,
પંચમ પદમાં ને સૂરી, ધરજે ધરી સૂરો. ૧૨

છઠ્ઠે પદ દરસણુ નમું, દરગઝ અન્વાલુ,	
જાન પદ નમું સાતમે, નેમ પાપ પખાલુ.	૧૩
આઠમે પદ રૂઢે જપું, ચારિત્ર સુસંગ,	
નવમે પદ બહુ તપ તથો, નિમ દૂત લહો ગભંગ.	૧૪
એડી નવપદ ધ્યાનધી, જપતાં નાસે કોઈ:	
પંડિત ધીરવિમલતણો, નય વંદે કર ભેડ.	૧૫

(૫)

પહેલે પદ અશિદંતના, શુભ ગાઉ નિત્યે,	
પ્રીતે સિદ્ધતણા ઘણા, સમરો એક ચિત્તે.	૧
આચારજ ત્રીતે પદે, પ્રાપ્તમે બિહુ કુ જોડી,	
નમિયે શ્રીઉવજગ્રામને, ચોથે મદ મોડી.	૨
પંચમ પદ સર્વ સાધુનું, નમનાં ન આલો લાજ,	
દેવ પન્મેષ્ઠિ પંચમે, ધ્યાને અવિચલ ગજ.	૩
સંસાર ચંકાદિદ રહિત, પદ છઠ્ઠે ધારો.	
સર્વ નાણુપદ નિમાતમે. દાણુ એક ન વિચારો.	૪
ચારિત્ર ચોથું ચિત્તથી પદ અગમ જપિમે,	
અગત ભેદ ભિચ દાન-દુગ તપ નવમે તપિમે.	૫
એ ચિદચક્ર આરાધનાં. પૂરે વંદિત કોઈ.	
સુમતિવિજય હવિરાયનો. રામ કો દર ભેડ.	૬

(૬)

પહેલે દિન અરિહંતનું, નિત્ય કીજે ધ્યાન,
 બીજે પદ વળી સિદ્ધનું, કીજે ગુણગાન. ૧
 આચારજ ત્રીજે પદે, જપતાં જયજયકાર,
 ચોથે પદે ઉપાધ્યાયના, ગુણ ગાઓ ઉદાર. ૨
 સકલ સાધુ વદો સહી, અલીદીપમાં જેહ,
 પંચમપદ આદર કરી, જપજો ધરી સસનેહ. ૩
 છઠ્ઠે પદે દર્શન નમો, દરિસણ અબ્જુઆલો,
 નમો નાણુ પદ સાતમે, જિમ પાપ પખાલો. ૪
 આઠમે પદ આદર કરી, ચારિત્ર સુચંગ,
 પદ નવમે બહુ તપ તણો, કૃણ લીજે અભંગ. ૫
 એણીપરે નવપદ ભાવશું એ, જપતાં નવનવ કોડ,
 પંડિત શાંતિવિજય તણો, શિષ્ય કહે કરજોડ. ૬

(૭)

સિદ્ધયક આરાધીએ, આસો અર્ધતર માસ,
 નવ દિન નવ આંખિસ કરી, કીજે ઓળી ખાસ ૧
 કેસરચંદન ઘસી ઘાખા ઠરનુરી ધરાસ,
 જુગને જિનવર પુજ્યા મયણાને શીખાણ. ૨
 પુનઃ અઘ્ર પ્રકારની દેવવંદન ત્રણ કાળ,
 મત્ર જપો ત્રણ કાળ ને ગુણાનું તેર હજાર ૩

૧ પાંચ પદોના (૧૦૮), અને જ્ઞાનના (૫), સર્વજ્ઞ
 (૫) અગ્નિન (૧૦) અને તપન (૨) એમ નવ (૧૩૦)
 નેમના, એમ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ
 ૧૩૦૦૦ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ નવ

કચ્છ દળ્યુ ઉંઝર તાપુ, નવપદાં નવપદ ધ્યાનઃ
મી મી પાળ નરિક યથા, વામ્યો ગમલો વાન. ૪
સાનમો કોટી મુખ લલ્યા, પામ્યા નિજ આવાસ,
મુખ્યે મુક્તિવધુ વયાં, પામ્યા લીલ વિલાસ. ૫

(૮)

ભાગ મુખ અન્નિદંતના, તેમ નિદના આક,
છત્રીશ મુખ આચાર્યના-ગોનનગા બંડાર. ૧
પત્રીય મુખ ઉપાધ્યાયના, સામ્ય મત્તાવીગ,
શ્યામવર્ણ નવ શોભતા, નિતશાસનના હથ. ૨
ગાન નમું એપ્રવને, દર્શનના મહમદ,
ગીતર ગા આરિવના, નવતા ભાગ તે રહુ. ૩
તેમ નવપદ મુખે દેવી, માત્ર મત્તા અદ (૩૦૮) મુખ દાય,
પૂર્વે તે બધી સાવમું, તેદના પાનક તથ. ૪
મુખ્યા મયળામુંદરી, તેમ નવપદ શ્રીપાળ,
સર્વે મુક્તિમુખ લલ્યા, પત્રીય નવપદમાન. ૫

(૯)

જય જય શ્રી નિમરાજ ! ગાન મનોમે મુખ સ્વામી;
મરિનામી, અધિકાર, સાન, જન જનંદરગમી. ૧
ગુપ્તામી, પર્મ દેવ, ગાનમ આગમી;
વિદ્યાર્મ, નેતન, અધિય શિષ્ટીના પામી. ૨
નિદ, પાદ, મુખ વહવાં, મહત્ત નિદિ નવ મુદિ;
એત પ્રમુ પદાને દરી, પ્રજડે આનમ અદિ. ૩
મહત્ત પાદ, માત્ર મુદી, બર્મોમે જનમોદિ;
પિદેદિદિ મેં મેં મેં, વિદ્યા નતિ, કદાપિ. ૪

તિરિ પંચેંદ્રિય દેહમાં, વળી કરમે હું આળ્યો;
કરી કુકર્મ નરકે ગયો, દરિશન નવિ પાચો. ૫
એમ અનંત કાળે કરીએ, પામ્યો નર અવતાર,
હવે જગતારક તુંહી મળ્યો, ભવજળ પાર ઉતાર. ૬

સ્તવનો

(૧)

સિદ્ધચક્ર વર સેવા કીજે, નર ભવ લાહો લીજે જી,
વિધિપૂર્વક આરાધન કરતાં, ભવ ભવ પાતક છીજે,
ભવિજન ભજીયેજી.

અવર અનાદિની ચાલ, નિત્ય નિત્ય તજીએ જી. ૧

દેવના દેવ, દયાકર, ઠાકર, ચાકર સુર નર ઇંદાજી.

ત્રિગટે ત્રિભુવનનાયક જોડા, પ્રણમો શ્રીજિનચંદા. ભવિજન. ૨

અજ, અવિનાશી, અકળ, અજરામર, કેવળ દંસણ નાણીજી,

અવ્યાબાધ, અનંતુ વીરજ, સિદ્ધ પ્રણમો ગુણખાણી
ભવિજન. ૩

વિદ્યા, મૌભાગ્ય લક્ષ્મી પીડ, મંત્રરાજ, યોગપીડ જી,

ગુનેર પીડ એ પંચ પ્રસ્થાને, નમો આચારજ ઇડ ભવિજન ૪

અંગ, ઉપાંગ, નંદી, અનુયોગ, છ છેદ ને મૂળ ચાજી,

દશ પયસા, એમ પદ્મયાદીઅ, પાડક તેડના ધર. ભવિજન ૫

વેદ ત્રણ, ને દાસ્યાદિક ૫૨, મિથ્યાત્વ, ચાર કપાયજી,

ચૈદ અધ્યંતર, નવવિધ બાદ્યની, પ્રાંચિ તને મુનિગય.

ભવિજન. ૬

ઉપશમ, કથ ઉપશમ ને દાસિક, દર્શન ચક્ર પ્રકરણ,
 શ્રદ્ધા પરિણતિ આનમકેદી, નમીએ વાગવાર. ભવિજન, ૭
 નાકાવીચ, ચીર, ને પદ દુગ, જોક, મન્ય દિકતા તાલુક;
 એમ જોડાયન ભેદે પ્રાપ્તો, આતમે પદ વગ નાવ. ભવિજન. ૮
 નિરૂત્તિ ને પ્રવૃત્તિ ભેદે, આરિય છે વ્યવહારક;
 નિજગુણ નિવરતા ચરણ તે પ્રાપ્તો, નિશ્ચય દુર પ્રકાર. ભવ
 બાદ અભ્યંતર તપ ને અંવર, અમના નિર્જગ જેવુક;
 તે તપ નમીએ લાવ ધરીને, બચસાયમાં એન. ભવ ૧૦
 એ નવપદમાં પણ [પાંચ] છે ધર્મી. ધર્મ તે વસ્તે આગક;
 દેવ, ગુરુ ને ધર્મ તે જોડમાં, દો. તીન આર પ્રકાર. ભવ ૧૧
 આચરદેશક અવિનાશીપત્, આચાર વિનય મહેનક,
 સદાચાર પડતા આપુક, પ્રાપ્તો એવ જ જેન. ભવિજન ૧૨
 નિમળેશ્વર આશિષક નેદમે, કિત્તમ જેવ આરણેક,
 પદાવિજય કો ને ભવિ પ્રાપ્તી, નિજ આનમગિન આપે.
 ભવિજન ૧૩

(૨)

શ્રીનિદરક આરાધીએ, નિમળ પાંગે તે ભવિ કેમ કયાણુકે;
 શ્રી શીપાદ વચ્ચે પડે, મુખ પામે લગી નિર્મળ નાણુ કે.
 શ્રી નિદરક આરાધીએ. ૧

નવપદ પ્યાન પડે ગદા, એવેર વિને દો વગે ભદ્ર કાવકે;
 વિધિ આરાધન આચરે, નિમળ જગમાં રોય જયમે.
 જમાવ કે. શ્રી નિઃ ૨

કેસર ચંદન કુસુમશું, પૂજીને હો ઉવેખી ધૂપ કે,
કુંદર અગરુ ને અગરજ, તપદિનતા હો તપ કીને ધૃતદીપ કે.

શ્રીસિદ્ધચક્ર. ૩

આસો ચૈત્ર શુકલપક્ષે, નવ દિવસે હો તપ કીને એહ કે,
સહજ સોભાગી સુસંપદા, સોવન સમ હો ઝળકે તસ દેહ કે.

શ્રી સિદ્ધચક્ર ૪

બવજીવ શકતે કરો, જિમ પામો હો નિત્ય નવલા લોગ કે,
સાડાચાર વરસ તથા, જિનશાસન હો એ મોટો યોગ કે.

શ્રી સિદ્ધચક્ર. ૫

વિમળદેવ સાન્નિધ્ય કરે, ચક્રેશ્વરી હો કરે તાસ સહાય કે,
શ્રી જિનશાસન સોહીએ, એહ કરતાં હો અવિચળ સુખ થાય કે.

શ્રી સિદ્ધચક્ર. ૬

મંત્ર, તંત્ર, મણિ, ઔષધિ, વશ કરવા હો શિવરમણી દાજ કે,
ત્રિભુવન તિલક સમોવડી, હોય તે નર હો કહે નયકવિગજ કે.

શ્રી સિદ્ધચક્ર ૭

(૩)

આટો ભવિષ્યાણી રે સેવા, સિદ્ધચક્ર ધ્યાન મમો નરિ મેવો.
આટો.

જે સિદ્ધચક્ર આગધે, તેડનો જગમાંલિ જગ વાધે. આટો ૧
પદ્મે પદ્મે રે અરિર, ત, બીજે સિદ્ધ જુદા ધ્યાન મદત,
ત્રીજે પદ્મે રે સૂરીશ, દોથા ઉવજ્જાય ને પાંચમે સુનીગ આટો. ૨
છઠ્ઠે દશમજી કીજે, માનમે જ્ઞાનથી શિવગુણ લીજે,
આડમે અરિર પાડો, નવમે તપથી મુક્તિ ભાજો. આટો ૩

આયંખિત ઓલી રે ધીને, નેકારવલી લીન ગળીને;
 નિંદકના દેવ પરિવેદાનુ, પરિક્ષમાનું ધીને. અહો. ૪
 કુરુમુખ દિગ્વિયા રે ધીને, દેવશુદ્ધ ભક્તિ ચિત્તમાં ધરીને;
 મેમ કહે રામનો રે ધિયો, ઓલી વચ્ચીને વચ્ચીયો. અહો ૫

(૪)

અવસર પાળીને રે, ધીને નવ આંખિલની ઓળી;
 ઓળી કવ્વાં આપદ ભાગે, રિદિ ચિદિ લલીને જાહુલી અવ. ૧
 આંગે ને ચિત્રે આદરશું. આતમથી સંભાળી રે,
 આજસ મેલી આંખિલ કર્યો, વચ મન નિત્ય દિવાળી. અવ. ૨
 પૂતમને દિન પૂરી યાને, પ્રેમશું પળાલી રે;
 ચિદચક્રને શુદ્ધ આગમી. આપ જાગે જાગ્યાલી. અવ. ૩
 દેહરે જાહે દેવ જુદાનો, આરીક્ષન અન્નિતરે,
 માયીએ આરીને યજે, બાવેશું જાગરન. અવ. ૪
 ને દેહ પરિક્ષમાનું ભાગ્યું. દેવવંદન વચ કાલદે:
 શ્રીશ્રીપાદલજી પરે ચમકે, ચિત્તમ ગાંધા આવ. અવ. ૫
 અનંકિત પાળી અંતરવાળી, આનંદી સંમનનં.
 રયાદાદ પમે અંસરના, આયે અવનો અંસ અવ. ૬
 નાચન આગણું મુદિ રંગીએ, નાચે અત્યારે.
 ચિદચક્ર આનાં આખ સંગેલિ, આલીને ચંદ માલી. અવ. ૭
 ઉદયરત્ન વાચકે ઉપરેયે, તે નવ નરી અદે રે.
 જગમી આપ તે ભોજને. મુનિદ્યુગેમાં મહાદે. અવ. ૮

(૫)

સિદ્ધચક્રને ભજીએ રે, કે ભવિયણ ભાવ ધરી,

મદ માનને સજીએ રે કે કુમતિ દૂર કરી,

પહેલે પદે રાજે રે, કે અરિહંત શ્વેતતતુ,

ખીજે પદે છાજે રે, કે સિદ્ધ પ્રગટ ભણું. સિદ્ધ. ૧

ત્રીજે પદે પીળા રે, કે આચારજ કહીએ

ચોથે પદે પાઠક રે, કે નીલ વર્ણુ લહીએ. સિદ્ધ. ૨

પાંચમે પદે સાધુ રે, કે તપ સયમ શૂરા.

શ્યામ વર્ણુ સોહે રે, કે દર્શન ગુણ પૂરા. સિદ્ધ ૩

દર્શન જ્ઞાન, ચારિત્ર રે, કે તપ સંયમ શુદ્ધ વરો,

ભવિયણ ચિત્ત આણી રે, કે હૃદયમાં ધ્યાન ધરો. સિદ્ધ. ૪

સિદ્ધચક્રને ધ્યાને રે, કે સદૃઢ ભય ન આવે,

કહે ગૌતમ વાણી રે, કે અમૃત પદ પાવે. સિદ્ધ. ૫

(૬)

નવપદ ધરજો ધ્યાન, ભવિ તુમે નવપદ ધરજો ધ્યાન,

એ નવપદનુ ધ્યાન કરતા, પામો શિવનુ ઠાણુ, ભવિ તુમે ૧

અરિહંત, સિદ્ધ આચારજ, પાઠક, સાધુ સકળ ગુણખાણુ.

ભવિ ૨

દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર એ ઉત્તમ, તપ તપો કરી બહુમાન.

ભવિ ૩

આમે ચૈત્રની શુદ્ધિ માનમથી, પૂનમ લગી પ્રમાણુ. ભવિ ૪

એમ એકયાત્રી આંખિલ દીજે, વરમ મારાચારનુ માન. ભવિ ૫

પરિવ્રમણ દોષ ટંકનાં દીજે, પરિવેદણુ એ વાર. ભવિ ૬

દેવવંદન ત્રણ ટંકનાં કરીને, દેવ પૂજે ત્રિકાળ. બધિં ૭
 બાર, આઠ, છત્રીશ, પચવીશને સત્તાવીશ મહત્ત્વા સાર. બધ ૮
 એકાવન, ત્રીસે, પચાસનો કાઉતરન કરો આવધાન. બધિં ૯
 એક એક પદનું ગુણનું ગણીએ દોષ દૂર. બધિં ૧૦
 એવું વિધિ તે એ તપ આરાધે, ને પાને નવપાન. બધે ૧૧
 કરીને એવક ગુણ ગાવે, મોહનગુણ મહિમાળ. બધિં ૧૨
 તાત્ર શિવ્ય ગુણ દેમ કરે છે, વચ્ચે મંદુર દુર્ગા રાજ.

બધિં ૧૩

(૭)

નિદચક એવોને પ્રાણી, બંધાઈપ્રમાદે તારક દો ભાળી,
 વિધિપૂર્વક આગળીને, વિન કવચ વિન પાનક ડીને. નિદ ૧
 પ્રથમપદે આરિચંદ, બીજે પદે વસી સિદ્ધ ભગવંત,
 ત્રીજે પદે આચાર્ય બધુ, ચોથે પદે ઉપાધ્યાય વધાનુ મિત્ર ૨
 પાંચમે પદે સુકત ગુનીદ્ર, છઠે પદે શિવમગજ,
 સાતમે પદે જાન વિશુધ, આઠમે અગ્નિ પાન વિગદ સિદ્ધ ૩
 નવમે પદ તપ સાન, એક એક પદ જપો દોષ દૂર,
 નવ આગિત એવો કરીને, ગુણગાન વિનમે પૂઠીને. સિદ્ધ ૪
 દેવવંદન ત્રણ વાર. પદ્મિમલ પદિદેવ્ય પાર,
 રત્ન કરો એમ આરાધા, સીપાળ મયમ્બા વિન મુખ મારો.

નિદ ૫

(૮)

બધિયાં ! તો સિદ્ધચક આરાધે, નમે મુખિમગજને મારિ,
 એક નર જર દુર્ગાલ લાગે દો લાલ, નવપદ બધ નરિને. ૧

ત્રણ ટંક દેવ વાંદીને, ત્રિહું કાલે જિન પૂજીને,
 આંખિલ તપ નવ દિન કીજે હો લાલ. નવ. ૨
 શુદ્ધિ આસો ચૈત્રજ માસે તપ સાતમથી અધ્યાસે,
 પદ સેવ્યા પાતક નાસે હો લાલ નવ. ૩
 મયણા ને નૃપ શ્રીપાલે, આરાધ્યો મંત્ર ઉચ્ચમાલે,
 એહ દુઃખ દોહગને ટાલે. હો લાલ. નવ. ૪
 એહની જે સેવા સારે, તસ મયગલ ગાળે ખારે,
 ઇતિ, લીતિ અનીતિ નિવારે હો લાલ. નવ ૫
 મિથ્યાત્વ વિકાર અનિષ્ટ ક્ષય જાયે, દોષી દુષ્ટ હો લાલ,
 ઇણ સેવ્યે સમકિત પુષ્ટ હો લાલ. નવ. ૬
 જમ્ભવંત જિનેંદ્ર સુસાખે, ભાવે સિદ્ધચક્રના ગુણ ભાખે.
 તે જ્ઞાન વિનોદ રસ ચાખે હો લાલ. નવ. ૭

(૯)

[જગજીવન જગવાલણો-એ દેશી]

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીયે શિવગુપ્ત ફલ સહકાર લાલરે,
 જાનાદિક ત્રણ રતનનું તેજ ચઢાવણુદાર લાલરે. શ્રી મિ. ૧
 ગૌતમ પૃથંતા કહ્યા વીર જિણુંદ વિચાર લાલરે,
 નવપદ મંત્ર આરાધતાં ફલ લહે ભવિક અપાગ લાલરે. શ્રી મિ. ૨
 ધર્મ રથના ચાર ચક્ર છે-ઉપશમ ને સુવિવેક લાલરે;
 સંવર ત્રીજો જાણીયે, ચાચો સિદ્ધચક્ર લાલરે. શ્રી મિ. ૩
 ચક્રી ચક્રને વ્ય અલે, માધે સયલ છ ખંડ લાલરે;
 નિમ સિદ્ધચક્ર પ્રભાવશ્રી તેજ પ્રતાપ અખંડ લાલરે. શ્રી મિ. ૪

મયણા ને શ્રીપાલછ, જ્યતા બહુદલ લીધ લાલરે;
સુભ જમવંત જિનંદનો, જાનવિનોદ પ્રસિદ્ધ લાલરે શ્રી ત્રિ.પ

સ્તુતિઓ

(૧)

વીર જિનેશ્વર અતિ અતવેશ્વર, જ્ઞાનમ સુજ્ઞાના દરિયાછ;
એક દિન આજ્ઞા વીરની લઇને. રાજગૃહી સચરીયાછ;
એણિયું રાજા પદન આગ્યા. ઉલટ મનગા આવીછ. ૧
પરંતુ આગત પાર જિગજે, રાવે રૂઝો જલ્દી આવીછ. ૨
માનવ જર નમે પુરમે પાગ્યા, ધીરજિનવાર આરાધોછ;
અનિદાન-સિદ્ધ-મૂરિ-દિવલજાયા, આપુ રેખી રાજુ વાસોછ.
દર્શન-નાથ-આગિ-નથ કીને, નવપદ આન પરીનેછ.
પુ-આગેથી રૂપા રાગિત, મુખ સંપદ પામીનેછ. ૩
એણિયું રાજ જોતમને પુરે, અવાગી ' કો તપ રેરે કીયોછ ?
નર રાગિત. તપ વિધિયુ પરતાં, ગાગિત નથ રેરે, લીધોછ ?
અગુરી મવનિજીવ્યા કીજોતમ, મંદમે એણિયું રાજ ગવણોછ;
' નેમ પ્રોતે અપદા પામ્યા, શીર્ષીપાળ ને મયાજાછ.' ૪
રૂમનુષ રૂમી પમે નેદન, રેરે રેરે રૂપ લીધ,
નામ રામેગરી ને ત્રિપદાર્થ, આદિજિત-વીર અવરણોછ,
વિજય કોટ રેરે રેરે મંદન, જો રેરે રેરે રેરે પાલોછ;
જાગુરુવજ્જલ પિ નેવર નથ રેરે. આનિદાન રૂમો આપોછ. ૫

શ્રી નવપદ આરાધન વિધિ

(૨)

જિનશાસન વહિત, પૂરણ દેવ રસાલ,
ભાવે ભવિ ભણીયે, સિદ્ધચક્ર ગુણમાલ;
તિહુ કાલે એહની, પૂજા કરે ઉજમાલ;
તે અન્નર અમર પદ, સુખ પામે મુવિશાલ ૧
અરિહંત સિદ્ધ વદો, આચારજ ઉવજાચ,
મુનિ, દરિસણુ, નાણુ, ચરણુ, તપ એ સમુદાય;
એ નવપદ સમુદિત સિદ્ધચક્ર મુખદાય,
એ ધ્યાને ભવિના, ભવકોટિ હુ ખ જાય. ૨

આસો ચેતરમા, સુદિ સાતમથી સાર,
પૂનમ તમે કીજે, નવ આગિલ નિરધાર,
દોય સદચ ગણગુણ, પદ સમ સાડાચાર, ૩
એકાદશી આગિલ, તપ આગમ અનુસાર.
શ્રી સિદ્ધચક્ર એવક, શ્રી વિમલેશ્વર દેવ,
શ્રીપાલતણી પરે, સુખ પરે સ્વયમેવ;
દુઃખ દોહડા નાવે, જે કરે એહની એવ,
શ્રીનૃમનિ મુગુરનો, રામ કરે નિચમેવ. ૪

(૩)

અગ્નિ, ત નમો, વક્ત્રી સિદ્ધ નમો
આચારજ, વાચક, માહુ નમો;
દર્શન જાન ચાગિત નમો,
તપ, એ સિદ્ધચક્ર મદા પ્રજુમો.

અરિહંત અનત થયા, થાશે,
વળી ભાવ નિદેષે ગુણ ગાશે;
પરિસ્થિતિ, દેવવંદન વિધિશું,
આંખિલ, તપ, ગણણું ગણવું વિધિશું. ૨
છહરી પાળી જે તપ કરશે
શ્રીપાળ તણી પરે લવ તરશે;
સિદ્ધચક્રને કુણુ આવે તોલે ?
એહવા જિન આગમ ગુણુ બોલે. ૩

સાડાચાર વરસે તપ પૂરો,
એ કર્મ વિદારણુ તપ શૂરો;
સિદ્ધચક્રને મનમંદિર થાપો,
નય વિમલેસર વર આપો. ૪

(૪)

પ્રહ ઉઠી વંદુ, સિદ્ધચક્ર સદાય,
જપીએ નવપદનો, જપ સદા સુખદાય;
વિધિપૂર્વક એ તપ, જે કરે થઈ ઉજમાલ,
તે સવિ સુખ પામે, જિમ મયણા શ્રીપાળ. ૧
માલવપતિ પુત્રી, મયણા અતિ ગુણવંત,
તસ કર્મ સ યોગે, કોઢી મળીયો કંત;
ગુરુવચણે તેણે, આરાધ્યુ તપ એહ,
સુખ સંપદ વરિયાં તરિયાં લવજળ તેહ. ૨
આંખિલ ને ઉપવાસ, છઠ્ઠ વલી અક્રમ,
દશ અઠ્ઠાઈ પંદર, માસ છ માસી વિશેષ;

(૬)

અગ દેશ ચંપાપુરી વાસી, મયણા ને શ્રીપાળ સુખાશી,
 સમક્ષિશુ મન વાસી, આદિ જિનેશ્વરની ઉદ્ધાસી;
 ભાવે પૂજા કીધી મન આશી, ભાવ ધરી વિશ્વાસી,
 ગલિત કોઠ ગયો તેણે નાશી, સુવિધિશું સિદ્ધચક્ર ઉપાસી;
 થયા સ્વર્ગના વાસી, આસો ચૈત્ર તણી પૂર્ણમાસી,
 પ્રેમે પૂજે ભક્તિ વિકાસી, આદી પુરૂષ અવિનાશી. ૧
 કેસર ચંદન મૃગમદ ઘોળી, હરખેશું ભરી હેમકચોળી,
 શુદ્ધ જળે અંધોળી, નવ આંખિલની કીજે ઝોળી;
 આસો શુદ્ધ સાતમથી ખોલી, પૂજે શ્રી જિન ટોળી,
 ચઉગતિમાંહે આપદા ઝોળી, દુર્ગતિનાં દુખ દૂરે ઢોળી;
 કર્મ નિકાચિત રોળી, કર્મ કષાયતણા મદ રોળી,
 જેમ શિવ રમણી ભમર ભોળી, પાગ્યા સુખની ઝોળી. ૨
 આસો શુદ્ધ સાતમશું વિચારી, ચત્રી પણ ચિત્તશું નિરધારી,
 નવ આંખિલની સારી, ઝોળી કીજે આળસ વારી;
 પ્રતિકંભણુ એ કીજે ધારી, સિદ્ધચક્ર પૂજે સુખકારી,
 શ્રી જિનભાષિત પરબ્રિપકારી, નવદિન જાપ જપો નરનારી;
 જેમ લહો મોક્ષની બારી, નવપદ મહિમા અતિ મનોહારી,
 જિન આગમ ભાષે ચમત્કારી, જાણી તેહની બલિહારી. ૩
 શ્યામ ભમર રસ સમ વીણા કાળી, અતિ સોહે સુંદર સુકુમાળી,
 જાણે રાજમરાળી, જલહલ ચક્ર ધરે રૂપાળી;
 શ્રી જિનશાસનની રખાળી ચક્રેશ્વરી મેં લાળી,
 જે એ ઝોળી કરે ઉજમાળી, તેના વિધન હરે સા બાળી,

જિપાધ્યાયજી શ્રી યશોવિજયજી રચિત

નવપદ-પૂજા

વિધિ.

આ પૂજામાં અવશ્ય જરૂરની ડેટલીયેક ચીજો:—

દૂધ, દધિ, ઘૃત, શર્કરા, શુદ્ધ જળ, એ પંચામૃત, કેશર, સુગંધી ચંદન, કર્પૂર, કસ્તૂરી, અમ્બર, રોલી, મૌલીસૂત્ર, છટાં-ફૂલ, ફૂલોની માળા, ફૂલોના ચંદ્રવા, ધૂપ, તન્દુલપ્રમુખ નવ જાતિનાં ધાન્ય, નવ પ્રકારના નૈવેદ્ય, નવ પ્રકારનાં ફળ, નવ-પ્રકારની પકવ વસ્તુ, મિશ્રી, પતામાં, ચોલા પ્રમુખ, અંગલૂકણાં માટે સફેદ વસ્ત્ર, પહેરવા માટે ઉત્તમ દેશની વસ્ત્ર, વાસક્ષેપ, શુભાખજળ, અક્ષર, ઇત્યાદિ, તથા નવ નવ નાળના કળશ, નવ રહેળી, પરાત [તાંસ], તાંસળાં, આરતિ, મર્જ્જલીપટ, ભગવાનની આંગી, સમવસરણુ ઇત્યાદિક સર્વ વસ્તુઓ પ્રથમથી એવી રીતે ઠીક કરીને રાખવી કે જેથી પૂજા વખતે અનુકૂળતા રહે. સંક્ષેપમાં વિધિ કહ્યો છે, વિશેષ વિધિ શુરુગમથી જાણવો.

કળશઠાસન વિધિ

કેવળ તથા આશ્વિન માસમાં એ પૂજાઓ કરવાનીયે ત્યારે નવ સ્નાત્રિયા કરવા, માટા કળશ પ્રમુખમાં પંચામૃત

ભરતું, સ્થાપનામાં શ્રીફળ તથા રોકડ નાણુ ધરવું, તે ગુરુ પાસે મંત્રાવી, કેશરથી તિલક કરવું. કકણદોરો હાથે ખાધવો, હાથા હાથમાં સ્વસ્તિક કરીને વિધિ યુક્ત સ્નાત્ર લણાવવું. પછી શ્રીઅરિહંતપદમાં તન્દુલ, ધૂપ-દીપ-નૈવેદ્ય પ્રમુખ અષ્ટ દ્રવ્ય, વાસક્ષેપ નાગરવેલ પ્રમુખના પાત, રકેળી-માં ધરીને, તે રકેળી હાથમાં રાખવી. કળશને મૌલિસૂત્ર ખાધી, કુંકુમના સ્વસ્તિક કરી, પચામૃતથી ભરી, તે કળશો હાથમાં લઈ, પ્રથમ શ્રીઅરિહંતપદની પૂજા લણાવવી તે સંપૂર્ણ લણી રહ્યા પછી, મોટી પરાતમાં [થાલમાં] પ્રતિમાજીને તથા સિદ્ધચક્રજીને પધરાવવા પછી “ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણું” એ પ્રમાણે જોલીને અભિષેક કરી શ્રી અરિહંતપદની પૂજા કરવી. અષ્ટદ્રવ્ય અનુક્રમે ચઢાવવા.

૨. બીજું-શ્રી સિદ્ધપદ રક્ત જો છે, માટે ઘઉં રકેળી-માં ધરી શ્રીફળ તથા અષ્ટ દ્રવ્ય લઈને નવ કળશ પચામૃતથી ભરી, બીજી પૂજા લણવી. તે સંપૂર્ણ થયા પછી “ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણું” એમ કહી કળશથી અભિષેક કરી અષ્ટ દ્રવ્ય ચઢાવવા.

૩. ત્રીજું-શ્રીઆચાર્યપદ બીજે વજો છે, માટે ચણાની દાળ; અષ્ટ દ્રવ્ય, શ્રીફળ પ્રમુખ લઈ, નવ કળશ, પચામૃતથી ભરી ત્રીજી પૂજાનો પાઠ લણવો તે સંપૂર્ણ થયા પછી “ૐ હ્રીં નમો આચાર્યાણું” એમ કહી કળશવડે અભિષેક કરવો. અષ્ટદ્રવ્ય ચઢાવવાં.

જિપાધ્યાયજી શ્રી યશોવિજયજી રચિત

નવપદ-પૂજા

વિધિ.

આ પૂજામાં અવશ્ય જરૂરની કેટલીયેક ચીજો:—

દૂધ, દધિ, ઘૃત, શર્કરા, શુદ્ધ જળ, એ પંચામૃત, કેશર, સુગંધી ચંદન, કપૂર, કર્તૂરી, અગ્ગર, રોડી, મૌલીસૂત્ર, છાં-
કૂલ, કૂલોની માળા, કૂલોના ચંદ્રવા, ધૂપ, તન્દુલપ્રમુખ નવ
જાતિનાં ધાન્ય, નવ પ્રકારનાં નૈવેદ્ય, નવ પ્રકારનાં ફળ, નવ-
પ્રકારની પક્ષવસ્તુ, મિશ્રી, પતાસાં, ચોલા પ્રમુખ, અંગલૂકણાં
માટે સફેદ વસ્ત્ર, પહેરવા માટે ઉત્તમ દેશની વસ્ત્ર,
વાસણેપ, શુભાખજળ, અક્ષર, ઇત્યાદિ, તથા નવ નવ નાજ-
ના કળશ, નવ રહેણી, પરાત [તાંસ], તાંસજાં, આરતિ,
મર્જીલરીપક, ભગવાનની આંગી, સમવસરજી ઇત્યાદિક મર્વ
વસ્તુઓ પ્રથમથી એવી રીતે ઠીક કરીને રાખવી કે જેથી
પૂજા વખતે અનુકૂળતા રહે. સંક્ષેપમાં વિધિ કહ્યો છે,
વિશેષ વિધિ શુભગમથી જાણવો.

કળશાદાલન વિધિ

એવ તથા આશ્વિન માસમાં એ પૂજાઓ કરવાનીયે
ત્યારે નવ રનાત્રિયા કરવા, મોટા કળશ પ્રમુખમાં પંચામૃત

ભરતું, સ્થાપનામાં શ્રીફળ તથા રોકડ નાણું ધરવું, તે ગુરુ પાસે મંત્રાવી, કેશરથી તિલક કરવું. કકણદોરો હાથે બાંધવો, હાથા હાથમાં સ્વસ્તિક કરીને વિધિ સુક્ત સ્નાત્ર લણાવવું. પછી શ્રીઅરિહંતપદમાં તન્દુલ, ધૂપ-દીપ-નૈવેદ્ય પ્રમુખ અષ્ટ દ્રવ્ય, વાસદેવ નાગરવેલ પ્રમુખનાં પાન, રકેળી-માં ધરીને, તે રકેળી હાથમાં રાખવી. કળશને મૌલિસૂત્ર બાંધી, કુંકુમના સ્વસ્તિક કરી, પંચામૃતથી ભરી, ને કળશો હાથમાં લઈ, પ્રથમ શ્રીઅરિહંતપદની પૂજા લણાવવી તે સંપૂર્ણ લણી રહ્યા પછી, મોટી પરાતમાં [થાલમાં] પ્રતિ-માળને તથા સિદ્ધચક્રને પધરાવવા. પછી “ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણું” એ પ્રમાણે બોલીને અભિષેક કરી શ્રી અરિહંતપદની પૂજા કરવી અષ્ટદ્રવ્ય અનુક્રમે ચઢાવવા.

૨. બીજું-શ્રી સિદ્ધપદ રક્ત નણું છે, માટે ઘઉં રકેળી-માં ધરી શ્રીફળ તથા અષ્ટ દ્રવ્ય લઈને નવ કળશ પંચામૃતથી ભરી, બીજી પૂજા લણવી. તે સંપૂર્ણ થયા પછી “ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણું” એમ કહી કળશથી અભિષેક કરી અષ્ટ દ્રવ્ય ચઢાવવા.

૩. ત્રીજું-શ્રીઆચાર્યપદ પીળે વણું, માટે ચણાની દાળ; અષ્ટ દ્રવ્ય, શ્રીફળ પ્રમુખ લઈ, નવ કળશ, પંચામૃતથી ભરી ત્રીજી પૂજાનો પાઠ લણવો તે સંપૂર્ણ થયા પછી “ૐ હ્રીં નમો આચાર્યાણું” એમ કહી કળશવડે અભિષેક કરવો. અષ્ટદ્રવ્ય ચઢાવવાં.

જગત્ પંચ કલ્યાણકે સૌજ્ય પામે,
નમો તેહ તીર્થં કરા મોક્ષકામે.

ઢાળ

[ઉત્કલાની દેશી]

તીર્થપતિ અરિહા નમું, ધર્મં દુરધર ધીરોણ,
દેશના અમૃત વરસતા, નિજવીરજ વડ વીરોણ.

ઉલાલો-વરઅખય નિર્માણ જ્ઞાનભાસન, સર્વભાવ પ્રકાશતા,
નિજ શુદ્ધ શ્રદ્ધા આત્મભાવે, ચરણચિરતા વાસતા;
નિજનામકર્મ પ્રભાવ અતિશય, પ્રાતિહારજ શોભતા,
જગજંતુ કરુણાવંત ભગવંત, ભવિક જનને થોભતા.

પૂજા-ઢાળ

[શ્રીપાળના રાસની]

ત્રીજે ભવ વરસ્થાનક તપ કરી, જોણે આંધ્યું જિનનામ,
ચોસક ઇદ્ર પૂજિત જે જિન, કીજે તાસ પ્રણામ દે;
ભવિકા સિદ્ધચક્રપદ વંદો, જેમ ચિરકાળે ન દોરે. ભવિકા ! સિં ૧
એ આંકણી

જેહને હોય કલ્યાણક દિવમે, નરકે પણ અજવાણુ;
સકળ અધિક ગુણ અતિશય ધારી, તે જિન નમી અથ ટાણું દે
ભવિકા ! સિં ૩

જે તિહુ નામ સમગ્ર ઉખ્ખના, ભોગકરમ કીજે જાણી,
લક ઢીસા શિક્ષા દિયે જનને, તે નમિયે જિન વાણી દે.
ભવિકા ! સિં ૩

મહાગોપ, મહામાહણ કહિયે, નિર્યામક સચ્ચવાહુ;
ઉપમા એહવી જેહને છાજે, તે જિન નમિયે ઉત્સાહ રે.

ભવિકા ! સિં ૪

આઠ પ્રાતિહારજ જસ છાજે, પાત્રીસ ગુણ્યુત વાણી;
જે પ્રતિબોધ કરે જગ જનને, તે જિન નમિયે પ્રાણી રે.

ભવિકા ! સિં ૫

ઢાળી

અરિહંત પદ ધ્યાતો થકો, દબ્બહ ગુણ પજ્જાય રે,
ભેદ છેદ કરી આતમા, અરિહંતરૂપી થાય રે. ૧
વીર જિનેસર ઉપદિશે, સાલજાને ચિત્ત લાઇ રે;
આતમ ધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સર્વ આઈ રે. વીર ૦ ૨

— ❧ —

અથ દ્વિતીયશ્રીસિદ્ધપદપૂજા

કાવ્યમ્

[સધાણુમાણુંદરમાલયાણુ, નમો નમોડણુંતચઉક્કયાણું.

[ભુજગપ્રયાતવૃત્તમ્]

કરી આઠ કર્મ ક્ષયે પાર પામ્યા,
જરાજન્મમરણાદિભય જેણે વામ્યા;
નિરાવણું જે આતમરૂપે પ્રસિદ્ધા,
થયા પાર પામી સદા સિદ્ધાશુદ્ધા. ૧
ત્રિભાગોનદેહાવગાહાત્મદેશા,
રદ્ધા જ્ઞાનમય જાતવણુંદિ લેશયા;

સદાનંદસૌખ્યાશ્રિતા જ્યોતિર્ણા,
અનાયાધ અપુનર્ભવાદિસ્વરૂપા.

૨

દાળ

[ઉત્કલાની દેશી]

સકલ કરમમલ ક્ષય કરી, પુરણ શુદ્ધ સ્વરૂપોછ;
અવ્યાયાધ પ્રભુતામયી, આતમ સંપત્તિ ભૂપોછ. ૧

ઉત્કલા-જેહ ભૂપ આતમ સહજ સંપત્તિ, શક્તિ વ્યક્તિપણે કરી,
સ્વદ્રવ્ય ક્ષેત્ર સ્વકાલ ભાવે, શુણ અનંતા આદરી;
સુસ્વભાવ શુણપર્યાય પગિણિ, સિદ્ધસાધન પરભણી,
મુનિરાજ માનસહંસ સમોવડ, નમો સિદ્ધ મહાશુણી. ૨

પૂજા-દાળ

(શ્રીપાળના ગમની)

મમયપએમંતર અણુરૂપી, અરમ તિભાગ વિશેષ,
અવગાદન લટ્ટી જે શિવ પોહોના, સિદ્ધ નમો તે અશેષ રે.
ભવિકા ! મિં ૬

પૂર્વ પ્રયોગ ને ગતિ પગિણાને, બંધન છેદ અસંગ;
મમય એક બ્રહ્મગતિ જેદની, તે સિદ્ધ પ્રણુમો મંગ રે.
ભવિકા ! મિં ૭

નિર્મળ સિદ્ધચિત્તાની ઉપર, જ્યેષ્ઠ એક લોગ ન;
માદિ અનન તિદાં સ્થિતિ જેદની, તે સિદ્ધ પ્રણુમો મંત રે.
ભવિકા ! મિં ૮

જાણે પણ ન શકે કહી પુરગુણ, પ્રાકૃત તેમ ગુણ જસ;
ઉપમા વિષુ નાણી ભવમાંહે, તે સિદ્ધ દીયો ઉલ્લાસ રે.
ભવિકા ! સિં ૯

ન્યોતિશું ન્યોતિ મળી જસ અનુપમ, વિરમી સકળ ઉપાધિ;
આતમરામ રમાપતિ સમરો, તે સિદ્ધ સહજ સમાધિ રે.
ભવિકા ! સિદ્ધચક્ર ૧૦

ઢાળ

રૂપાતીત સ્વભાવ જે, કેવળ દસણુ-નાણી રે;
તે ધ્યાતાં નિજ આતમા, હોયે સિદ્ધ ગુણખાણી રે. વીર ૩

અથ તૃતીયશ્રીઆચાર્યપદપૂજા

કાવ્યમ્

[ઇન્દ્રવજ્રાવૃત્તમ્]

સૂરીણ દૂરીકચક્રગ્ગહાણું, નમો નમો સૂરસમખપહાણું.

[ભુજંગપ્રયાતવૃત્તમ્]

નમું સૂરિરાજ સદા તત્ત્વતાજ,
ત્રિનેન્દ્રાગમે પ્રૌઢ સામ્રાજ્યભાજ;
પદ્મવર્ગ વર્જિત ગુણે શોભમાના,
પંચાચારને પાળવે સાવધાના.

૧

ભવિ પ્રાણીને દેશના દેશ કાળે,
સદા અપ્રમત્તા યથા સૂત્ર આલે;

જિઠે શાસનાધાર દિગ્દન્તિકલ્પા,
જગે તે ચિરંજીવજ્ઞે શુદ્ધ જલ્પા.

ઢાળ

[ઉલાલાની દેશી]

આચારજ મુનિપતિ ગણિ, શુભુછત્રીશી ધામોલ,
ચિદાનંદ રસ સ્વાદતા, પરભાવે નિઃકામોલ. ૧

ઉલાલો-નિઃકામ નિર્મળ શુદ્ધચિદ્ધન, સાધ્યનિજ નિરધારથી.
નિજ જ્ઞાન-દર્શન-ચરણ-વીરજ, સાધના વ્યાપારથી;
ભવિજીવ બોધક તત્ત્વશોધક, સયલશુભ સપતિધન;
સ વરસમાધિ ગતઉપાધિ, દુવિધ તપ શુભુઆગમ. ૨

પૂજા-ઢાળ

[શ્રીપાળના રામની]

પંચ આચાર જે સુધા પાળે, મારગ ભાળે સાચો;
તે આચારજ નમિયે તેડગું, પ્રેમ કરીને જાચોદે.

ભવિકા ! સિં ૧૧

વં છત્રીશ ગુણે કરી મોદે, સુગમધાન જન મોદે;
જગ મોદે, ન મોદે બિગ્ડોદે, સુરિ નમું તે જોડે દે.

ભવિકા ! સિં ૧૨

નિન્ય અપ્રમત્ત ધર્મ ઉવચ્છેમે, નહીં વિકલ્યા ન કપાય,
જેરને તે આચ જગ નમિયે, અકલુપ અમત્ત અમાય દે.

ભવિકા ! સિં ૧૩

જે દિયે સારણુ, વારણુ, ચોયણુ, પડિચોયણુ વળી જનને;
પટધારી ગચ્છ થંલ આચારજ, તે માન્યા મુનિમનને રે.
ભવિકા ! સિં ૧૪

અત્યમિયે જિન સૂરજ કેવળ, ચ દે જે જગદીવો.
ભુવન પદારથ પ્રકટન પટુ, તે આચારજ ચિરંજીવો રે.
ભવિકા ! સિં ૧૫

ઢાળ

ધ્યાતા આચારજ ભલા, મહામંત્ર શુભ ધ્યાની રે,
પચ પ્રસ્થાને આતમા, આચારજ હોય પ્રાણી રે. વીરં ૪

— ❧ —

અથ ચતુર્થગ્રીડપાધ્વાયપદપૂજા

કાવ્યમ્

[ઈવિજ્ઞાતમ્]

મુતત્યવિત્યારણુતપ્યારાણુ, નમો નમો વાયગકુંજરાણુ.

[ભુજહ્ગપ્રયાતવતમ્]

નહીં સૂરિ પણ સૂરિગણુને સહાયા,
નમું વાચકા ત્યકતમદમોહમાયા;
વળી દ્વાદશાદગાદિ સૂત્રાર્થદાને,
જિઠે સાવધાના નિરુદ્ધાલિમાને.

ધરે પંચને વર્ગ વર્ગિત ગુણૌધા,
પ્રવાદિ દ્વિપોચ્છેદને તુલ્ય સિંધા,

નવવિધ બ્રહ્મગુપ્તિ જે પાળે, આરસવિહ તપ શૂરા;
એહવા મુનિ નમિયે બે પ્રગટે, પુરવપુણ્ય અકુરા રે.

ભવિકા ! સિં ૨૪

સોનાતણી પેરે પરીક્ષા દીસે, દિન દિન ચઢતે વાને.
સંજમખપ કરતા મુનિ નમિયે, દેશ કાળ અતુમાને રે;

ભવિકા ! સિં ૨૫

ઢાળ.

અપ્રમત્ત જે નિત્ય રહે, નવિ હરખે નવિ શોચે રે;
સાધુ સુધા તે આતમા, શું મુંડે શું લોચે રે. ? વીર ૬

— ❦ —

અથ પદ્મશ્રીસમ્યગ્દર્શનપૂજા

કાવ્યમ્

(ધ્રુવવળાતમ)

નિજુત્તત્તે રૂપલક્ષણાનુસ, નમો નમો નિમ્મલલદંસણુસ.

[ભુજંગપ્રયાતવ્રતમ]

વિપર્યાસ હઠવાસનારૂપ મિથ્યા,
ટળે જે અનાદિ અચ્છે જેમ પથ્યા;
નિમોકતે હોયે સહજથી શ્રદ્ધાનં,
કહિયે દર્શનં તેહ પરમં નિધાનં. ૧
વિના જેહથી જ્ઞાનમજ્ઞાનરૂપં,
ચરિત્રં વિચિત્રં ભવારણ્યકૂપં;

પરભય ધર્મ અનન્તતા, લેદાલેદ સ્વભાવે જી. ૧

ઉદાલો-જે મુખ્યપરિણતિ સકલસાયક, જોધ ભાવવિલમ્બના,
મતિ આદિ પંચ પ્રકાર નિર્મળ, સિદ્ધ સાધન લમ્બના;
સ્વાદાદસંગી તત્ત્વરંગી, પ્રથમ લેદાલેદતા,
સવિકલ્પને અવિકલ્પ વસ્તુ, સકલ સંશય છેદતા. ૨

પૂજા-ઢાળ

(શ્રીપાળના રાસની)

ભક્ષાભક્ષ ન જે વિણુ લહિયે, પેય-અપેય વિચાર,
દૃત્ય-અદૃત્ય ન જે વિણુ લહિયે, જ્ઞાન તં સકલ આધારે.
ભવિકા ! સિં ૩૧

પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી અહિંસા, શ્રી સિદ્ધાંતે ભાખ્યું;
જ્ઞાનને વન્દો જ્ઞાન મ નિન્દો, જ્ઞાનીએ શિવમુખ આખ્યું રે.
ભવિકા ! સિં ૩૨

મકલ કિયાનુ મૂળ જે શ્રદા, તેકનું મૂળ જે દહિયે,
તેક જ્ઞાન નિત નિત વન્દીએ, તે વિષ્ણુ કલો દેમ ગહિયે રે
ભવિકા ! સિં ૩૩

પંચ જ્ઞાનમાદિ જેલ મદાગમ, સ્વપરપ્રદાશક જેલ,
દીપકપરે ત્રિભુવન ઉપકારી, વળી જેમ ગવિ ગણી મેક રે
ભવિકા ! સિં ૩૪

દેવકે તિલકે અંદા નિર્મલ કલ્પનિય, વૈમાનિક ને મિદ્ધ,
દેવકાદેવ પ્રાપ્ત ગવિ જેગણી, તેમ જ્ઞાન મુજ મુજ રે
ભવિકા ! સિં ૩૫

ઢાળ.

જ્ઞાનાવરણી જે કર્મ છે, ક્ષય ઉપશમ તસ થાય રે,
તો હુએ એહિજ આતમા, જ્ઞાન અબોધતા જાય રે. વી૦ ૮

અથ અષ્ટમશ્રીચારિત્રપદપૂજા.

કાવ્યમ્

[ઇન્દ્રવજ્રાવૃત્તમ્.]

આશક્ષિઆખંડિઅસદ્ગિકાસ્સ, નમો નમો સંજમવીરિયસ્સ.

[ભુજંગપ્રયાતવૃત્તમ્]

વળી જ્ઞાનકૂળ ચરણ ધરીયે સુરંગે,
નિરાશંસતા દ્વારરોધપ્રસંગે;
ભવાભ્યોધિસંતારણે ચાનતુલ્યં,
ધર તેહ ચારિત્ર અપ્રાપ્તમૂલ્યં. ૧
હોયે જાસ મહિમાથકી રંક રાજા
વળી દ્વાદશાહંગી ભણી હોય તાજા;
વળી પાપરુપોડપિ નિબ્ધાપ થાય,
થઈ સિદ્ધ તે કર્મને પાર જાય. ૨

ઢાળ

[ઉલાલાનો દેશી]

ચારિત્રગુણ વળી વળી નમો, તત્ત્વરમણ જમ્મુ મૂલોજી;
પરરમણીયપણું ટળે, સકલ સિદ્ધ અનુકૂલોજી. ૧

ઉલ્લાસો!—પ્રતિકૂળ આશ્રવ ત્યાગ સધમ, તત્ત્વધિરતા દમમયી,
શુચિ પરમ ખંતિ મુક્તિ દશ પદ પય સવર ઉપચયી;
સામાયિકાદિક લેદ ધર્મે, યથાખ્યાતે પૂર્ણતા,
અકપાય અકલુપ અમલ ઉજવલ, કામકર્મલ ચૂર્ણતા. ૨

[મહિનીવૃત્ત.]

ધ્રુમ નવપદ ધ્યાવે, પરમ આનંદ પાવે,
 નવમે ભવ શિવ જાવે, દેવ નરભવ પાવે;
 જ્ઞાનવિમલ ગુણ ગાવે, સિદ્ધચક્ર પ્રભાવે,
 સર્વિ દુરિત શમાવે, વિશ્વ જયકાર પાવે. ૫

ઢાળ

[ઉત્તાસાની દેશી]

ઈચ્છારોધન તપ નમો, બાહ્ય અભ્યંતર ભેદેછ,
 આતમ સત્તા એકતા, પરપરિણતિ ઉચ્છેદેછ. ૧
 ઉવાલો-ઉચ્છેદ કમં અનાદિ સંતતિ, જેહ સિદ્ધપણું વરે,
 યોગ સંગે આહાર ટાળી, ભાવ અક્રિયતા કરે;
 અંતર સુદૂરત તત્ત્વ, સાધે, સર્વ સંવરતા કરી,
 નિજ આત્મસત્તા પ્રગટ ભાવે, કરો તપ ગુણ આદરી. ૨

ઢાળ

એમ નવપદ ગુણ મહલ, ચઉ નિર્લેપ પમાણે છ,
 સાત નયે જે આદરે, સમ્યગ્જ્ઞાને જાણેછ. ૩
 ઉવાલો-નિદારમેતી ગુણી ગુણનો, કરે જે બહુમાન એ,
 તસુ કરજ ઈન્દ્રિય તરવ રમણે, થાય નિમંળ ધ્યાન એ,
 એમ ગુદ્ધમત્તા ભાગ્યે ચેતન, મકળ મિદ્ધિ અનુભવે,
 અશય અનંત મરત ચિદ્રૂપ, પરમ આનંદતા વરે. ૪

અથ કળાગ

[મહિનીવૃત્ત.]

ઈય અયત ગુણકર ગુણુપુરુષ, સિદ્ધચક્ર પદાવતિ

સવિ લલિત વિભજ્જ સિદ્ધિમંદિર, લલિત પૂજે મનરૂલી;
ઉવજ્જાયવર શ્રીરાજસાગર, જ્ઞાન ધર્મ સુરાજતા,
શુર દીપત્યંદ સુચરણ સેવક, દેવત્યંદ સુશોભતા. ૧

પૂજા—કાળ

[શ્રીપાવના રાસતી]

જાણુંતા ત્રિહું જ્ઞાને સંયુત, તે લવ મુક્તિ જિણુંદ;
જેહ આદરે કર્મ ખપેવા, તે તપ શિવતરુકંદ રે.
લલિકા ! સિં ૪૧

કર્મ નિકાચિત પણ ક્ષય જાયે, ક્ષમાસહિત જે કરતાં:
તે તપ નમિયે જેહ દીપાવે, જિનશાસન ઉજમંતાં રે.
લલિકા ! સિં ૪૨

આમોસહિ પમુહા લલિત, હોવે જાસ પ્રભાવે;
અષ્ટ મહાસિદ્ધિ નવનિધિ પ્રગટે, નમિયે તપ પદ ભાવે રે.
લલિકા ! સિં ૪૩

કૃણ શિવસુખ મહોદું સુર નરવર, સંપત્તિ જેહનું કૂલ;
તે તપ સુરતરુ સરિણો વંદુ, સમ મકરંદ અમૂલ રે.
લલિકા ! સિં ૪૪

સર્વ મંગળમાં પહેલું મંગળ, વરણવિયે જે ગ્રંથે;
તે તપપદ ત્રિહું કાળ નમીજે, વર સહાય શિવપંથે રે.
લલિકા ! સિં ૪૫

એમ પદ થુણતો તિહાં લીનો, હુઓ તન્મય શ્રીપાળ;
 મુજશવિલાસે ચોથે ખંડે, એહ અગ્યારમી ઢાળ રે,
 ભવિકા ! સિદ્ધચક્ર ૦ ૪૬

ઢાળ

ધમ્ધારોધે સંવરી, પરિણતિ સમતા યોગે રે;
 તપ તે એહિજ આતમા, વર્તે નિજશુષ્ણ ભોગે રે. વીર ૦ ૧૦
 આગમ નોઆગમતણો, ભાવ તે જાણો સાચો રે,
 આતમ ભાવે ચિર હોજો, પરભાવે મત રાચો રે. વીર ૦ ૧૧
 અષ્ટ સદૃશ સમૃદ્ધિની, ઘટમાંહે ઋદ્ધિ દાખી રે;
 તેમ નવપદ ઋદ્ધિ જાણજો, આતમરામ છે સાખી રે. વીર ૦ ૧૨
 યોગ અસખ્ય છે જિન કહ્યા, નવપદ મુખ્ય તે જાણો રે;
 એહતણે અવલંબને, આતમ મ્યાન પ્રમાણો રે. વીર ૦ ૧૩
 ઢાળ બારમી એહવી, ચોથે ખંડે પરી રે,
 વાણી વાચકે જસતણી, કોઈ નયે ન અધૂરી રે. વીર ૦ ૧૪

કાવ્યમ્.

(પ્રતિષ્ઠાપત્રનમ્)

વિમલદેવસભાસનભાસ્કરં, જગતિ જન્તુમહોદયકારણમ્ ;
 જિનવરં પ્રદુનાનજલધનં, શુચિમના સ્તપયામિ વિશુદ્ધયે ૧
 [વિધિ—આ કાવ્ય પ્રત્યેક પુનઃકીર્તિ કરેલું.]

— સમાપ્ત —

પંડિતશ્રીપદ્મવિજયજીકૃત

નવપદજીની પૂજા

પ્રથમશ્રીઅરિહંતપદપૂજા.

દોહા

- શ્રુતદાયક શ્રુતદેવતા, વંદુ જિન ચોવીશ;
શુભ સિદ્ધચક્રના ગાવતાં, જગમાં હોય જગીશ. ૧
- અરિહંત-સિદ્ધ-સૂરિ નમુ', પાઠક મુનિ શુભધામ;
દંસણુ-નાણુ-ચરણુ વળી, તપ શુભમાંહે ઉદામ. ૨
- ઇમ નવપદ ભક્તિ કરી, આરાધો નિત્યમેવ;
જેહથી ભવદુઃખ ઉપશમે, પાયે શિવ સ્વયમેવ. ૩
- તે નવપદ કાંઈ વરણુનું, ધરતો ભવિ ભિદાસ,
શુભિશુભગણુ ગાતાં થકા, લહીયે જ્ઞાન પ્રકાશ. ૪
- પ્રતિષ્ઠાકલ્પે ઠહી, નવપદ પૂજા સાર;
તેણે નવપદ પૂજા ભણુ, કરતો ભક્તિ ભિદાર. ૫

હાળ પહેલી

[રાગ ભૈરવ]

પ્રથમ પદ જિનપતિ ગાઇએ શુભતાત,

પાછયે વિપુલ કૃણ સહજ આપ;
નામ ગોત્રજ સુણ્યાં, કર્મ મહા નિર્ઝયાં,
ભય ભવસતતિબધ્ધપાપ.

૧

એક વર રૂપમાં, વરણ પંચે હોયે,
એક તુજ વર્ણુ તે જગ ન માયો;
એક તિમ શ્લોકમાં, વરણ બત્રીસ હોયે,
એક તુજ વર્ણુ કિણુહી ન ગવાયો.

૨

વાચગુણ અણિશયા, પાડિહેરા સયા,
બાદા પણ એ ગુણા, કુણે ન ગાયા;
કેવળ નાણુ તહ, કેવળ દસણુ—
પમુદ અભયંતરા બિનપ પાયા,
તેહ મુદ પદ્મથી કેમ કહાયા ?

દોહા

જિન ગુણુ અનંત અનંત છે, વાચ કમ મિત દીક,
બુદ્ધિન્દિત, શક્તિ વિકલ, કેમ કહૂં એકણુ જીક.

૬

દાળ બીજી

[ગગ દેશાખ]

ભાવ ધરિ ભરી પૂજીયે, તિગ, અહ, પણ, લેય;
તિમ મત્તગ્નેહે કરી, પૂજે ગત જોય.

ભાવ૦ ૧

હંગવીશ, અહમય, ભેદથી, જિન ભાવ મંભારી,
પૂજે પન્નિગત ભાવજી, પ્રભુ આજ્ઞાકારી.

ભાવ૦ ૨

પૂજા કરતા પૂજ્યની, પૂજ્ય પોતે યાવે,
નુજ પદપદ્મ એવક તિરો, અગમ પદ પાવે.

ભાવ૦ ૩

અથ દ્વિતીયત્રીસિદ્ધપદ પૂજા

દોહા

સિદ્ધ સ્વરૂપી જે થયા, કર્મ મેલ સવિ ઘોય,
જેહ થશે ને થાય છે સિદ્ધ નમો સહુ કોય

ઢાળ ત્રીજી

નમો સિદ્ધાણું હવે પદ બીજે, જે નિજ સંપદ વરીયા,
સાન દર્શન અનંત ખલતનો, અબ્યાબાધ મુખ દરિયા કે;
સિદ્ધ બુદ્ધકે સ્વામિ નિજ રામી કે

હારે વાલા પ્રણમો નિજ ગુણ કામી રે,
ગુણકામી ગુણકામી ગુણવંતા, જે વચનાતીત હુઆ રે,
એ આંકણી. ૧

ક્ષાયિક સમકિત ને અક્ષય સ્થિતિ, જેહ અરૂપી નામ;
અવગાહન અગુરુલઘુ જેહની, વીર્ય અનંતતું ધામ કે. સિદ્ધ ૦ ૨
ઇમ અડકર્મ અભાવે અડગુણ, વળી ઇગતીરી કહેવાય;
વળી વિશેષે અનંત અનંત ગુણ, નાણ નયણ નિરખાય
નિત્ય નિત્ય વંદના થાય કે. સિદ્ધ ૦ ૩

દોહા

જિહાં નિજ એક અવગાહના, તિહાં નમુ સિદ્ધ અનંત,
કર્સત દેશ પ્રદેશને, અસખ્યગુણા ભગવંત ૮

ઢાળ ચોથી

[રાગ કાગ]

સિદ્ધ ભલે ભગવંત પ્રાણી ! પૂર્ણાનંદી. પિદ્ધ ૦
લોકલોક લહે એકસમયે, સિદ્ધ વધૂ વરકંત, પ્રાણી ૦

દ્વાદશાંગ સજ્જાય કરણકું, જે નશદિન તત્પર હો. રંગીલે ૦ ૩
ઉવજ્જાય નિર્ધામક પામી, તું તો એ સવસાયર સુખે તર હો.

રંગીલે ૦ ૪

જે પરવાદી મતગ જકેરો, ન ધરે હરિ પરે ડર હો. રંગીલે ૦ ૫
ઉત્તમ ગુરુ પદ પદ્મ સેવનતે, પકડે શિવવધુ કર હો.

રંગીલે ૦ ૬

દોહા

આચાર જ સુખ આગળે, જે શુવરાજ સમાન,
નિદ્રા વિકથા નવિ કરે, મર્વ સમય સાવધાન ૧૨

દ્વાળા આહુતી

(નિનવચને વંરાગીયો હો ધના-એ દેશી)

નમો ઉવજ્જાયાણું જપો, હો મિત્તા !

જેહના ગુણ પચ્ચવીશ, રે એકાગર ચિત્તા ! એ પદ ધ્યાવો રે;
એ પદ ધ્યાવો ધ્યાનમાં રે મિત્તા !, મૂઢી રાગ ને રીશરે. એકા. ૧

અગ ઇચ્છાર પૂર્વધરા હો મિત્તા ! પરિચર, મટે બાવીશ,
ગુપ્ત ગુપ્તિ ગુપ્ત મટે હો મિત્તા !, ભાવે ભાવના પચ્ચવીશ રે.

એકા. ૨

અગ ઉપગ એકામનુ, હો મિત્તા !, ધનના જેવ, ગુનીશ,
ગુપ્ત ગુપ્ત પદ પચ્ચવીશ, હો મિત્તા !, જે દી આગુચેગ જગીશ

એકા. ૩

અથ પચ્ચમશ્રીનાધુપદપૂજા

દોહા.

હવે પંચમપદે મુનિવરા, જે નિર્મમ નિસંગ;

દિન દિન કંચનની પરે, દીસે ચઢતે રંગ.

૧૩

ઢાળ નવમી

(ચગ વચંત-મો મન ભવન વિશાલ સાધ્યા, મોમન-એ દેશી.)

મુનિવર પરમ દયાલ ભવિયાં !

મુનિ૦

તુમે અણુમોને જાવ વિશાલ, ભવિયાં ! મુનિ૦ એ આકર્ષી

કુળી સંબલ મુનિવર ભાખ્યા, આહાર દોષ ટાળે બિયાલ;

ભવિયાં ! મુનિ૦

બાહ્ય અશ્યંતર પરિગ્રહને છાંડી, છાંડી સવિ જંબલ;

ભાવયાં ! મુનિ૦ ૧

જેણે એ ઋષિનું શરણ કયું તિણે, પાણી પહેડી બાંધી પાળ;

ભવિયાં ! મુનિ૦

જ્ઞાન ધ્યાન કિરિયા સાધંતા, કાઢે પૂર્વના કાળ.

ભવિયાં ! મુનિ૦ ૨

સંયમ સત્તર પ્રકારે આરાધે, છ જીવના પ્રતિપાળ,

ભવિયાં ! મુનિ૦

ઈમ મુનિગુણ ગાવે તે પહેરે, સિદ્ધવધૂ વરમાળ.

ભવિયાં ! મુનિ૦ ૩

દોહા.

પાંચે ઇન્દ્રિય વશ કરે, પાળે પચાસ્યાર,

પંચ સમિતિ સમિતા રહે, વહું તે અણુગાર ૧૪

સહસ્ર તેવીશ દોષ રહિત નિહારા, આવશ્યક દોષ વારા હો ૩
 પરિષદ સહનાદિક પરકારા, એ સખ હે વ્યવહારા હો ૪
 નિશ્ચય નિજ ગુણ ઠરણ ઉદારા, લહત ઉત્તમ ભવપારા હો ૫
 મોહાદિક પરભાવસે ન્યારા, દુગ નય સંયુત સારા હો ૬
 પદ્મ કહે ધમ સુણી ઉજમાલા, લહે શિવવધૂ વરહારા હો ૭

અંથ નવમશ્રીતપઃપદપૂજા

દોહા

દૃઢપ્રહારી હત્યા કરી, કીધાં કર્મ અઘોર;
 પણ તપના પ્રભાવથી, કાઢ્યાં કર્મ કઠોર. ૨૧

ઢાળ સત્તરમી

(પુરુષોત્તમ સમતા છે તાહારા ઘટમાં—એ દેશી)

તપ કરીયે સમતા રાખી ઘટમાં તપ૦
 તપ કરવાલ કરાલ લે કરમાં, લડીએ કર્મ અરિભટમાં. તપ૦૧
 ખાવત પીવત મોક્ષ જે માને, તે સિરદાર સહુજટમાં. તપ૦૨
 એક અચરિત્ત પ્રતિસ્રોતે તરતાં, આવે ભવસાયર તટમાં. તપ૦૩
 કાલ અનાદિકો કર્મ સંગતિયે, છુટ પડીયો જયું ખટપટમાં. તપ૦૪
 તાસ વિયોગ કરણ એ કળા, જેણે નવિ ભમિયે ભવતટમાં. તપ૦૫
 દોયે પુગણ તે કર્મ નિર્જન, એ સમ નદી માધન ઘટમાં. તપ૦૬
 ધ્યાન તપે સવિ કર્મ જલાર્ધ, શિવવધુ વરીયે ઝટપટમાં. તપ૦ ૭

દોહા

વિત્ત દેવ તપ ગુણધરી, તપગી નય વિકાર,
 પ્રશન્નો તપ ગુણધરી, વીરે ધન્નો અભિમાર. ૨૨

ઢાળ અઢારમી

[સમ્યા સાંઘ હો, ડંકા જોર બજાયા હો—એ દેશી.]

તપસ્યાં કરતાં હો ડંકા જોર બજાયા હો. એ આંકણી
 ઉજમણાં તપ કેરા કરતાં, શાસન સોહ ચઢાયા હો;
 વીર્ય ઉદ્ધાસ વધે તેણે કારણ, કર્મ નિર્જર્જરા પાયા. તપ૦ ૧
 અઠસિદ્ધિ અણિમા લઘિમાદિક, તિમ લદ્ધિ અડવીસા હો;
 વિષ્ણુકુમારાદિકે પરે જગમાં, પામત જયત જગીશા. તપ૦ ૨
 ગૌતમ અષ્ટાપદ ગિરિ ચઢિયા, તાપસ આહાર કરાયા હો;
 જે તપ કર્મ નિકાચિત તપવે, ક્ષમા સહિત મુનિરાયા. તપ૦ ૩
 સાહાબાર વર્ષ જિન ઉરામ, વીરજી ભૂમિ ન ઠાયા હો;
 ઘોર તપે કેવળ લહ્યા તેહના, પદ્મવિજય નમે પાયા. તપ૦ ૪

કળશ

[રાગ-ધનામી]

આજ મહારે ત્રિભુવન સાહેબ ત્રીઠો, અનુભવ અમૃત પુકો;
 ગુણી અનુયાયી ચેતના કરતાં, ક્રિશ્ન અ કરે મોહ રૂઠો.

ભવિ પ્રાણી હો૦ આજ૦ ૧

એ નવપદનું ધ્યાન ધરતાં, નવ નિધિ ઋદ્ધિ ઘરે આવે;
 નવ નિયાળાનો ત્યાગ કરીને, નવ દ્વાયિક પદ પાવે.

ભવિ૦ આજ૦ ૨

વિજયસિંહસૂરિશિષ્ય અનુપમ, ગીતારથ ગુણ રાગી;

છત્ર, દંડાસણ, આચમની, ચામર, હાંડા, ત્રાંબાકુંડી, મોર-
પિગ્ધી, ત્રાખડી, અષ્ટભાંગલિક, વાટકી, સ્થાપનાનાં ઉપકરણ,
આરતી, કચોળા, વાટકા, ધૂપધાણું, થાળી, અગરબત્તી,
મંગલ દીપક, પુંજણી, ખરાસ, અગર, ચંદરવા, પૂંઠીયા,
કેસર ઘસવાના ઓરશીયા, ખ્યાલા, પ્રભાવના, તોરણ, દીવી,
નવગ્રહની સ્થાપના, હીરા ચોત્રીશ, માણેક એકત્રીશ, પીરોજી
પીળે વર્ણે છત્રીશ, લીલમ પચ્ચીશ, સોનેરી વરખ ૧૦૦,
ચુનીયો કાલે વર્ણે સત્તાવીશ અથવા પાચ, મોતી નંગ ૨૩૮,
રૂપાના વરખ ૧૦૦, લાખેણો હાર એક, શ્રીફળના ગોઠા
પંચવર્ણી.

જ્ઞાનનાં ઉપકરણ

શ્રીપાળરાસની બુકો, લેખણ, ઓઢીયાં, બીજાં પુસ્તકો,
અખુ, પાટી, ગણબુનાની ટીપ, કાતર, પુસ્તક રાખવાના ડાબલા,
રૂમાલ, દોરા, પાઠાં, ડાબડી, ચાખખી, ઠવણી, ખડિયા,
વામદોષના વાટકા, કવત્રી, વતરણાં, સાપડા, સાપડી,
પાટડી, કાંબી.

ચારિત્રનાં ઉપકરણ

પાત્રાં, પટલા, ઝોળી, ચોલપટ્ટા, સચારીયા, કાંબડી,
કપડા, ડાઘા, ઓઘા, મુકપત્ત, કલ્પમૂત્ર, તરખાની, ચરવડા,
ચન્દ્રજાની દાટી.

એ રીતે શુદ્ધ બાવે દરેક ઉત્તમ વસ્તુઓ મૂકવી

શ્રી અમૃતવેલની સન્ન્યાય

- ચેતન જ્ઞાન અનુવાલીએ, ટાલીએ મોહ સંતાપરે;
ચિત્ત ડમડોળતું વાળીએ, પાળીએ સહજ ગુણ આપરે. ચે. ૧
- ઉપશમ અમૃત રસ પીળ્યે, કીળ્યે સાધુ ગુણ ગાન રે;
અધમ વયલે નવિ ખીળ્યે, દીળ્યે સન્નનને માન રે. ચે. ૨
- ક્રોધ અનુબંધ નવિ રાખીએ, ભાખીએ વયલ મુખ સાચ રે;
સમકિત રત્ન રૂચિ ભેડીએ, છોડીએ કુમતિ મતિ કાચ રે. ચે. ૩
- શુદ્ધ પરિણામને કારણે, ચારનાં શરણુ ધરે ચિત્ત રે;
પ્રથમ તિહાં શરણુ અરિહંતનું, જેહ જગદીશ જગમિત્ત રે. ચે. ૪
- જે સમોસરણુમાં રાજતા, ભાંજતા ભવિક સદેહ રે;
ધર્મનાં વચન વરસે સદા, પુષ્કરાવર્ત્ત નિમ મેહ રે. ચે. ૫
- શરણુ ખીણુ ભજે સિદ્ધનું, જે કરે કર્મ ચકચૂર રે;
ભોગવે રાજ શિવનગરનું, જ્ઞાન આનંદ ભરપૂર રે. ચે. ૬
- સાધુનું શરણુ ત્રોણું ધરે, જેહ સાધે શિવપંથ રે;
મૂલ ઉત્તર ગુણે જે વર્યા, ભવ તર્યા ભાવ નિર્ઘંથ રે. ચે. ૭
- શરણુ ચોથું ધરે ધર્મનું, જેહમાં વર દયા ભાવ રે;
જે મુખ હેતુ નિનવર કરી, પાપ જલ તારવા નાવ રે. ચે. ૮

ચારનાં શરણુ એ પડિવળે, વળી લળે ભાવના શુદ્ધ રે;
 દુરિત સર્વિ આપણાં નિંદિયે, જેમ હોયે સંવર વૃદ્ધિ રે. ચે. ૯
 ઇહ ભવ પર ભવ આચર્યાં, પાપ અધિકરણુ મિથ્યાત રે;
 જે જિનાશાતનાદિઠ ઘણાં, નિંદિયે તેહ શુણુ ઘાત રે. ચે. ૧૦
 શુરતણાં વચન તે અવગણી, શુંથીયા આપ મત જાલ રે;
 બહુ પરે લોકને ભોળવ્યાં, નિંદિયે તેહ જંજાલ રે. ચે. ૧૧
 જેહ હિંસા કરી આકરી, જેહ જોલ્યા મૃપાવાદ રે;
 જેહ પરધન હરી હરણિયા ડીધલો કામ ઉન્માદ રે. ચે. ૧૨
 જેહ ધન ધાન્ય મૂર્છાં ધરી, સેવિયા ચાર કપાય રે;
 રાગ ને દ્રેષને વશ હુવા, જે ડીયો કલહ ઉપાય રે. ચે. ૧૩
 જૂઠં જે આજ પરને દિયાં, જે કયાં પિશુનતા પાપરે;
 રતિ ચરતિ નિદ માયા મૃપા, વળીય મિથ્યાત્વ સંતાપ રે. ચે. ૧૪
 પાપ જે જાંઘવા મેવિયાં, તેહ નિંદિયે ત્રિહું કાલ રે,
 સુદૃઢ અનુમોદના ડીજિયે, જિમ હોયે કર્મ વિગગલ રે. ચે. ૧૫
 વિશ્વ ઉપગાર જે જિન કરે, આર જિન નામ સયોગ રે,
 તે ગુણ તામ અનુમોદિયે, ગુણ્ય અનુગંધ ગુભ રોગ રે. ચે. ૧૬
 મિદની મિદતા કર્મના, કાય થકી ઉપની જેહ રે,
 જેહ આચાર આચર્યના, અગમ્યન મિથ્યા મેદ રે. ચે. ૧૭
 જેહ ઉવત્તગયને ગુણુ ભલો, ગુણ મનગાય પરિભામ રે,
 આધુર્ન જે વડી આધુના, મૂલ ઉત્તર ગુણુ ધામ રે. ચે. ૧૮
 જેહ વિન્નિ દેશ આવકનની, જેહ અમદિન ગદાચાર રે;

સમક્ષિતદષ્ટિ સુરનર તણો, તેહ અનુમોદિયે સાર રે. ચે. ૧૬
 અન્યમાં પણ દયાદિક ગુણો, જેહ બિન વચન અનુસાર રે;
 સર્વ તે ચિત્ત અનુમોદિયે, સમક્ષિત બીજ નિરધાર રે. ચે. ૨૦
 પાપ નવિ તીવ્ર ભાવે કરે, જેહને નવિ ભવ રાગ રે,
 ઉચિત સ્થિતિ જેહ સેવે સદા, તેહ અનુમોદવા લાગ રે. ચે. ૨૧
 થોડલો પણ ગુણ પર તણો, સાંભળી હર્ષ મન આણુ રે,
 દોષ લવ પણ નિજ દેખતાં, નિર્ગુણ નિજતમા જાણુ રે. ચે. ૨૨
 ઉચિત વ્યવહાર અવલંબને, એમ કરી સ્થિર પરિણામ રે;
 ભાવિયે શુદ્ધ નય ભાવના, પાવનાશયતાણું ઠામ રે. ચે. ૨૩
 દેહ મન વચન પુદ્ગલ ઘડી, કર્મથી લિપ્ત તુજ રૂપ રે;
 અક્ષય અકલંક છે જીવનું, જ્ઞાન જ્ઞાનંદ સ્વરૂપ રે. ચે. ૨૪
 કર્મથી કલ્પના ઉપજે, પવનથી જેમ જલધિ વેલ રે,
 રૂપ પ્રગટે સહજ આપણુ, દેખતાં દષ્ટિ સ્થિર મેલ રે. ચે. ૨૫
 ધારતાં ધર્મની ધારણા, મારતાં મોહ વડ ચોર રે,
 જ્ઞાનરૂચિ વેલ વિસ્તારતાં, વારતાં કર્મનું જોર રે. ચે. ૨૬
 રાગ વિષ દોષ ઉતારતાં, જારતાં દ્રવ્ય રસ શેષ રે;
 પૂર્વ મુનિ વચન સભારતાં. સારતાં કર્મ નિ શેષ રે. ચે. ૨૭
 દેખિયે માર્ગ શિવનગરનો, જે ઉદાસીન પરિણામ રે;
 જેહ અણુછોડતાં આદિયે, પામીયે જેમ પરમધામ રે. ચે. ૨૮
 શ્રીનયત્રિજય ગુરુ શિષ્યની, શીખડી અમૃતવેલ રે;
 એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે મૃત્યુશ રંગરેલ રે. ચે. ૨૯

શ્રી વિવિધ તપ વિધિ.

વીશ સ્થાનક તપ વિધિ.

(૧)

શુભ મુહૂર્તે શુરુ સમીપે વિંશતિ સ્થાનક તપ, વિધિ-
પૂર્વક ઉચ્ચરવો. એક જોળી જે માસથી છ માસ સુધીમા
પૂર્ણ કરવી. કદાચ છ માસની અંદર એક જોળી પૂર્ણ ન
થાય તો કરેલી(ચાલતી જોળી)નો ફરીથી આરંભ કરવો
પડે. એક જોળીમાં વીશ પદ છે. તેમાં વીશે દિવસોમાં વીશ
પદ ગુદાં ગુદાં ગણવાં. અથવા એક જોળીના વીશ તપના
દિવસોમા એક જ પદ ગણવું, બીજા વીશ દિવસોમાં બીજું
પદ ગણવું. એ રીતે વીશ જોળીએ (૪૦૦ દિવસે) વીશ
પદ પૂર્ણ કરવાં. દરેક પદની આગધના કરવાને સારી શક્તિ-
વાળાએ અડધે કરીને પ્રત્યેક પદની આગધના કરવી. એ
રીતે કરવાથી વીશ અડધે એક જોળી પૂર્ણ થાય, અને વીશ
જોળી આઠમે અડધે પૂર્ણ થાય. તેથી નીચે શક્તિવાળાએ
છઠ્ઠું કરવા, તેથી નીચે શક્તિવાળાએ અડધિદાર ઉપવાસ, તે
ન અને નો નિવિદાર ઉપવાસ, તે ન અને તો આરંભિત,

નીવી અને એકાસણાએ કરી આરાધવી. ૧ આચાર્ય પદ, ૨ ઉપાધ્યાય પદ, ૩ સ્થવિર પદ, ૪ સાધુ પદ, ૫ ચારિત્ર પદ, ૬ ગૌતમ પદ, ૭ તીર્થપદ એ સાત પદોમાં બની શકે તો જરૂર પૌષધ કરવો. આરાધનાના દિવસે બે વખત પ્રતિકંભણુ તથા ત્રણ વાર દેવવંદન અને બે વાર પડિલેહણુ અવશ્ય કરવું. તથા બ્રહ્મચર્ય જરૂર પાળવું. ભૂમિશયન કરવું. આખો દિવસ જે પદ ચાલતું હોય તેવું સ્મરણ કરવું. તપને દિવસે આરાધ્ય પદના જેટલા શુભ હોય તેટલા લોગસ્સનો કાઉત્સંગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરવો. તેટલા સાથીઆ, તેટલી પ્રદક્ષિણા તથા તેટલાંજ ખમાસમણાં દેવાં. તપ પૂર્ણ થયે ઉધાપન યથાશક્તિ અવશ્ય કરવું. વિશેષ વિધિ શુરુમહારાજ પાસેથી જાણી લેવી. વીશ પદનું શુભળું નીચે પમાણે છે.

	સા.	ખ.	લો.	ન.
૧ ઓં નમો અરિહંતાણું.	૧૨	૧૨	૧૨	૨૦
૨ ઓં નમો સિદ્ધાણું.	૩૧	૩૧	૩૧	૨૦
૩ ઓં નમો પવયણુસ્સ.	૨૭	૨૭	૨૭	૨૦
૪ ઓં નમો આચરિયાણું	૩૬	૩૬	૩૬	૨૦
૫ ઓં નમો ઘેરાણું.	૧૦	૧૦	૧૦	૨૦
૬ ઓં નમો ઉવન્ત્યાયાણું.	૨૫	૨૫	૨૫	૨૦
૭ ઓં નમો લોએ સગ્વસાહૂણું	૨૭	૨૭	૨૭	૨૦
૮ ઓં નમો નાણુસ્સ.	૫૧	૫૧	૫૧	૨૦
૯ ઓં નમો દંસણુસ્સ.	૬૭	૬૭	૬૭	૨૦
૧૦ ઓં નમો વિણુયમં પન્નસ્સ	૫૨	૫૨	૫૨	૨૦
૧૧ ઓં નમો ચારિત્તસ્સ	૭૦	૭૦	૭૦	૨૦

પ્રમાણે કરવાથી અડસઠ ઉપવાસ અથવા એકાસણું થાય છે. આ ઉપવાસ અથવા એકાસણું લગોલગ કરવા, અથવા શક્તિ ન હોય તો સંપદાએ પારણું કરીને કરવા. (સંપદા ૭ પદની ૭ અને આઠમા અને નવમા પદની સંપદા એકજ ગણવી) ઉપવાસ કરે તો એકાંતરા પછુ કરે. તેમાં પારણું બેસાણું કરવું.

ઉદ્યાપનમાં રૂપાના પતરા ઉપર સુવર્ણની લેખણ વતી પાંચ પરમેષ્ઠિનો મંત્ર લખીને જ્ઞાનપૂજા કરવી. અડસઠ અડસઠ ફળ, પુષ્પ, રૂપાનાણું, પકવાન વગેરે દોકવાં. શુરુ-પૂજા, સંઘપૂજા, સંઘવાત્સલ્ય કરવું. પોતપોતાની સંપદાએ શુભાણું ગણવું.

	સા. ખ. લો. નો.
(૧) નમો અરિહંતાણું.	૭- ૭- ૭- ૨૦
(૨) નમો મિત્રાણું.	૫- ૫- ૫- ૨૦
(૩) નમો આચરિયાણું.	૭- ૭- ૭- ૨૦
(૪) નમો ઉવજાયાણું.	૭- ૭- ૭- ૨૦
(૫) નમો લોએ સન્વસાદુણું.	૯- ૯- ૯- ૨૦
(૬) એમા પચ નમુકારો	૮- ૮- ૮- ૨૦
(૭) મન્વ પાવપણામણો.	૮- ૮- ૮- ૨૦
(૮) મગલાણુ ચ મન્વેમિં.	૮- ૮- ૮- ૨૦
(૯) પદમ દવઈ મગલં	૯- ૯- ૯- ૨૦

પ્રથમ પદના આત અશર માટે સાત ઉપવાસ કરવા. બીજાના પાંચ અશર માટે પાંચ ઉપવાસ કરવા. ત્રીજી રીતે આત પદ રૂપી રહેત સંપદાના અશરો પ્રમાણે ઉપવાસો કરાવે કરે. આઠમા અને નવમી સંપદાએ શક્તિ હોય તો

૧૭ ઉપવાસ એકી સાથે કરે અને શક્તિ ન હોય તો પહેલા આઠ કરી, પારણું કરે અને ફરી નવ ઉપવાસ કરે. દરેક પદ્મું ગુણુ એક એક લાખ ગણે અને જો આઠમી અને નવમી લેગી કરે તો એ જો પદ્મો લેગો એ લાખ જાપ કરે. પ્રથમ પદ્મો તપ કરે ત્યારે સાત દિન સુધી “નમો અરિહંતાય” નો એક લાખ જાપ કરે. એવી રીતે જો જો પદ્મો તપ કરે તે તે પદ્મો જાપ એક લાખ કરે અને જો શક્તિ ન હોય તો દરેક પદ્મું જો હજાર ગુણુ ગણે. જો અડસઠ ઉપવાસ અથવા એકાસણા ન કરી શકે તો તેણે નવ એકાસણાં લગોલગ કરવાં.

વર્ધમાન તપ ઝોળી કરવાની વિધિ

(૪)

આયંબીલવડે વૃદ્ધિ પામતો જે તપ તે આયંબીલ વર્ધમાન તપ કહેવાય છે. તેમાં ઉપવાસના આંતરાવાળા આયંબીલ એકથી આરંભીને સો સુધી ચઢતાં ચઢતાં કરવાં. એટલે કે પહેલું એક આયંબીલ પછી ઉપવાસ, પછી જો આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ, પછી ત્રણ આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ, પછી ચાર આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ, પછી પાંચ આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ કરવો. આ પાંચ ઝોળીઓ તો લાગટ કરવી. પછી છ આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ કરવો. વળી વિસામો લઈ સાત આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ કરવો. એમ ચઢતાં ચઢતાં એવટ ૧૦૦ આયંબીલ ઉપર ઉપવાસ કરવો. ત્યારે આ ઝોળી પૂરી થાય. એ પ્રમાણે સતત કરતાં ૫૦૫૦ આયંબીલ ને

૧૦૦ ઉપવાસ થાય. એટલે ૧૪ વર્ષ, ૩ માસ અને ૨૦ દિવસે સંપૂર્ણ થાય. આ તપનો વિધિ નીચે પ્રમાણે છે. બે ટંક પ્રતિકમણ, બે ટંક પરિલેહણ, ત્રણ ટંક દેવવંદન, ભૂમિશયન અને બ્રહ્મચર્ય આટલું તો જરૂર કરવું.

ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણું અથવા ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણું અથવા ૐ હ્રીં નમો તવસ્સ આ પદમાંથી ગમે તે પદની નોકારવાળી ૨૦ ગણવી. બાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ, બાર ખમાસમણાં, બાર સાથીયા, ૨૦ નોકારવાળી ગણવી. દુહાઓ નીચે પ્રમાણે છે.

(૧) ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણું એ પદથી ગુણાણું ગણે તો આ દુહો બોલી ખમાસમણાં દેવાં.

પરમ પંથ પરમેષ્ઠિમાં પરમેશ્વર લગવાન, આર નિરોપે ધ્યાઇએ, નમો નમો જિન લાણ. ૧.

(૨) ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણું એ પદથી ગુણાણું ગણે તો આ દુહો બોલી ખમાસમણાં દેવાં.

ગુણ અનત નિર્મળ થયા, સહજ સ્વરૂપ ઉત્તમ, અષ્ટ કર્મ મળ કાય કરી, લયે સિદ્ધ નમો તામ. ૨.

(૩) ૐ હ્રીં નમો તવસ્સ એ પદથી ગુણાણું ગણે તો આ દુહો બોલી ખમાસમણાં દેવા.

કર્મ ખપાવે ચીકણાં, ભાવ મળ્યા તપ વ્તાણ, પચ્ચામ લગ્ગિય ઉપરે, જવ જવ તપ ગુણ ખાણ.

આ ત્રણ નીતમાંથી ગમે તે એક નીતે અથવા એક પદનું ગુણાણું ગણે ખમાસમણાં દે અને કાઉસ્સગ્ગ કરે. વિદ્યાર વિધિ ગુરુગમથી વ્તાળી લેવી.

અક્ષયનિધિ (તાંબડીવત) તપની વિધિ

(૫)

(૧) અક્ષયનિધિ તપની શરૂઆત —આ તપની શરૂઆત એવી રીતે કરવાની હોય છે કે ભાદરવા શુદ્ધિ ૪ એટલે સવત્સરીના દિવસે આ તપના સોળ દિવસ પૂરા થવા લેઈએ. એટલે પાસખમણ-પંદરના ઘરની પહેલા એક દિવસ અગાઉ, પ્રાયઃ શ્રાવણ વદિ ૪ના દિવસે આ તપ શરૂ કરવો લેઈએ. પ્રવેશ કર્યા પછી બનતી શક્તિયે તેને પૂર્ણ કરવો લેઈએ. ચાર વર્ષ સુધી આ તપની આરાધના કરવાની છે. એકંદરે ૬૪ દિવસ સુધી અક્ષયનિધિ તપની આરાધના કરવી

(૨) પ્રવેશ દિવસની વિધિ:—એનાનો, ચાંદીનો કે કોઈપણ ધાતુનો કળશ, અથવા શક્તિ ન હોય તો માટીનો રંગબેરંગી ઘડો ન્યાં દરરોજ ક્રિયા કરવાની હોય તે સ્થાને ડાંગરની ઢગલી કરી તે ઉપર સ્થાપવો લેઈએ. ઘડાની ઉપર શ્રીકૃષ્ણ (નાળીએર) મૂકી બીલા કે પીળા રેશમી વસ્ત્ર વડે કુંભને બાંધી રાખવો. સોળ દિવસ સુધી આ ઘડાને સાચવીને રાખવાનો છે ન્યારે અમુદાયને માટે એક સ્થાપનાનો ઘડો લુહો રાખવો. તેની સમીપે બની શકે તો એણે દિવસ ધીનો અખંડ દીવો ગળવો અને તે ઘડાની આગળ સાગીઓ કરી શ્રી કલ્પસૂત્ર પઢરાવવું.

(૩) દરરોજની સામાન્ય વિધિ —સોળ દિવસ સુધી સવાર માંજ પ્રતિક્રમણ અને પરિલેહણ કરવું. જુમિ પર મંધારો કરવો. પ્રહાર્યનું પાત્રન કરવું. દેવપૂજા કરવી તથા દંડ દેવવંદન કરવું. દરરોજ ગુરુવંદન, વ્યાખ્યાન ધવણ,

વગેરે અવશ્ય કરવું. રોજ એકાસણાનું પચ્ચક્રખાણુ, કરવું. સંવત્સરીના દિવસે ઉપવાસનું પચ્ચક્રખાણુ કરવું. રોજ “ નમો નાણુસ્સ ” પદની વીશ નોકારવાળી ગણવી. સંપૂર્ણ વીશ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ કરવો. વીશ સાથીયા કરવા. દરરોજની ક્રિયા કયા બાદ એકેક પસદી ચોખા બદામ તેમજ રૂપાનાણું પોતાના ઘડામાં નાખવું, જેથી સોળમે દિવસે ઘડો ભરાઈ જવો લેઈએ. રોજ રૂપાનાણાથી જાન પૂજન કરવું.

(૪) આ તપને અંગે વિશેષ વિધિ:-તપના છેલ્લા દિવસે કુંભની સમીપે રાત્રિ બગરણુ કરવું. પૂજા પ્રભાવના વગેરે શાસનપ્રભાવનાના કાર્યો, ઠારા વિધિપૂર્વક અને યથાશક્તિ મુંદર ધર્મ પ્રભાવના કચ્વી લેઈએ. પારણાના દિવસે (ભાદરવા શુદ્ધ પાચમના) આ તપના ઉજમાણુરૂપ તર-ઘોડો ચઢાવવો લેઈએ. વરઘોડામાં પોતપોતાના મતના ઘડાને પુષ્પની માળા ખોંટાવી, શણગારી સૌભાગ્યવતી સીને માથે રાખવો વરઘોડાના દિવસે યથાશક્તિ કૃષ્ણ નૈવેદ્યના આગ ભરીને જીના માટે ગળવા. વરઘોડો જોગગર આવે એટલે કુંભવાળી બીજાએ ગાન પ્રદક્ષિણ કરી પ્રભુ પાસે કુંભ મૂકવો નૈવેદ્ય હાથ વગેરેના શાગ પાન પ્રમુ પાસે ધરવા. જાનના પુસ્તકને ગુરુમંત્રાનજ પાસે લઈ લઈ પચસાળી ગુરુપૂજન અને જાનાપૂજન રૂપાનાણાથી કરવું. તે દિવસે યથાશક્તિ ગાઈનિવાસન, પૂજન, પ્રભાવના વગેરે ગાયત્રી કરવું. રૂંદે જોગગરની પ્રભાવના માટે આ ગાયત્રી કરવાની ધર્મી આત્માઓની આવશ્યક કરજ છે.

ચૈત્યવંદનની વિધિ - (પ્રથમ હંરિયાવરી કરવી. પછી

૪૨૭૦ સંદિસહ ભગવન્ અક્ષયનિધિ તપ આરાધન નિમિત્તે
 ચૈત્યવંદન કરું ? ૪૨૭૧ કહી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.)
 શાસનનાયક સુખ કરણ, વર્દ્ધમાન જિનભાણ, અહનિશ
 ગોહની શિર વહુ, આણા ગુણમણિ ખાણ (૧) તે જિનવરથી
 પામીયા, ત્રિપદી શ્રી ગણધાર, આગમરચના બહુવિધ, અર્ધ
 વિચાર અપાર. (૨) તે શ્રી શ્રુતમાં ભાખીયાએ, તપ બહુ-
 વિધ સુખકાર, શ્રી જિન આગમ પામીને, સાધે મુનિ શિવ
 સાર. (૩) સિદ્ધાંતવાણી સુણવા રસિક, શ્રાવક સમકિત
 ધાર, ઈષ્ટ સિદ્ધિ અર્થે કરે અક્ષયનિધિ તપ સાર. (૪) તપ
 તો સુતમાં અતિ ઘણાં, સાધે મુનિવર જેહ; અક્ષયનિધાનને
 કારણે, શ્રાવકને ગુણ ગેહ. (૫) તે માટે ભવિ તપ કરો,
 એ સર્વ ઋદ્ધિ મળે સાર; વિધિશું એ આરાધતા. પામી
 જે ભવપાર. (૬) શ્રી જિનવર પૂજ કરો, ત્રિક ગુધે ત્રિકાલ,
 તેમ વળી શ્રુત જ્ઞાનની, ભક્તિ થઈ ઉજમાળ. (૭) પડિ-
 છમણાં જે ટંકના બાલ્યર્યને ધરીએ, જાનીની સેવા કરી,
 સેને ભવજળ તરીએ. (૮) ચૈત્યવંદન ગુલ બાવધીએ સ્તવન
 થોઈ નવકાર, શ્રુતદેવી ઉપાસના ધીરવિજય હિતકાર.
 (૯) પછી જ દિવિ કહીને નમુન્યુણ કહેવું. પછી જે બાવંતિ
 કહી નગોડહાત્ કહી નીચે પ્રમાણે સ્તવન કહેવું.

(લાવો લાવોને રાજ ગોંધા મૂળા ગોલી.) એ દેશી.

તપવર કીજેરે, અક્ષયનિધિ અભિધાને,
 સુખભર કીજે રે, દિન દિન ગડતે વાને. (એ આંકણી.)

પર્વ પવ્નસણ પર્વ શિરોમણિ, જે શ્રી પર્વ કહાય; માસ પાસ છડ
 દસમ દુવાલસ, તપ પણ એ દિન ધ્યાય. તપ૦ ૧

વાસુપૂજ્યસ્વામીની પૂજા કરવા પૂર્વકે સાત વર્ષ અને સાત માસ સુધી કરવો. એટલે કે-દર માસે જે દિવસે રોહિણી નક્ષત્ર હોય તે તે દિને ઉપવાસ, આયંજિલ કે નીવિ વિગેરે થી તપ કરવો. જે એક પણ રોહિણી નક્ષત્ર ભૂલી જવાય તો ફરીથી આરંભ કરવો. 'શ્રીવાસુપૂજ્યસર્વજ્ઞાય નમઃ' એ પદની ૨૦ નવકારવાળી ગણવી. સાં ખં કા. વિગેરે ૧૨-૧૨ ગણવા.

સિદ્ધિતપનો વિધિ

(૧૨)

પ્રથમ એક ઉપવાસ, પારણે બેસણું કરવું. પછી બે ઉપવાસ અને પારણે બેસણું. એ પ્રમાણે આઠ ઉપવાસ સુધી કરવું. તેનું શુણ્ણું નીચે પ્રમાણે:-૧ શ્રીઅનન્તજ્ઞાનસંયુક્તાય શ્રી સિધ્ધાય નમઃ' ૨ 'શ્રીઅન્તદર્શનસંયુક્તાય શ્રી સિધ્ધાય નમઃ' ૩ 'શ્રી અવ્યાખાધશુણ્ણસં શ્રી સિં નમઃ' ૪ 'શ્રી અનંતચારિત્ર સં શ્રી સિં નમઃ' ૫ 'શ્રી અક્ષયસ્થિતિ સં શ્રી સિં નમઃ' ૬ શ્રી અરૂપીનિરંજન સં નમઃ ૭ શ્રી અશુરહુશુણ્ણસં શ્રી સિં નમઃ અને ૮ શ્રી અનંતવીર્ય શુણ્ણયુક્તાય શ્રી સિદ્ધાય નમઃ [દરેક જોળીઓ તે તે પદની નવકારવાળી દરરોજ ૨૦-૨૦ ખં માંકાં ફળ વિગેરે ૮-૮]

વિમલેશ્વર-ચક્રેશ્વરીપૂજિતાય શ્રીસિદ્ધચક્રાય નમઃ ॥

શ્રી શ્રીપાલ ચરિત્ર

✽

લેઃ પૂજ્ય પંચાસૃત મહારાજશ્રી કનકવિજયતી ગણિવર.

✽

માલવ દેશમાં ઉલ્લસિની નગરી છે. ત્યાં પ્રજાપાલ રાજા રાજ્ય કરે છે. તે રાજાને સૌભાગ્યસુંદરી અને રૂપ-સુંદરી નામે બે પટ્ટરાણીઓ છે. સૌભાગ્યસુંદરી શૈવધર્મી અને રૂપસુંદરી જૈનધર્મી છે. બન્નેને એકેક પુત્રી છે. એકનું નામ સુરસુંદરી છે, અને બીજીનું નામ મદના-સુંદરી છે.

બન્ને યોગ્ય વયમાં આવતાં ઉપાધ્યાયની પાસે વિદ્યા શ્રદ્ધા કરે છે. મદનાસુંદરી જૈન ધર્મનું જ્ઞાન મેળવી વિનય, વિવેક અને આચિત્ય આદિ ગુણોથી સંસ્કારી થઈ. અને સુરસુંદરીએ શૈવધર્મનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું.

એક દિવસે, બન્ને રાજકુમારીઓ પોત-પોતાના વિદ્યા-ગુરુની સાથે રાજસભામાં આવી, અને પ્રજાપાલ રાજાને. એ બન્નેની છુપ્પિ, કલા, તથા સંસ્કારની પરીચા કરવા કહ્યું: ‘જોલો બેન પુણ્યથી મું મળે!’ તરતજ મદનાસુંદરીને ઉતાવળમાં જવાજ આપ્યો: ‘પિતાહ! ધન યોગન, દુઃશી-
૬

યારી, નિરોગી શરીર, અને ઇચ્છિત વસ્તુની પ્રાપ્તિ, આ બધું પુણ્યથી પ્રાપ્ત થાય છે.’

આ સાંભળી પ્રજાપાલ રાજા અને લોકો ખૂબ ખુશ થયા. ત્યારબાદ રાજાએ મદનાને આનો જવાબ પૂછ્યો. શાંત તેમજ વિવેકી મદનાએ કહ્યું. ‘પિતાજી! વિનય, વિવેક, સમાધિ તથા શીલથી પવિત્ર દેહ અને મોક્ષમાર્ગની આરાધના, આ સઘળું પુણ્યથી મળે છે.’ મદનાનો જવાબ, રાજા તેમજ ત્યાં બેઠેલા લોકોને ગમ્યો નહિ.

રાજાએ મુરમુંદરીને પૂછ્યું, ‘તારે કેવો વર જોઈએ છે?’ તે વેળા શંખપ્રરીનો યુવરાજ અરિદમન સભામાં મુરમુંદરીની સામે જ બેઠો હતો. રૂપવાન અને સુંદર એવા તેને જોઈને મુરમુંદરીએ કહ્યું, ‘પતાજી આપ સઘળા-યના વાંછિતને આપનાર કલ્પવૃક્ષ છે, અને આપનાજ અમે રૂપ ભોગવીએ છીએ.’ મુરમુંદરીનાં આ વચનોથી રાજા ખૂબ જ આનંદ પામ્યો. એટલે મુરમુંદરીએ કહ્યું. ‘આપની કૃપાથી આ સામે બેઠેલા રાજકુમાર મારો વર હો.’ રાજાએ તરતજ બન્નેનો વિવાહસંબંધ ત્યાં નક્ક કર્યો.

પ્રજાપાલે મદનામુંદરીને પૂછ્યું, ‘જોલ જોન, તારે કેવો વર જોઈએ છે?’ એટલે વિવેકી મદના લગ્નતથી મીન વ્યા, છતાં આગ્રહથી રાજાએ ફરીથી પૂછ્યું. એટલે એના જવાબમાં ગાળી મદનાએ કહ્યું. ‘પિતાજી! આપ વિવેકી જોવા છતાં, એટલા પાધાની વચ્ચે આવું અંગણ્ય મ પૂછે છે? કાગળ કે, ફરીન કન્યાઓ ‘આ મારો વર હો’ કેમ કહે નહિ, પણ મા-બાપ જે પતિ પસંદ કરે તે જ ફરીન પાધાઓને પ્રમાણ હોય છે. પિતાજી! આપની

પુત્રીને પતિ સાથે સંબંધ જોડવામાં માતા-પિતા દેવળ નિમિત્ત છે. જોવો વર્તમાન કાલે જેની સાથે સંબંધથી લેણ્ય છે તે પ્રાયઃ પૂર્વકાલના શુભાશુભ કર્મના યોગે બને છે. કન્યા પુણ્યશાળી હોય તો જરાબ કુળમાં આપી હોય છતાં મુખી થાય છે. અને જો પુણ્યહીન હોય તો સારા સ્થાને આપવા છતાં દુઃખી થાય છે, માટે સમજી જોવા આપે જોવો ગર્વ કરવો યોગ્ય નથી કે 'મારી જ કૃપાથી મુખ અને અવકૃપાથી દુઃખ મળે છે,' કારણ કે સદુ જોવો પોત-પોતાનાં પૂર્વકૃત શુભાશુભના યોગે વર્તમાનમાં મુખ-દુઃખને પ્રાપ્ત કરે છે.'

ધર્મશીલ મદનામુંદરીનાં વિવેકપૂર્વકના આ વચનો સંભળતાં પ્રજાપાલને રોષ ચઢ્યો. રોષથી ધમધમતો ગળ મદનાને પૂછે છે, 'ત્રીકરી ! જો એમ જ છે, તો તું આ બધા મુંદર વસ્ત્રો, અલંકારો પહેરી અત્યારે આનંદ કરે છે, જો કોના પ્રતાપે ?' જવાબમાં હસતાં હસતાં ધીર અને નુશીલ મદના વિનયપૂર્વક પિતાને કહે છે, 'પિતાજી ! મારા પૂર્વ જન્મના શુભ કર્મના યોગે હું આપને ત્યાં જન્મી છું. અને જોથી જ અત્યારે મુખ ભોગવી રહી છું. આપ મારા ઉપકારી છો, પણ પુણ્યથી જ આપ અને મુખમાં નથી શકો છો. મુર કે અમુર; રાત્ર કે ચક્રવર્તી, કાદનામાં પણ જો શક્તિ નથી કે પૂર્વકૃત શુભાશુભ કર્મનાં પરિણામને નિષ્ફળ બનાવી શકે.'

મદનામુંદરીના આ જવાબથી પ્રજાપાલનો રોષ વધ્યો. એનાં મુખ પર તાલાશ આવી. ભૂકુટી ઉઘ્ર બની. એને મનમાં લાગી આવ્યું કે, 'આ હોદ્દાદી મદનાએ આટલા બધા

લોકોની વચ્ચે મને હલકો પાડ્યો. મદના માફ કર્યું કાંઈ જ માનતી નથી.’ આમ રોપથી ખિન્ન થયેલા રાજાને સલામમાં બેઠેલા લોકોએ કહ્યું, : સ્વામિન્ ! આ નાદાન મદના કાંઈ સમજતી નથી. આપે એનાં વચ્ચેનો સ્કેન્ડલ પણ વિચાર કરવા જેવો નથી. આપ જ આ જગતમાં કલ્પવૃક્ષ સમાન ઇચ્છિત આપનાર છો. અને આપ જેના પર રોપાયમાન થયા હો, તેના માટે થમ જેવા લયંકર છો.’

આ સાંભળી મદનાસુંદરી પિતાને ફરીથી કહે છે; ‘પિતાજી ! આ લોકો કેવળ સ્વાર્થના યોગે આપની સમક્ષ આમ જૂઠું બોલે છે, જે આપની કૃપાથી સુખ મળતું હોય તો આપની સેવા કરનારા સેવકો બધા જ સુખી કેમ નથી ? માટે આપે જે મને પતિ માટે પૂછ્યું તેના જવાબમાં મારે એજ કહેવાનું કે—‘આપને જે યોગ્ય લાગે તે પતિ મારા માટે હો !’ પણ જે માફ પુણ્ય જતનું હશે, તો નિર્ગુણ પણ પતિ ગુણવાન બનશે, અને હું પુણ્યદીન હર્ષશ તો ગુણવાન પણ મારે માટે નિર્ગુણ બનશે.’

મદનાનાં આ શબ્દો સાંભળી, કોપથી ધમધમતો પ્રજાપાત્ર ખૂળખૂળ અકળાઈ ઉઠ્યો. મંત્રીઓ અવસર લેઈ રાજસભા બચ્ચાસન કરી, અને મંત્રીની સાથે રાજા રવવાડી માંડે નગર બહાર ગયા.

૨

મિત્રદેશમાં અંબા નામે નગરી હતી. તે નગરીમાં સિંહાસન સજ્જ રાજા હતા. તે રાજાને કમલપ્રભા નામે પત્ની હતી. સિંહાસન સજ્જ રાજાને મોટી વયે કમલપ્રભાની કુલ સુત્ર થઈ. રાજાસહજીનું પાલન કરનાર રાજાથી તે પાલન

કુ નામ શ્રીપાળ પાડ્યું. પાંચ ધાવમાતાઓથી લાલન-
પાલન પામતો શ્રીપાળ ત્યારે જો વર્ષનો થયો ત્યારે
સિંહરથ રાજ અકસ્માત ચૂનરાગથી મૃત્યુ પામ્યો.

મતિસાગર મંત્રીએ બાળક શ્રીપાલને રાજગાદી પર
સ્થાપ્યો, પણ સિંહરથના ભાઈ અજિતસેને અંપાને ઘેરી
લીધી, અને રાજ્યના બધા માણસોને ફોડી નાંખ્યા. જેથી
બાળક શ્રીપાલનો જીવ બચાવવા રાજમાતા કમલપ્રભા
અપાનગરીમાંથી રાતોરાત એક દાસી સાથે નાસી છુટ્યા.
આ પણ કમની લીલા છે. એક વખતે જેનો પડ્યો બોલ
વધાવી લેવા એકઠો દાસ-દાસીઓ હાજર રહેતા તે રાજ-
માતા, ઘોર જંગલમાં રાત્રીના સમયે રાજકુમારને કેડે
બેસાડી રસ્તો કાપી રહ્યા છે. કાંટા પથરાઓથી દુર્ગમ
જંગલના રસ્તામાં રાજમાતા યાદે છે, બાળક કંટાળે છે,
છતાં ધીરજથી તેઓ આગળ વધતા રહ્યા.

ઝોટલામાં સવાર થયું. અને સાતમે સુવાન વયના
કોડીયા માણસોનો સમુદાય રાજમાતાને મળ્યો. તેઓના
પૃથ્વીથી કમલપ્રભાએ બધું વૃત્તાંત તે લોકોને કહ્યું. ઝોટ-
લામાં અજિતસેને મોઢલેલા ઝેનિકો કમલપ્રભાની પૂંઢે ત્યાં
આવ્યા. કોડીયા માણસોએ જો લોકોને પાછા કાઢ્યા. એ
સાતમે માણસોની સાથે દરતાં-દરતા કમલપ્રભા ઉન્નયિની
નગરીમાં આવ્યા.

કોડીયા માણસોના પરિચયથી શ્રીપાલના શરીરે કોઠ
નીકળ્યો. એ રોગના ઉપચારને માટે કમલપ્રભા કોથાંબી
નગરીમાં પ્રસિદ્ધ વૈદને મળવા ગયા અને સાતમે કોડી-
યાઓ દેશ પરદેશમાં ફરવા નીકળ્યા. પછી દરતાં-દરતાં

તેઓ ઉજ્જયિનીમાં આવ્યા અને શ્રીપાલકુમારને ખચ્ચર પર બેસાડી તે લોહો તેમની સેવા કરતાં કરતાં નગરીમાં ફરી રહ્યા છે.

૩

પ્રજાપાલ રાજા, પોતાના પરિવારની સાથે ઉજ્જયિનીની બહાર રાજસ્થેથી જઈ રહ્યા છે, એવેળા ઉંબરોનું ટોળું રાજાની સામે આવે છે. રાજા મંત્રીને કહે છે; ‘સામેથી જે કોઈ આવતું હોય તેને બીજા રસ્તે જવાનું કહો.’ મંત્રીએ ટોળાની પામેથી બધા સમાચાર મેળવી, રાજાને બીજા રસ્તે વળવાનું કહ્યું. એટલામાં એ ટોળાના માણસો રાજાની નજીકમાં આવ્યા, તેમાંથી ગલિતાંશુલિ નામનો સરદાર આવી, રાજાને કહે છે; ‘સ્વામિન! અમે દેશ-પરદેશમાં ફરીને અહિં આવ્યા છીએ. અમારા રાણાને માટે એક રાણી જોઈએ છે. અમે તમારી કીર્તિ સાંભળીને તમારી મમતા તે માટે પ્રાર્થના કરવા આવ્યા છીએ.’

આ સાંભળી મંત્રીએ કહ્યું; ‘ભાઈ! આવા કોઠીયાને કોઈ પોતાની દીકરી આપે ખરો કે?’ જવાબમાં ગલિતાંશુલિ બોલ્યો, ‘મંત્રીશ્વર! અમે તો સાંભળ્યું છે કે-માલવદેશના રાજા કોઈની પ્રાર્થનાનો ભંગ કરતા નથી, માટે અમે વિનંતિ કરીએ છીએ કે, ‘કોઈ દાસીની કે વિદ્યાગિનીની કન્યા હોય તો અમારા ગણને આપો, એટલે અમારે ધન થયું.’ પ્રજાપાલે આ માલવગણ જ તેને જવાબ આપ્યો. ‘તમારે જે જોઈએ છે તે ન આપીશ, તમે ગજા મહેલમાં આવજો.’

રાજા રવચારીએથી પાછો ફર્યો તેને નડી કર્યો. ‘મદનાએ જગમગમાં મારું આજે અપમાન કર્યું છે. એથી

એ ઉદ્ધત મદનાને બરોબર બબર પાડી દઉં.' રાજમહેલમાં આવી રાજાએ તરત જ મદનાને બોલાવી, અને ગુસ્સામાં કહ્યું, 'જો હજી પણ મારી કૃપાથી સુખ છે, એમ તું માનતી હો, તો તને કોઈ રાજકુમારની સાથે પરણાવી હું સુખી કરું. બાકી, જો કર્મને જ માનતી હો તો, હંતારા કર્મથી આ કોલીયો આવ્યો છે. એની સાથે તું પરણી લે. મારે હવે બીજું કંઈ તને કહેવાનું નથી.'

મદનામુંદરી હસતાં હસતાં બોલ્યા; 'પિતાજી! મારા કર્મમાં જે હશે તે મારે પ્રમાણ છે.' આમ કહી મદનાએ તે ઉંબર રાણાનો હાથ, પોતાના હાથમાં લીધો. તરત જ ત્ય તે બન્નેનું પાણિગ્રહણ થઈ ગયું. રાજ કુટુંબમાં આ બનાવથી ખુબજ બળબળાટ થયો. મદનામુંદરીના માતા રૂપમુંદરી, પોતાના ભાઈના ઘેર ચાલ્યા ગયા. મદનામુંદરી ઉંબર રાણાની સાથે નગરીના રાજસ્તા પરથી નીકળી તેમનાં આવાસમાં આવ્યા.

સમસ્ત ઉજ્જયિનીમાં આ એક જ વાત ચર્ચાઈ રહી. કોઈ મદનામુંદરીની ઉદ્ધતાઈને વખોડે છે. કોઈ રાજના અવિચારી કાર્યની નિંદા કરે છે. કેટલાકો મદનાની માતા રૂપમુંદરીની નિંદા કરે છે. તેમજ કેટલાક લોકો જૈન ધર્મની પણ નિંદા કરી રહ્યા છે.

બરેબર અજ્ઞાન લોકોને સારસારનો વિવેક હોતો નથી.

૪

રોત પડવા આવી. વાતાવરણમાં ચૂન્યના પથરાઈ. વેળા ઉંબર રાણાએ મદનાને કહ્યું; 'ચાલી રાજકુમારી! કોપના આવેશમાં અંધ બનેલા રાજાએ આ અકાર્ય કર્યું છે.

હજી કાંઈ બગડયું નથી, માટે કોઈ ઉત્તમ રાજકુમારની સાથે પરણી તમારાં આ સુંદર શરીરને સંરક્ષણ કરો. નહિતર મારા સંગથી તમારી કંચન જેવી કાયા રોગી બનશે.’

મદનાસુંદરીનાં વજ્ર જેવાં કઠણ હૃદયમાં પણ ઉગર રાણાનાં આ શબ્દો, આઘાત ઉપજાવનારાં નીવડ્યાં. એમની આંખોમાંથી આંસુઓની ધાર વહેતી થઈ. તેમણે શાંત પણ મક્કમ અવાજે ઉગરરાણાને કહ્યું; નાથ ! આપ મને બીજું બધું કહી શકો છો, પણ ફરીથી આવાં પાપવચનો મને નહિ કહેતા. એકતો અમારો સ્ત્રીજન્મ, પાપના યોગે મળે છે. અને આ જન્મમાં અમારામાં શીલ ન હોય તો એના જેવી અધમતા બીજી કઈ હોઈ શકે ? શીલ એ જ અમારું સર્વસ્વ છે. એથીજ મારે માટે મરણ પર્યંત આપ આશ્રય છો. માફ જે થવાનું હોય તે થાય પણ આમાં સ્થેજ પણ ફેરફાર નથી.’

મદનાસુંદરીની દૃઢતા, પવિત્રતા તેમજ ઉત્તમતાથી ઉગરરાણો ખૂબ જ આનંદ પામ્યો. બીજો દિવસે મદનાસુંદરી, ઉગરરાણાની સાથે ભગવાન શ્રી કૃષ્ણદેવસ્વામિનાં મંદિરે દર્શન કરવા ગયા. ત્યાંથી તેઓ આચાર્યમહારાજ શ્રી સુનિચંદ્રમુરિચને વંદન કરવા ઉપાશ્રયમાં ગયા. તે વેળા આખ્યાન ચાલી ચ્યુ હતું, આખ્યાન પૂર્ણ થયા પછી આચાર્ય મહારાજને મદનાને પૂછ્યું : ‘વત્સ !’ ઉત્તમ લક્ષણથી સુક્ષ્મ આ કોણ ભાવ્યગાત્રી છે ?

જવાબમાં મદનાસુંદરીએ બધું વૃત્તાંત કહી ગંભીરપણે. અને તેને આચાર્ય મહારાજને કહ્યું; ‘ભગવત્ ! મને બીજું કંઈ જ હુખ નથી, પણ લોકો આ નિમિત્તે જેન

ધર્મની જે નિંદા કરીરહ્યા છે, એતું નિવારણ થાય એવો ઉપાય આપ કરમાવો !' આચાર્ય મહારાજે જવાબમાં કહ્યું : 'રાજકુમારી ? તું શાણી તેમજ વિવેકી છે. તું જાણે છે કે, જૈન સાધુઓ સાવધ ઉપાય ન કહી શકે, પણ શ્રી નવપદ લગવંતનો આરાધના કરવાથી બધાં વિધ્નો રાખી જશે.'

આચાર્ય મહારાજના ઉપદેશથી મદનમુંદરી તેમજ ઉંખરરાણાએ શ્રી નવપદની આરાધના આત્મો રુદિ ૭ થી શરૂ કરી. આયંબીલની તપશ્ચર્યાથી ઉંખરરાણાના આત્મામાં નિર્મળતા પ્રગટી. શ્રી સિદ્ધચક્રનાં સ્નાન જલના પ્રભાવે તેમનાં શરીરનો કોઈ ગોઠો થયો. નવ દિવસોમાં એ મૂળધી ગમી ગયો. ઉંખર રાણાની સાથેના આત્મસો કોટીયાઓનો રોજ પણ શ્રી નવપદ લગવંતના પુણ્યપ્રભાવે મૂળધી આવ્યો ગયો.

એક અવસરે ઉંખરરાણો અને મદનામુંદરી જિનમ દિર-માથી બહાર નીકળ્યા, એટલામાં સામેથી પોતાના માતૃશ્રી કમલપ્રભાને ઉંખર રાણાએ જોયા. જોતાની સાથે તેઓની આંખોમાં હર્ષનાં આંસુ ઉભગયાં. તેઓ જોડ્યા : 'અહો આજે વાદળ વિના એધટ્ટિ થઈ,' આમ કહીને તેમણે માતાના ચરણોમાં પોતાનું માથું મૂક્યું. મદનામુંદરી પણ પોતાના સાસુને બહુમાનપૂર્વક નમી પડ્યા. પોતાનાં પુત્રનું શરીર કંચન જેવું નિર્મળ લેઈ માતાને ખૂબ જ આનંદ થયો.

શ્રીપાલકુમારે માતાને કહ્યું : 'આ બધો ઉપકાર આ તારી વહુનો છે ' એ આંખળી મદનાજે કહ્યું : 'માતાહ ! શ્રી નવપદની ઉત્તમ આરાધનાનો આ પ્રતાપ છે, અને

શુભહારાજનો આ ઉપકાર છે'. આ સાંભળી માતા કેમળ-
પ્રભા ખૂબ હર્ષ પામ્યા. તેમણે કહ્યું, 'વત્સ ! કૌશાંબીમાં
ગયા પછી ત્યાં તારા બધા સમાચાર વિસ્તારથી જાણ્યા,
તેથી હું તરત જ અહિં આવી ' આમ કહી માતાએ પુત્ર
તેમજ પુત્રવધૂને આશીર્વાદ આપ્યા.

એક દિવસે શ્રીપાલકુમાર પોતાની માતાજીની સાથે
જિનમંદિરમાં ચૈત્યવંદન કરતા હતા. મદનાસુંદરી કુમારની
પાછળ બેઠા હતા. તે અવસરે મદનાસુંદરીની માતા રૂપસુંદરી
મંદિરમાં દર્શન કરવા આવ્યા. દર્શન કરી પાછા વળતાં
માતાની દષ્ટિ કુમારની પાછળ બેઠેલી પોતાની પુત્રી મદના-
સુંદરી પર પડી તરતજ તેમને ખૂબ જ ફોલ થયો. માતાને
એ વિચાર આવ્યો, 'શાળી અને ધર્મશીલ મદનાએ આ શું
કર્યું ? કોઢીયાની સાથે પાણિગ્રહણ કરી એણે આ કોઈ
બીજા પુરુષને સ્વીકાર્યો લાગે છે. હા, મારી મદનાએ જરૂર
રીની માર્ગનો ત્યાગ કર્યો !'

આમ વિચારતાં રૂપસુંદરીની આંખોમાં આંસુ ભરાઈ
આવ્યા. પ્રભુજીની મન્મુખ ચૈત્યવંદન કરતા-કરતાં મદના-
સુંદરીની દષ્ટિ એ બાળુ ગઈ. માતાના હૃદયમાં રહેલા દુઃખ-
ને તેઓ જાણી ગયા. ચૈત્યવંદન પૂર્ણ કરી બધા પોતાના આવા-
સમાં આવ્યા. ત્યાં કુમારની માતા કેમલપ્રભાએ રૂપસુંદરીને
શ્રીપાલકુમારનો બધા પૂર્વ વૃત્તાત વિસ્તારથી કહી મંભળા-
વ્યો. આ મામળા રૂપસુંદરીને અતિશય આનંદ થયો. મદના-
સુંદરીએ પોતાની માતાને કહ્યું, 'માતાજી ! તારી દીકરી થઈને
હું આવું અકાર્ય કરું એ બને કે ? મૂર્ખ દેહાચ પશ્ચિમમાં બેઠે,
પણ મેં જ ધર્મને જાળવનારી તારી દીકરી આવું અકાર્ય ન

જ કહે. શ્રી નવપદછ લગવંતના પ્રભાવથી તારા જમાઈનો રોગ ગયો અને તેઓ નિરોગી થયા છે.' મદનાનાં વિનય પૂર્વકનાં વચનો સાંભળી રૂપસુંદરીનો આત્મા પ્રસન્ન થયો.

મદનાના મામા પુણ્યપાલને આ સમાચાર મળ્યા. તેઓ શ્રીપાલકુમાર તેમજ મદનાને મહોત્સવપૂર્વક પોતાના આવાસમાં લાવ્યા. શ્રીપાલકુમાર ત્યાં દોશુંદક દેવની જેમ સુખે ભોગવી રહ્યા છે.

એક અવગરે, મહેલના ગોખમાં શ્રીપાલકુમાર અને મદના જોડા હતા. તેટલામાં નગરમાં ફરવા નીકળેલા પ્રજાપાલ રાજાની દૃષ્ટિ ગોખ પર પડી. કુમારની સાથે જોડેલા મદનાસુંદરીને જોતાં જ પ્રજાપાલ રાજાને વિચાર આવ્યો. 'હા, મારી મદનાએ જરૂર મારા કુલને મહીન કર્યું. એક તો કોપમા આંધળા બનીને મેં અયોગ્ય કર્યું, અને કામમાં અંધ બની મદના આ દોષ ણીજ પુરવને લઈને રહી છે. ખરેખર કોપ અને કામની અધના બચંકર છે.' આમ વિચારતાં પ્રજાપાલ રાજા અકાચે ઉઠ્યો. મોત સુખ પર વિવાદની છાયા ફરી વળી.

રાજાના વિવાદને લાગી પુણ્યપાલ ન તજ નીચે આવ્યા, અને રાજાને પોતાના આવાસમાં માનપૂર્વક લઈ ગયા ત્યાં પુણ્યપાલે વિસ્તારથી બધું વૃત્તાંત કહી સુંબાર્યું અને કહ્યું: 'સ્વામિન! પર્મદીવ મદનાની પુણ્યપદ્મી અને શ્રી નવપદછના પ્રભાવે જમાઈનો રોગ ગયો તે. આ આપના જમાઈકુબરરાજા સિંહચંદ્રરાજાના પુત્ર શ્રીપાલકુમાર છે. અને એમની માતા કમલપ્રભા એ કોંકણના રાજા વલ્લભાદિત્યના નાના

ળેન થાય. 'આ બધું જાણીને પ્રજ્ઞપાલ રાજા શરમાઈ ગયા. તેમણે મદનાને કહ્યું; 'વત્સે ! તું ધન્ય છો, તું જ તત્ત્વની યથાર્થ જ્ઞાતા છો, તેં મારા કુલને અજવાળ્યું, અને જેન ધર્મની તેં અનુપમ પ્રભાવના કરી, ખડેન ! અજ્ઞાનથી ઘેરાયેલા અને અહંકારથી વિવેક રહિત ખની મેં તારો જે અપરાધ કર્યો છે તેને તું ખમજો !'

મદનામુંદરી લજ્જાથી નમ્ર બની આ બધું સાંભળી રહ્યા. ખૂબ જ વિવેકપૂર્વક જવાબ આપતાં તેમણે કહ્યું—'પિતાજી ! આપ મારા ઉપકારી છો, આપે આ વિષે સહેજ પણ જોદ ન કરવો. જે કાંઈ આ બન્યું છે તે કર્મના યોગે જ બન્યું છે, માટે કોઈએ એમ ગર્વ ન કરવો જોઈએ કે 'મેં' આમ કર્યું' અને મારું ધારેલું થયું.' કારણ કે, દેવ, દેવેન્દ્રોએ કરેલું પણ કર્મના યોગે વિપરીત બને છે, માટે પિતાજી ! શ્રી જિનેશ્વર દેવે કહેલાં ઉત્તમ તત્ત્વોને આપ મમજો ! અને જન ધર્મને અંગીકાર કરો. 'મદનાની આ વાત સાંભળી જેન ધર્મ પ્રત્યે રાજાને પ્રેમ થયો, અને તેણે જેન ધર્મ સ્વીકાર્યો.

ત્યારબાદ રાજાએ શ્રીપાલકુમાર તેમજ મદનામુંદરીને હાથી પર બેસાડી પોતાના રાજમહેલમા પ્રવેશ કરાવ્યો. તે વેળા ઉજ્જયિની નગરીના લોકો મદનામુંદરીની, શ્રીપાલ કુમારની, તેમજ જેન ધર્મની, અનેક મુખે પ્રશંસા કરતા ચાલતા નથી. આમ ચોમેર જેન ધર્મની અનુપમ પ્રભાવના ખૂબ ખૂબ વિસ્તારને પામી.

ધન્ય મદનામુંદરીની દૃઢતાને !

૬

એક અરબરે શ્રીપાલકુમાર રથવાડીએથી ફરીને પાછા

આવ્યા. તે વેળા કુમારનાં મુખ પર વિવાદ લેઈ માતા ક્રમલપ્રભાએ કુંવરને હેતુપૂર્વક તેનું કારણ પૂછ્યું. જવાબમાં શ્રીપાલે માતાને કહ્યું: 'માતાજી, આજે નગરીમાં ફરતાં મેં લોકના મુખેથી જે સાંભળ્યું તેથી મને દુઃખ થયું છે. માતાજી ! હું તારા નામથી કે મારા પિતાનાં નામથી અહિં ઓળખાતો નથી પણ પ્રજાપાલ રાજાના જમાઈ તરીકે ઓળખાઉં છું. આ મને હીણું લાગે છે, માટે હું અહિંથી નીકળી પરદેશ જવા ઇચ્છું છું.'

માતાએ આ સાંભળી, કુંવરને પરદેશ નહિ જવા ધણું સમજાવ્યા, છતાં શ્રીપાલકુમારે માતાને વિનયપૂર્વક પોતાનો નિશ્ચય કહી દીધો. માતાએ કહ્યું: 'હું પણ તારી સાથે આવું.' જવાબમાં કુમારે માતાને કહ્યું: 'માતાજી પરદેશમાં તમને અનુકૂળતા નહિ રહે. તેમજ તમારી સાથે હું સ્વતંત્ર રીતે ગમે તે સ્થાનમાં નહિ ફરી શકું. આપ અહિં રહો. અને વડું તમારી બહુમાનપૂર્વક મેવા કરો.' મદનાસુંદરીએ પણ પતિની આજ્ઞા માથે ચડાવી. જતી વેળાએ ક્રમલપ્રભાએ શ્રીપાલકુમારને આગ્રીવાદ આપ્યા. અને કહ્યું: 'વત્સ ! તારા માર્ગનું મંગળ હો. તારા શેષને માટે હું શ્રીનવપદ ભગવંતનું હૃદયેશ્વરમણ કરતી નીચા.'

મદનાસુંદરી પણ પતિને કહે છે. 'સ્વામિન્ ! હું પણ આપના દૃષ્ટ્યાણુને માટે શ્રીશિવચક્રાનું પવિત્ર સ્મરણ હૃદયેશ્વરીય. આપ માત્ર શ્રી અરિન્દ્રદેવ આદિ નવપદ ભગવંતને ગનતી કહિ બુદ્ધિ નહિ. તેમજ આપના માતાજીને આપ યાદ કરતા રહે. અને કોઈ વેળા આ આપની દાસીને પણ યાદ કરે.' !

આ રીતે શ્રીપાલકુમારે સારા મૂહર્તે ઉજ્જયિનીથી પ્રયાણ કર્યું, તેઓ ગામ, શહેર, જંગલ, પહાડ, તેમજ નદી, નાળાં લંઘતાં આગળ વધતા રહ્યા. કેવળ પુણ્યની સહાયથી શ્રીપાલકુમાર જ્યાં જાય છે, ત્યાં અનેક પ્રકારની અનુકૂળતાઓ પ્રાપ્ત કરતા રહે છે. રસ્તામાં કુમારને જલતરણી અને શાસ્ત્રનિવારિણી-ઓપધિઓ પ્રાપ્ત થઈ. અને સુવર્ણ-સિદ્ધિ એમના પ્રભાવે સિદ્ધ થતાં, સાધકે તેઓને અનિચ્છા છતાં આગ્રહ કરી, સુવર્ણ આપ્યું. આ રીતે કરતાં તેઓ ભરૂચ શહેરમાં આવ્યા.

કોગાંળીનો ધનકુળેર વ્યાપારી ધવલશેઠ ૫૦૦ વહાણોમાં માલ ભરીને ભરૂચ આવ્યો છે. તેણે ખૂબ કમાણી કરી છે. નવા કરીયાણાઓથી વહાણો ભરી દરીયામાર્ગે તેણે આગળ પ્રયાણ આરંભ્યું છે. પણ તેના વહાણો દરીયામાં સ્થંભી ગયા હોવાથી ચાલતા નથી. પણ શ્રીપાલકુમારે શ્રીનવપદ ભગવંતના પ્રભાવથી ધવલનાં વહાણો ચાલતા કર્યા. અને ત્યારબાદ ધવલની સાથે શ્રીપાલકુમાર ભર્ગર-ફેલ આવ્યા.

ત્યાં ધવલે નગરના માણસોથી છોડાવી કુમારે મહાકાલ નગરને જીતી લીધા. રાજાએ પાતાની પુત્રી મહાનગેના શ્રીપાલને પગપાવી. ત્યાંથી ધવલની સાથે શ્રીપાલકુમાર રત્નકીપ આવ્યા.

રત્નકીપમા રત્નગચ્ચા નગરી છે. તે નગરીમા કનક-કેતુ રાજા છે. શ્રીપાલકુમાર તે નગરીમા જઈ શ્રી મહાભદ્રેવ સ્વામીનાં દેગચરના ઠંઠ ઉગાડે છે. રાજા કનકકેતુને પાતાની પુત્રી મહાનગેના શ્રીપાલને પગપાવી. તે નગરીમા રી

શ્રીપાલકુમાર અનેક સુખો ભોગવે છે. ત્યાં ધવલ રાજના શુન્હામાં આવ્યો છે. અને શ્રીપાલકુમાર ધવલને કૃપાથી ઊડાવે છે.

ત્યાંથી નીકળી શ્રીપાલકુમાર દરીયામાર્ગે આગળ વધ્યા. ધવલ શેઠ વહાણમાં જોકે-જોકે કુમારની સુંદર સ્ત્રીઓ, ઋષિ, વૈલવ બધું જોઈ ઇર્ષ્યાથી બળતો રહે છે. શ્રીપાલકુમારને મારી, તેમની સંપત્તિ લઈ લેવાની દુષ્ટ વૃત્તિ તેનાં પાપી હૃદયમાં જાગે છે. એક રાત્રે શ્રીપાલકુમારને દુષ્ટ હેતુપૂર્વક જોલાવી ધીરે રહી. કુમારને દરીયામાં તેને નાખી દીધા. પણ નવપદ્મના પ્રભાવે કુમાર, મગરમંચની પીઠ પર પડ્યા. અને દરીયામાં આગળ વધતા તેનો કોંકણ દેશમાં થાણા નગરીના કિનારે આવ્યા.

થાણા નગરીના વસુપાલ રાજાએ જ્ઞેશીના વચન પ્રમાણે શ્રીપાલકુમારની સાથે પોતાની પુત્રી મદનમંજરીનું પાતિ-મહાલુ કરાવ્યું. અને વસુપાલ રાજાની ગજનભામાં શ્રીપાલકુમારે ગૌરવભર્યું સ્થાન મેળવ્યું. જરેખર પુત્રનો પ્રભાવ અજળ છે.

આ જાણુઃ પાપી ધવલે શ્રીપાલકુમારને દરીયામાં નાખીને પોકો મૂકવા માંડી. શ્રીપાલકુમારની જન્મે જન્મે પતિના અચાનક દરીયામાં પડવાથી ખૂબ જ ચોંટાટલ જાની. પણ નવપદ્મના પ્રભાવે શ્રી સુદેવરી દેવીની પ્રગટ મર્મ તે જન્મેને આસ્વાસન આપ્યું. અને ધવલને પણ સિદ્ધા કરી. ભવિત્વ-તાના મોટે ધવલના વહાણે થાણાના કિનારે આવી પહોંચ્યા.

ત્યાંથી પચ્ચી ઉતરી, ધવલ સીમા નજરઆમાં આવ્યા. પણ ત્યાં શ્રીપાલકુમારને જોઈ, તેનાં પેદમાં તેલ દેવાનું કાંઈ

માતા ત્યાં આમ કહે છે, એટલામાં બારણે ઉઠેલા શ્રીપાલ મહારાજ મદનનાં બારણાને ટકેરા મારતાં બોલ્યા; 'માતાજી બારણું ઉઘાડો.' કમલપ્રભાએ તરત જ બારણું ઉઘાડ્યું. શ્રીપાલ મહારાજને લેઈ માતાનું દૃઢ્ય સ્નેહથી ભરાઈ આવ્યું. મદનાસુંદરી પણ પતિનાં દર્શનથી અતિશય આનંદ પામ્યા.

શ્રીપાલમહારાજ, મદનાસુંદરીનાં હૃદયની ધર્મશ્રદ્ધા લેઈ-સંલગ્ની પરમ પ્રમોદ પામ્યા, અને માતાજીનાં ચરણોમાં નગી, તેમણે પોતાનો બધો વૃતાંત કહી સંલગ્નાવ્યો. ત્યારબાદ, શ્રીપાલ મહારાજ માતા તેમજ મદનાસુંદરીને આકાશમાર્ગે નગરીની બહાર પોતાના પરાવમાં લાવ્યા.

શ્રીપાલ મહારાજની આઠે ઝીણો પોતાના સાથ કમલપ્રભાનાં ચરણોમાં બહુમાનપૂર્વક નગી પડી. સામુએ વહુઓને દૃઢ્યના વાત્સલ્યપૂર્વક પ્રેમાળ આશીર્વાદ આપ્યા. બાદ મદનાસુંદરીને આઠે વહુઓએ ચરણોમાં પડી, વંદન કર્યું.

નગરમાં પ્રજાપાલ રાજાને સમાચાર મળ્યા કે, 'દોઢ મદન રાજાએ પોતાની વિશાલ સેના સાથે નગરને ઘેરી લીધું છે.' આથી લયબીત રાજાએ મંત્રીઓની સાથે વિચાર કરી, શ્રીપાલ મહારાજની પાસે દૂતદાગ ચરણાવતિ માંગી, શ્રીપાલ મહારાજએ પણ એના જવાબમાં પ્રજાપાલ રાજાને દૂત દ્વારા સંદેશો મોકલ્યો; 'જે તમે ખબા પર કુદાડો મૂકી, તમારા પરિવારની સાથે અમારી છાવણી પર આવો નો તમારી સાથે અમારે સુદ કરવું નથી.' "

બીજે દિવસે સ્વવારે પ્રજાપાલ રાજા, મંત્રી, સામંતઆદિ

પડી. ધૂસડે ધૂસડે રોતી સુરસુંદરીને, માતાએ આશ્વાસન આપ્યું, તે વેળા વાતાવરણમાં ગંભીરતા વ્યાપી ગઈ. તેમજ નાટકના આનંદ કરતા લોકોનું ચિત્ત સુરસુંદરીની આસ્થિતિથી અતિશય ખિન્ન બન્યું.

અવસર મેળવીને રાજાએ સુરસુંદરીને બધો વૃતાંત પૂછ્યો; જવાબમાં લજ્જતી જમીન પર દષ્ટિ નાંખીને સુરસુંદરીએ પોતાની કથા આ પ્રમાણે કહેવા માંડી—

‘પિતાહ! મહોત્સવપૂર્વક આપે મને શંખપુરીના યુવરાજની સાથે પરણાવીને જમાઈની સાથે ઠાઠથી મને વિદાય કરી. એ વેળા નગરીના લોકો ભારી, આપની, મારા માતાની, ઉપાધ્યાયની તેમજ આપના જમાઈની પ્રશંસા કરતાં થાકતા ન હતા, હું પણ ભારી હું શીયારીના ગર્વથી તે વેળા માતી ન હતી.’

‘પણ પિતાહ! ભાવિ આગળ સદું નિરૂપાય બને છે અને થોડા દિવસોમાં શંખપુરીની નજીક પહોંચ્યા. બીજે દિવસે મારા મુદૂને અમારે નગરીમાં પ્રવેશ કરવાનો હતો. થોડા માણસોની સાથે અમે નગર બહાર રહ્યા. અચાનક ધાડપાટુઓએ અમારા મુકામ પર ધાડ પાડી, એ અવસરે આપના જમાઈ મને એકઠી નિગ્રધાર મૂકીને નાશી ગયા. એટલે ધાડપાટુઓએ મને પકડી લીધી, અને મારા અંગ પરના દર-ત્રાણોના લૂંટી, મને નેપાલ દેશમાં વેચી. ત્યાંથી કોઈ વ્યાપારીએ મને ખરીદીને બજાર દુકાનમાં લાવી વેચ્યાને ત્યાં વેચી. એ વેચ્યાએ મને નાચ, ગાન આદિમાં પ્રવીણ કરી. હવે મને ત્યાંની નેપાળી બજાર દુકાનમાં ગદ્દ મહાકાદને કાપી. ગદ્દાએ મને નાટક મહર્જાની મુખ્ય નટ્ટી બનાવી.

છેવટે જ્યારે શ્રીપાલ કુમારને પોતાની પુત્રી મદનસેનાના પાત્રિઅક્ષણના તાયજમાં રાત્રીએ અમારી મંદલીને એાપી, ત્યારે તે સાથે મને પણ એાપી. અને શ્રીપાલ મદન-ગજની સાથે દેશ-પરદેશમાં ફરતી-ફરતી હું અહિં આવી. આને આ બધા કુટુંબી લોકોને લેતાં મારું હૃદય દુઃખથી ઉભરાઈ આવ્યું. આમ બોલતાં બોલતાં ચુરકુંદરી અંતાપ-થી ખિન્ન બની.

થોડીવાર બાદ ધૈર્યથી તેણે ફરી કહ્યું, ‘પિતાહ! તે વેળા મારી પ્રતિષ્ઠા અને મદનની અવદીરક્ષાથી ગર્વિષ્ઠ બની મૂર્ખ એવી મેં લે ગર્વ કર્યો હતો. તે મારા ગર્વ માગં કરશે આલે બાંગી નાખશે, પિતાહ! પૂર્વદૃત દુષ્ટર્મના ગોગે હું આ બધી વિડંબનાઓ પાગી. ખરેખર પૂર્વદૃત કર્મના ગુબાગુબ પરિણામ આગળ દોઈનું કાંઈ નાહનું નથી.’

‘પિતાહ! મારી સુશીલ અને વિવેકી મેન મદના-સુદરી ખરેખર ધન્ય છે. જનધર્મની સુંદર આરાધનાનું દેગ સોંપી આ બધા પ્રાપ્ત કર્યું. ત્યારે ધર્મના વિનાશ-નાનું પરિણામ મેં મારા હૃદયમાં આ રીત મેળવ્યું. મદનાનું શીત, મેની દટના અને મેનું સુદર મે ઉન્નમ શુષ્કો. મેના આત્માને ઉપદ્રવ્ય બન્યા. ત્યારે મિથ્યાત્વ ધમ અને અભિમાન મારા આત્માને રીંગારનારા બન્યા. આ રીતે સુચકુંદરીને ખૂબ જ સુચકતાથી પોતાની મર્મજા કરી.

ઉત્તરમિનીના તથા દેખે, આ બધા ધર્મના પ્રજ્ઞાલને લક્ષી, મમલ. ધર્મમણમાં વિશેષ દેવ બન્યા.

૯

ઉજ્જયિનીમાં શ્રીપાલ મહારાજનો અનેક પ્રકારના સુખ, ભોગમા કેટલોયે કાલ વીતી ગયો. એક વાર શ્રીપાલ મહારાજને મતિસાગર મંત્રીના આગ્રહથી પોતાનાં પિતાનાં રાજ્યને લેવા અંગદેશ બાબુ પોતાની વિશાલ સેનાની સાથે પ્રયાણ કર્યું.

અંગદેશની ચંપાનગરી શ્રીપાલ મહારાજની જન્મ-ભૂમિ છે. શ્રીપાલ રાજના કાકા અજિતસેને શ્રીપાલ મહારાજનાં બાળપણમાં છળ કરી તેમનું રાજ્ય લઈ લીધું હતું. શ્રીપાલ રાજને અજિતસેન રાજની સાથે યુદ્ધ કર્યું. શ્રીપાલની વિશાળ સેનાની આગળ અજિતસેનનું સૈન્ય નાશી છટ્યું. એટલે અજિતસેન રાજને પકડીને શ્રીપાલના ૭૦૦ સાથીઓએ શ્રીપાલરાજની આગળ આણ્યા. શ્રીપાલરાજને પોતાના કાકા અજિતસેન રાજને માનપૂર્વક છોડી દીધા.

તે સુઅવસરે પૂર્વ ભવની ઉત્તમ પ્રકારની આરાધનાના યોગે અજિતસેન રાજનાં હૃદયમાં એ પ્રકારની મુંઝવિચારણા જાગ્રત થઈ, 'હા, હા મેં કેવું અધમ આચરણ આચર્યું !' ક્યાં પરદ્રોહમાં તત્પર મહાપાપી એવો હું વૃષ્ણ અને ક્યાં પરોપકારમાં તત્પર બાળક એવો આ શ્રીપાલ ! ખરેખર સંસારમાં હું અધમાધમ છું. ગોત્રદ્રોહ, જાતદ્રોહ અને ગજદ્રોહનાં પાપો મેં આચર્યાં છે. મારા જેવા પાપીને માટે નરકાવાસ સિવાય બીજો સ્થળ ક્યાંથી ? માટે હવે હું આ બધા પાપથી મારા આત્માને નિર્મળ કરવા સંયમ લઉં !' આમ ગુણ ભાવનામાં ભાવિત બનેલા અજિતસેન રાજ જાતિ ક્ષમણ જ્ઞાનને પામી, બ્રાવ ચરિત્રને પામ્યા.

મુનિવેશને સ્વીકારી અજિતસેન મુનિ ત્યાં કાયોત્સર્જ
ધ્યાને રહ્યા. ત્યાં સમરભૂમિ પર ભાવસાધુપણું પામેલા
રાજર્ષિ અજિતસેનને. શ્રીપાલ મહારાજને ભાવપૂર્વક
વંદન કર્યું. રાજર્ષિ અજિતસેન મુનિ ત્યાંથી બીજો વિચર્યા.
અને શ્રીપાલરાજ અંપાનગરીમાં આવ્યા. અંપાના ચિંકાચન
પર ફરી શ્રીપાલરાજનો રાજ્યાલિપેક થયો. અને મતિ-
ચાગર મંત્રીપદે આવ્યા. પોતાના ઉપકારી ૭૦૦ ઉગરોને
શ્રીપાલ રાજાએ પોતાના સામંત રાજા બનાવ્યા. તેમજ ધવલ
ચેઠના પુત્રને અંપાનગરીના નગરચેઠપદે સ્થાપ્યા. શ્રી નવપદ
ભગવંતના મહાત્મ્યથી અંપાનગરીમાં પોતાના વિશાલ પરિ-
વારની સાથે રાજ્યકુળ ભોજવતાં શ્રીપાલરાજનો જે રીતે
દેવલાક કાલ ચાલ્યો ગયો.

એક અવસરે વાણુ જ્ઞાનને ધરનાર શ્રી અજિતસેન સૂરિ
પોતાના પરિવારની સાથે અંપાનગરીનાં ઉદ્યાનમાં પધાર્યા.
શ્રીપાલ રાજા પોતાના પરિવારની સાથે આચાર્ય મહાનાજને
વંદન કરવા આવ્યા. આચાર્ય મહારાજની ધર્મદેશના અંબળથી
શ્રીપાલ રાજાએ પૂછ્યું. ‘ભગવન! કયા કર્મના ચોગે જાત્ય-
વયે મને કાલ થયો ? કયા ક્ષુદ્ધર્મથી તે ચમી ગયો ? અને કયા
શુભ કર્મથી હું સ્થાને સ્થાને ઋણિ પામ્યો ? તેમજ કયા અ-
શુભ કર્મથી હું સામ્રાજમાં પડ્યો ? તથા કુંબનાં કલકને
પામ્યો ? તે કૃપા કરીને મને કહમાયો !’

આચાર્ય મહારાજે કહ્યું : ‘શ્રીપાલ ! આ અંબારમાં
છપેને પૂર્વકૃત કર્મના ચોગે શુભ-દુઃખ પ્રાપ્ત થાય છે.
અપાંતરમાં છપે તેવું કર્મ કર્મ દોષ તેવું નેને સોચવડું’

પડે છે, એ કારણથી જ તારા જીવનમાં આ બધું બન્યું છે, તો તું તારા પૂર્વ ભવને સાંભળ !—

‘આ ભરતક્ષેત્રમાં હિરણ્યપુરનગરમાં શ્રીકાંત નામે રાજા હતો. તે રાજાને શ્રીમતી આદિ સ્ત્રીઓ હતી. શ્રીકાંત શિકારનો ખૂબ જ વ્યસની હોવાથી દરરોજ પોતાના ૭૦૦ માણસોની સાથે જંગલોમાં શિકારને માટે જાય છે. જૈન ધર્મમાં નિપુણ ધર્મશીલ તેની પત્ની શ્રીમતી શ્રીકાંતને વારંવાર આ રીતે જીવહિંસા નહિ કરવા સમજાવે છે. પણ વ્યસનને આધીન એવો શ્રીકાંત, આ સાંભળવા છતાં તેને ગણકારતો નથી.’

‘એક વાર શ્રીકાંત પોતાના માણસોની સાથે જંગલમાં શિકાર કરવા નીકળ્યો રસ્તામાં કાચોત્સર્ગ ધ્યાને રહેલા મુનિ-વરને તેણે જોયા. પણ અજાનના યોગે રાજા જોડ્યો; ‘આ આમરવાળો કોણનો અર્હિ કેમ ઉભો છે ?’ આ સાંભળી રાજાની આંત્રેના માણસોએ મુનિવરની તર્જના કરી, છતાં કરુણાગાગર તે મહાપુરુષ શાંતરસમાં લીન જ રહ્યા. કરી કોઈવાર રાજા શિકાર માટે નીકળ્યો. અને શિકારમાં તેણે એક હરણની પૂઠ પકડી તેની પૂઠે જતાં તે ખૂબ જ દર નીકળી પડ્યો. તે થાક્યો, છતાં તે હરણ હાથમાં ન આવ્યું, અને વચ્ચે નદી આવી. હરણ નદીની આગળ ઝાડીમાં ધૂમી ગયું. રાજા નદીનાં નહે આવ્યો. તેટલામાં કાંકા પર કાઉચરમાં કુમેલ મુનિરાજને રાજાએ જોયા. અજાનતાથી રાજાને તે મુનિરાજને ધક્કો મારી નદીમાં ફેંકી દીધા. યોડીવાર બાદ રાજાના હૃદયમાં શુભ પચિષ્ઠામ આવ્યા. એટલે તે મદગિને નદીમાંથી બહાર કાઢી, ખમાવી રાજા નગરમાં પાછો આવ્યો.’

‘શ્રીકાંત રાજાએ દુષ્યની સર-તાથી આ બધી વાત શ્રીમતીને કહી. વિવેકશીલ અને યાત્રી રાણીએ રાજાને કહ્યું: “સ્વામિન્ ! તમે આ જાદુ જ અયોગ્ય કહ્યું છે. કારણકે, અંબાનાથી માનુ સુનિગજની આરાતના, તર્જના કે ઘાત કરવાથી સમસ્ત સુભોનો ઘાત થાય છે. અને આત્મા વર્જનિમાં પડે છે.” રાણીના આ કથનથી રાજાને પોતાનાં પાપનો આથી ખૂબ પશ્ચાન્નાપ વધ્યો અને ‘કરી આણું નહિ’ કહ્યું. એમ રાણીની સમઘા તેણે જણાવ્યું.’

‘કરી કોઈ વાર રાજા પોતાના મહેલમાં બેઠો ત્યે નગરવચ્ચાં ભેઈ ગયો છે, તે અરમ્ભે એક સુનિગજ રાજ-સ્ત્રીથી જઈ રહ્યા છે. મહર્ષિને જોતાં જ રાજાનાં દુઃખમા અનાનના મોઝે દુર્ભાવના લાગી. તરત જ પોતાના કે વક્રાને બે કાચી તેણે આદેશ કયો: “જાએ પેલા કુંજને પહોં નગર નગર મૂકી આવો.” એવો રાજાના આદેશથી જ્યાં તે મહર્ષિ-ને પકડે છે, કોટલામાં શ્રીમતીએ બેઠયું. અને રાજાને ખૂબ ખૂબ દુઃખેડ આવેતા.’

‘આથી રાજાનો આત્મા ઠાંકે પીમળેલા. તેટલે તેણે મહર્ષિને આજ્ઞાપૂર્વક પોતાના અવારનાં મેળાવ્યા. રાજાનાથી પામેનો પોતાના આ દુષ્ટતાની દમત ગાળી. સુનિગરે સમતાપૂર્વક કહ્યું: “આજ્ઞાકારી ! સુનિગજની અવગ્રીહના તર્જના કે યતિયાજના મરવાથી ખૂબ જ સીધા ઉર્મી વધેલાય છે, અને તે આપ કરનાર આત્મા પશ્ચાન્નાપ થી મુક્ત લાવનાથી પાપનો દાવ રૂની પોતાના આત્માને નિર્મી. કું કું આમ ઉપદેશ આપી, તે સુનિગજે રૂઝાંત

જે જીવ પરમાત્માના શુભગાનમાં તત્પર નથી, તે જીવ મુંગી હોય તો સારી છે. જે શરીર ધર્મની સેવામાં કામ આવતું નથી, તે શરીર રોગી હોય તો સારું છે, અને જે ધન પરોપકારમાં કામ ન આવે તે કરતાં નિર્ધન-પાત્રું સારું છે.

જે મૂઠ આત્મા દુષ્પ્રાપ્ય એવા મનુષ્ય ભવને પામીને યત્નવડે ધર્મને કરતો નથી, તે મહાકલેશથી પ્રાપ્ત થયેલા એવા ચિંતામણિ રત્નને પ્રમાદથી સમુદ્રમાં નાંખી દે છે.

આંતકાલે જેણે શ્રી નવપદજીનું સ્મરણ કર્યું છે, તેણે મુખને આમ વણુ કર્યું છે, અને સકલ દુઃખને હાથેશને માટે તિલાંજલિ લીધી છે.

આગ લાગે ત્યારે કૂવો ખોદવો જેમ અશક્ય છે, તેમ મરણ પ્રાપ્ત થયે ધર્મ આધરો પણ અશક્ય છે.

ચિત્તથી ચિંતવેલું, વચનથી પ્રાર્થેલું અને કાયાથી પ્રારબેલું કાર્ય ત્યાં મુઠી જ થતું નથી કે, ત્યાં મુઠી શ્રી નવપદ ભગવંતનું સ્મરણ કરવામાં આવ્યું નથી.

શ્રી નવપદ ભગવંતના પ્રભાવથી વ્યાધિ, જલ, અગ્નિ, તન્કર, સિંહ આદિના ભયો નાશ પામે છે.

શ્રદ્ધા અને શત્રુમાન્યપૂર્વક ધન્ય પુરૂષોના મનોભવન-મા વર્તતા શ્રી નવપદ ભગવંતરૂપી દીપક મિત્રાત્મરૂપી તિમિરને દૂરી લે છે.

જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર્ય રતનત્રયના ભાજન-સ્વરૂપ મનુષ્યપણામાં કેવળ અર્થ અને કામની આરાધના એ મુખર્જીના પાત્રમાં મદિરા ભરવા બરોબર છે.

ગાડ્ડીનો, મંત્ર લેમ સર્પના વિપનો નાશ કરે છે, તેમ શ્રી નવપદ ભગવંત, સમસ્ત પાપરૂપી વિપનો વિનાશ કરે છે.

જેઓનાં મનરૂપી વનની કુંજમાં શ્રી નવપદરૂપી દેશગી દિશેર રમણ કરે છે તેઓન અનિષ્ટ એવી દુર્ઘટ વિધિની ઘટનાઓ નહતી નથી.

જન્મ, જરા અને મરણથી દારૂણ જોગ બવારણ્યમાં મંદ પુણ્યવાળાઓને શ્રી નવપદ ભગવંતની આરાધના કદિ પ્રાપ્ત થતી નથી.

શ્રી નવપદ ભગવંત એ સર્વ જોગોમાં પરમ જોગ છે. સર્વ મંગલોમાં પરમ મંગલ છે. સર્વ પુણ્યોમાં પરમ પુણ્ય છે અને સર્વ ફલોમાં પરમ ફલ છે.

દીર્ઘકાલ સુખી તપને તપ્યા, ચારિત્રને પાળ્યું અને મણા શાઓનો અભ્યાસ પણ કર્યો પણ શ્રી નવપદ ભગવંત પ્રત્યે રતિ હોયત ન મણી તો સર્વ નિષ્ફલ ગણું.

વિપત્તિઓ દેઝાવી વિપત્તિ નથી અને સંપત્તિઓ દેઝાવી સંપત્તિ નથી. શ્રી નવપદ ભગવંતનું વિશ્વમરણ દેઝાવી વિપત્તિ છે અને શ્રી નવપદ ભગવંતનું સ્મરણ દેઝાવી સંપત્તિ છે.

જ્ઞાનરૂપી ઘોડાથી ભેડાયેલો અને શ્રી શ્રદ્ધારૂપી આરથીથી હંકાયેલો તપ, નિયમ અને સંયમરૂપી રથ નિર્વૃત્તિનગરમાં લઈ જાય છે.

પુણ્યાનુબંધી પુણ્યના ઉદ્યથી જે આત્માને, શ્રી નવપદ લગવ તની આરાધના પ્રાપ્ત થાય છે, તેની નરકગતિ અને તિર્થંત્ર ગતિ અવશ્ય રોકાઈ જાય છે.

શ્રી નવપદજીના પ્રભાવથી ચોરો રક્ષક બને છે, ગ્રહો અનુગ્રહ કરે છે અને શુકનો શુભ શુકનો બને છે.

શ્રી નવપદજીની આરાધના કલ્પવૃક્ષ અને રત્નચિંતામણિ કરતાં અધિક છે. કલ્પવૃક્ષ આદિ એક જન્મનાં સુખ માટે છે. જ્યારે શ્રી નવપદજી, સ્વર્ગ અને અપવર્ગ પણ આપે છે.

જે આત્મા લાવથી શ્રી નવપદજીની આરાધના કરે છે, તથા વિધિપૂર્વક શ્રી જિનેશ્વરદેવને પૂજે છે, તે આત્મા અવશ્ય તીર્થંત્ર નામગોત્ર જાંધે છે.

શ્રી નવપદની આરાધના કરનાર વ્રણ શુભવાળો હોય. ખંતો, દંતો અને યતો, કોંધાદિ પર કાળજીવાળો, ઇન્દ્રિયોને દમનારો અને મનના નિગ્રહવાળો, આવો આરાધક, આરાધનાનું માર્યું કદા મેળવે છે.

